ZACHODNIOPOMORSKI
MAGAZYN Rolniczy

Nr 150
Maj 2020
ISSN 1734-6657
Cena 3,00 zł

ZACHODNIOPOMORSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO W BARZKOWICACH

ZIOŁOWE MAŁE CO NIECO

Jak wyprodukować wartościowe kiszonki z trwałych użytków zielonych

- Projektowanie ogrodu
- Krowy pomagają chronić bociany
- Profil zaufany pozwoli załatwić sprawy urzędowe z domu
- Program konopny szansą na rozwój polskiego rolnictwa

eprasa.pl 2be2065cb0

eprasa.pl 2be2065cb0

W NUMERZE

SYGNAŁY - INFORMACJE

6/ Etapy znoszenia ograniczeń związanych z COVID-19
8/ Profil zaufany pozwoli załatwić sprawy urzędowe z domu
10/ Poznaj Listę Produktów Tradycyjnych (10)
12/ Ino Będzino - reaktywacja
14/ Złote premiery
18/ Przykłady dobrej współpracy
20/ Obsłużyć klienta pod jednym dachem
21/ Przyspieszenie innowacyjnych praktyk dotyczących sprzętu do oprysków
22/ Spotkało nas coś dobrego
24/ Ograniczenie zanieczyszczenia azotem pochodzenia rolniczego metodą poprawy jakości wód
26/ Fuerteventura, czyli Ślicznotka na wyspie wiatrów
29/ Zysk kosztem zwierząt
31/ Program konopny szansą na rozwój polskiego rolnictwa

TECHNOLOGIA PRODUKCJI ROLNEJ

32/ Jak wyprodukować wartościowe kiszonki z trwałych użytków zielonych
34/ Zalecenia

W ZGODZIE Z NATURĄ

36/ Krowy pomagają chronić bociany
37/ Azbest ma zniknąć z polskich dachów
38/ Barszcz Sosnowskiego. Nabór wniosków do WFOŚiGW w Szczecinie w 2020 roku

PORADNIK GOSPODYNI

39/ Domowy chleb i chrupiące bułeczki
43/ Ziołowe małe co nieco
47/ Kalendarz biodynamiczny
48/ Projektowanie ogrodu (3)
51/ Ryby naszych wód na naszych stołach: Pizza makaronowa z łososiem

EKONOMIKA DLA ROLNIKA

52/ Są dodatkowe pieniądze na kredyty preferencyjne
53/ Informacja handlowo-rynkowa
56/ Rynki rolne

ADAM LUCJAN KALINOWSKI
Dyrektor ZODR

Drodzy Rolnicy! Szanowni Państwo!

Maj jest miesiącem uważanym za najpiękniejszy w roku. To właśnie w tym czasie przyroda najbardziej spektakularnie budzi się do życia, ale i w tym czasie rolnicy mają do wykonania najwięcej zabiegów polowych. Dokończenie siewów kukurydzy, zasilenie nawozami wszystkich upraw i duża ilość zabiegów ochrony, w tym zwalczanie chwastów chorób i szkodników, wymaga wysokich nakładów.

Intensyfikacja rolnictwa, mająca na celu podniesienie wydajności niesie, niestety, za sobą wady. W dobie pojawiających się niekorzystnych zjawisk atmosferycznych eksploatacja gleby, skierowana na maksymalizacje plonów prowadzi do jej degradacji i zwiększenia ryzyka pojawienia się niepowodzenia. Wówczas preferencyjny kredyt klęskowy i wszelka pomoc państwa jest oczekiwana.

Mechanizacja znacznie ułatwia prace, musi być jednak dobrana proporcjonalnie do warunków ekonomicznych gospodarstwa i budowana w oparciu o specjalistyczne kalkulacje. Przeinwestowanie w gospodarstwie wiąże się z wysokimi kosztami produkcji i amortyzacji oraz zmniejszoną płynnością finansową. Ciężkie maszyny przyczyniają się do ugniatania gleby i sprzyjają erozji wietrznej. Wzmaganie się pyłu, wywiewanie warstwy próchnicznej to skutek obniżenia jej żyzności. Intensyfikacja powoduje wzrost zawartości soli i kwasów. Szansą na podniesienie kwaśnego odczynu PH gleby są programy wapnowania, z których wielu rolników już skorzystało. Zbyt intensywne stosowanie nawozów sztucznych w dłuższym efekcie wyjaławia ziemię.

Z pomocą mogą przyjść systemy nawadniania, jednak często w warunkach monokulturowych naszego województwa irygacje statyczne i dynamiczne nie przynoszą oczekiwanego rezultatu. W warunkach suszy pożądany jest humus, który zatrzymuje wodę w glebie, uprawy na ziemiach organicznych zasilanych nawozami ogranicznymi lepiej znoszą niedobory wody. W czasie suszy każda kropla się liczy, dlatego na rolników czekają programy na melioracje i nawadniane. Systemy rotacji upraw to sprawdzone metody na zatrzymywanie wody. Zazielenienie, bioróżnorodność, zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne mają duże znaczenie w suszy hydrologicznej. Watro stosować płodozmian, szczególnie z roślinami bobowatymi w kontekście nawożenia i znacznej redukcji występowania pasożytów i chorób. Dywersyfikacja upraw jest wskazana, a może czas na ekologiczne uprawy? Nadmierne stosowanie środków chemicznych jest zgubne dla naszych organizmów, chemikalia szkodzą, zanieczyszczenie pestycydami powoduje bioakumulacje w tkankach roślinnych i zwierzęcych, w konsekwencji powoduje mutacje i choroby.

Należy zaznaczyć, że przeciążenie ekosystemów ubogich w wodę wymaga pełnej kontroli. Wzrastający popyt na produkty zdrowe, ekologiczne motywuje działania w kierunku ekologii. Warto zatem rozważyć realizację płatnych pakietów obejmujących gospodarowanie metodami ekologicznymi. Aktualnie, w dobie światowej pandemii koronawirusa, jest zapotrzebowanie szczególnie na produkty lokalne. Polscy konsumenci uważają, że w czasach pandemii pierwszeństwo na półkach sklepowych powinny mieć produkty Polskie, z kodem 590, a skracanie łańcucha dostaw przyczynia się do poprawy dochodowości rolników. Sytuacja gospodarcza i ekonomiczna w wielu krajach jest bardzo trudna. Poszczególne kraje podejmują różnorodne działania związane z ograniczeniem skutków pandemii. Trudności dotykają wszystkich sektorów, w tym również rolnictwa. Aktualne wyzwania, jakie stoją przed polskim rolnictwem, to także zagrożenie Afrykańskim Pomorem Świń – ASF oraz wirusem ptasiej grypy H5N8.

Rząd polski prowadzi zaawansowane rozmowy z Komisją Europejską w sprawie przesunięć środków finansowych. Rozmowy dotyczą wsparcia dla rolnictwa, które jest gwarantem bezpieczeństwa żywnościowego w kraju. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zwróciło się do Komisji Europejskiej z prośbą o przesunięcie środków z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 na bezpośrednie wsparcie dla gospodarstw rolnych. Na początku kwietnia uruchomiony został duży kredyt obrotowy, tzw. Klęskowy, w wysokości 1 mld złotych. Kredyt przeznaczony jest dla tych rolników, którzy mieli oszacowane klęski i mogą uzyskać niskooprocentowany kredyt. W kwietniu ruszył także preferencyjny kredyt klęskowy – inwestycyjny. Po pozytywnym rozpatrzeniu przez Komisję Europejską uruchomiony zostanie również kredyt obrotowy dla wszystkich rolników. Aktualnie realizowane jest wypłacanie środków w ramach dopłat bezpośrednich.

W celu przeciwdziałania skutkom COVID-19 powstała Tarcza Antykryzysowa. Wszystkie obecne działania, mające na celu wsparcie polskiej gospodarki, są niezwykle ważne i potrzebne. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz z Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa kontynuuje ogólnopolską kampanię informacyjną „Kupuj świadomie – Produkt polski", w której uczestniczy ZODR. Kampania ma na celu kształtowanie postawy patriotyzmu konsumenckiego, zwiększenie świadomości konsumenckiej Polaków i zachęcenie ich do kupowania krajowych produktów spożywczych. Wybieranie polskich produktów to wsparcie dla polskich rolników i przedsiębiorców. „Twój wybór ma znaczenie!" – takie hasło zachęca konsumentów, aby w dobie trudności gospodarczych dokonywać świadomych wyborów, wspierając tym samym krajowy budżet.

Zarówno bezpośrednia pomoc finansowa, patriotyzm konsumencki oraz wsparcie doradcze, jakie oferują ośrodki doradztwa rolniczego jest w tym trudnym okresie niezbędna w celu utrzymania miejsc pracy i stabilnych cen produktów spożywczych. Pomimo wprowadzonych ograniczeń w kontakcie bezpośrednim, spowodowanym zaleceniami Rządu i służb sanitarnych, Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach kontynuuje swą działalność. Zachowujemy ciągłość pracy naszych biur powiatowych, oddziału w Koszalinie i wszystkich komórek merytorycznych. Ze względów bezpieczeństwa korzystamy z elektronicznych rozwiązań, organizując m.in. telekonferencje, szkolenia metodą e-learning, wideo-warsztaty, teleporady. Dodatkową formą kontaktu, poza ankietyzacją, jest skrzynka podawcza. Nasi doradcy i specjaliści pozostają do Państwa dyspozycji telefonicznie i mailowo, wprowadziliśmy elektroniczne wydanie naszego Magazynu Rolniczego oraz szereg broszur.

Włączamy się także aktywnie w działania dotyczące przeciwdziałaniu rozprzestrzeniania się pandemii koronawirusa. Pracownicy Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach szyją maseczki, których noszenie redukuje ryzyko rozprzestrzenia się chorób zakaźnych przenoszonych drogą kropelkową i jest skuteczne wtedy, gdy używamy ich zgodnie z zasadami higieny. Wdrażamy dobre praktyki funkcjonowania instytucji. Sukcesywnie realizujemy podstawowe zadania Ośrodka. Podejmujemy nieustannie działania w zakresie współpracy z instytucjami okołorolniczymi.

W ramach współpracy z Okręgowym Związkiem Plantatorów Buraka Cukrowego w Szczecinie nabyliśmy odmiany buraków cukrowych z Kutnowskiej Hodowli Buraka Cukrowego. Polskie odmiany: Mazovia, Bagienka, Jaromir oraz Kujavia, które zostały wysiane na 4 hektarach poletek demonstracyjnych naszego ośrodka.

Udzielamy wszelkiej pomocy w zakresie sporządzania wniosków o dopłaty obszarowe, rolnośrodowiskowe, ekologiczne. Pomagamy w przygotowaniu dokumentacji w celu ubiegania się o świadczenia i pomoc finansową. Miejmy nadzieję, że już niebawem sytuacja będzie powracała do normalności i powrócimy do tradycyjnych kontaktów.

Zachęcamy Państwa do odwiedzania naszej strony internetowej oraz śledzenia profilu Facebook, gdzie na bieżąco mogą Państwo zapoznawać się z aktualnymi informacjami dotyczącymi działalności ZODR w Barzkowicach oraz ofertami pomocy dla rolników w tym trudnym czasie. Liczymy na owocną współpracę.

eprasa.pl 2be2065cb0

Rolnik w maseczce czy bez?

Obowiązek zakrywania nosa i ust nie dotyczy rolników podczas pracy w gospodarstwie rolnym czy też podczas przebywania na terenie prywatnym wokół domu.

Rozporządzenie, które wprowadziło od 16 kwietnia 2020 r. obowiązek zakrywania nosa i ust stanowi między innymi o wykonywaniu tego obowiązku w miejscach ogólnodostępnych, za które uznać należy miejsca o publicznym charakterze, tj. dostępne dla nieograniczonej liczby osób, np. obiekty handlowe i usługowe.

Zgodnie z uzasadnieniem do rozporządzenia obowiązek ten nie dotyczy rolników podczas pracy w gospodarstwie rolnym czy też podczas przebywania na terenie prywatnym – jak np. taras czy własna nieruchomość gruntowa wokół domu.

Warto też pamiętać, że zgodnie z nowym brzmieniem paragrafu 5 pkt 1 rozporządzenia zakaz przemieszczania się na terytorium RP nie dotyczy przemieszczania się danej osoby w celu:

✓ wykonywania czynności zawodowych lub zadań służbowych;

✓ lub pozarolniczej działalności gospodarczej;

✓ lub prowadzenia działalności rolniczej lub prac w gospodarstwie rolnym;

✓ lub realizacji zadań mających na celu ochronę i zabezpieczenie upraw i płodów rolnych przed szkodami wyrządzanymi przez zwierzynę lub przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych zwierząt lub zakupu towarów i usług z tym związanych.

Źródło: MRiRW

Obecny, niski stan wód oraz zapowiedzi meteorologów o niskim prawdopodobieństwie pojawienia się wystarczającej ilości opadów zapowiadają kolejny rok, w którym susza da bardzo mocno znać o sobie. W warunkach niedoboru wody bardzo istotne jest jej oszczędzanie na każdym kroku oraz zatrzymywanie do celów gospodarczych wód opadowych. – Każdemu z osobna wydaje się, że to niewielkie oszczędności i zasoby, ale w skali całego kraju są to miliony, dziesiątki milionów litrów wody, która może być wykorzystana gospodarczo. – podkreśla minister rolnictwa. Jednym z dotykających każdego skutków suszy jest wzrost cen żywności. Duży spadek produkcji roślinnej, a wraz z nim ograniczona dostępność pasz, oznacza w konsekwencji spadek produkcji zwierzęcej. Dlatego, w interesie nas jest maksymalne ograniczanie zużycia wody i jednocześnie zatrzymywanie wód opadowych.

Źródło:www.gov.pl/web/rolnictwo

Płatności bezpośrednie i obszarowe wnioski do 15 czerwca!

Minister rolnictwa Jan Krzysztof Ardanowski podjął decyzję o przedłużeniu do 15 czerwca terminu składania wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich oraz płatności obszarowych w ramach PROW (dotyczy działania Rolnictwo ekologiczne, działania Dobrostan zwierząt, płatności ONW, Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego oraz premii w ramach działania zalesieniowego).

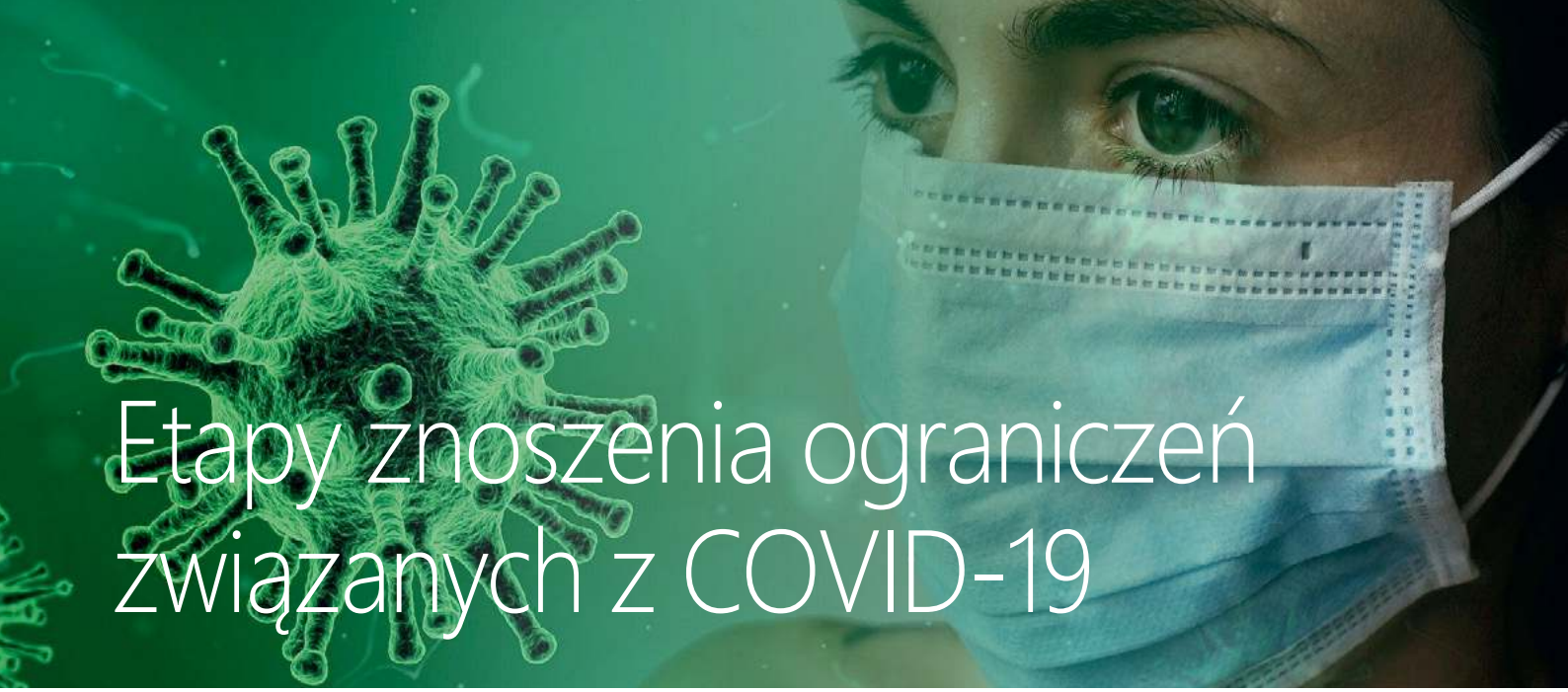
Wydłużenie terminu możliwe jest w związku z decyzją Komisji Europejskiej, będącej reakcją na wnioski płynące z państw członkowskich, w tym z Polski, a także z uwagi na obecną sytuacją epidemiologiczną.

Wnioski będzie można składać również po 15 czerwca, z tym że za każdy dzień roboczy opóźnienia należna kwota płatności zostanie pomniejszona o 1% (z wyjątkiem przypadków kiedy opóźnienie jest wynikiem działania siły wyższej lub wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności).

Źródło: ARiMR

eprasa.pl 2be2065cb0

Etapy znoszenia ograniczeń związanych z COVID-19

Od 20 kwietnia zmieniły się niektóre zasady bezpieczeństwa.

Podstawowe zasady bezpieczeństwa

Zasady, które, póki co, są podstawą nowej normalności:

- zachowanie 2-metrowej odległości w przestrzeni publicznej od innych,
- obowiązkowe zasłanianie nosa i ust w miejscach publicznych,
- utrzymanie pracy i edukacji zdalnej wszędzie tam, gdzie jest to możliwe,
- ścisłe przestrzeganie zasad sanitarnych w miejscach gromadzenia ludzi (dezynfekcja i utrzymanie odpowiedniego dystansu),
- kwarantanna i izolacja dla osób zarażonych lub potencjalnie zarażonych.

Cztery etapy znoszenia ograniczeń

1. ETAP – od 20 kwietnia

➲ Działalność gospodarcza – nowe zasady w handlu i usługach

Od 20 kwietnia więcej osób jednorazowo robi zakupy w sklepie:

- do sklepów o powierzchni mniejszej niż 100 m² wejść może maksymalnie tyle osób, ile wynosi liczba wszystkich kas lub punktów płatniczych pomnożona przez 4;
- w sklepach o powierzchni większej niż 100 m² na 1 osobę musi przypadać co najmniej 15 m² powierzchni.

➲ Życie społeczne – otwarte lasy, rekreacja, starsza młodzież na ulicach bez dorosłych

- Przemieszczanie w celach rekreacyjnych. Możliwe jest przemieszczanie się w celach rekreacyjnych. Co to oznacza? Można wejść do lasów i parków, a także biegać czy jeździć na rowerze – jeśli od tego zależy kondycja psychiczna. Przebywać na zewnątrz można tylko pod warunkiem zachowania dystansu społecznego i zasłaniania twarzy!

Uwaga! Place zabaw nadal pozostają zamknięte!

- Kult religijny – 1 osoba na 15 m². Liczba osób, które będą mogły uczestniczyć w mszy lub innym obrzędzie religijnym będzie zależała od powierzchni świątyni. W kościele na 1 osobę będzie musiało przypadać co najmniej 15 m² powierzchni.
- Osoby powyżej 13. roku życia na ulicy bez opieki dorosłego. Starsza młodzież, która ukończyła 13. rok życia będzie mogła przemieszczać się bez opieki osoby dorosłej. Będzie musiała jednak zachować odpowiedni 2-metrowy dystans od innych i zasłaniać usta i nos.

Stopniowe zdejmowanie obostrzeń – kolejne daty wyznaczane po analizie

Ministerstwo Zdrowia będzie przeprowadzało cotygodniową ewaluację zmian, jakie zachodzą w zasadach bezpieczeństwa. Przejście do dalszych etapów zdejmowania obostrzeń zależeć będzie od:

- przyrostu liczby zachorowań (w tym liczby osób w stanie ciężkim),
- wydajności służby zdrowia (zwłaszcza szpitali jednoimiennych),
- realizacji wytycznych sanitarnych przez podmioty odpowiedzialne.

Oznacza to, że będziemy mogli zarówno przyspieszać wprowadzanie nowych poluzowań, jak i spowalniać zmiany!

2. ETAP

➲ Działalność gospodarcza:

- Otwarcie sklepów budowlanych w weekendy
- Otwarcie hoteli i innych miejsc noclegowych z ograniczeniami

➲ Życie społeczne:

- Otwarcie niektórych instytucji kultury: bibliotek, muzeów i galerii sztuk

3. ETAP

➲ Działalność gospodarcza:

- Otwarcie zakładów fryzjerskich i kosmetyczek
- Otwarcie sklepów w galeriach handlowych z istotnymi ograniczeniami
- Gastronomia – umożliwienie działalności stacjonarnej z ograniczeniami

➲ Życie społeczne:

- Wydarzenia sportowe do 50 osób (w otwartej przestrzeni, bez udziału publiczności)
- Organizacja opieki nad dziećmi w żłobkach, przedszkolach i w klasach szkolnych 1-3 – ustalona max. liczba dzieci w sali.

4. ETAP

➲ Działalność gospodarcza:

- Otwarcie salonów masażu i solariów
- Umożliwienie działalności siłowni i klubów fitness

➲ Życie społeczne:

- Teatry i kina w nowym reżimie sanitarnym

Kolejne etapy powrotu do normalności będą wprowadzane stopniowo, gdy przyrost zachorowań w naszym kraju będzie niski. Nie oznacza to jednak, że powinniśmy rezygnować z dyscypliny społecznej i przestrzegania obowiązujących ograniczeń. Pamiętajmy, że to od nas zależy, jak szybko będą wprowadzane kolejne etapy powrotu do nowej rzeczywistości! ■

Źródło: www.gov.pl/web/koronawirus, fot. Tumisu, Pixabay

eprasa.pl 2be2065cb0

Tarcza Antykryzysowa

Tarcza Antykryzysowa – Rolnictwo

NOWELIZACJA USTAWY O COVID-19

CO PRZYNOSI ROLNIKOM?

Zasiłek opiekuńczy dla rolników

Przysługuje:
- przez okres nie dłuższy niż 14 dni;
- rodzicom dzieci do 8 lat;
- rodzicom dzieci o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności do lat 18 lub dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego.

Stawka dzienna to 1/30 z kwoty emerytury podstawowej KRUS.
Obecnie środki do rozdysponowania to około 80 milionów złotych - przeznaczone tylko na pierwsze 14 dni.

Zwolnienie z opłacania składek KRUS

- Wszystkie osoby objęte ubezpieczeniem emerytalno-rentowym zostają zwolnione z opłacania składek KRUS za okres 3 miesięcy (II kwartał).
- Składki zostaną opłacone przez budżet państwa - 340 mln zł.
- Nie trzeba składać żadnych dodatkowych wniosków, składki zostaną naliczone automatycznie.

Wydłużenie ważności orzeczeń

- Posiadasz orzeczenie o niezdolności do pracy, którego ważność upływa w czasie trwania stanu epidemii lub 30 dni po jego zakończeniu?

Dobra wiadomość!

- Orzeczenia o częściowej i całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji zachowują ważność przez okres kolejnych 3 miesięcy od dnia upływu terminu ważności.

Zawieszenie postępowań

Zostaje zawieszony bieg terminów w postępowaniach:
- sądowych,
- sądowoadministracyjnych,
- egzekucyjnych,
- karnych,
- karnych skarbowych,
- w sprawach o wykroczenia,
- administracyjnych i innych.

Szczegółowe informacje znajdziesz na **gov.pl/sprawiedliwość**

Ceny maksymalne i maksymalne marże hurtowe i detaliczne

- Możliwość ustalenia ceny maksymalnej i marży na produkty o istotnym znaczeniu dla ochrony zdrowia, bezpieczeństwa oraz utrzymania gospodarstw domowych.
- Kontrole przeprowadzać będą: Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Inspekcja Farmaceutyczna, Inspekcja Sanitarna oraz Inspekcja Handlowa.
- Kary pieniężne od 5 000 zł do 5 000 000 zł
- Kara do 10% obrotu za rok poprzedzający rok nałożenia kary - w przypadku wielokrotnego naruszania przepisów.

Ulgi podatkowe CIT, PIT, od nieruchomości

- Przesunięcia zaliczek na CIT.
- Odpisanie strat za COVID-19 w rozliczeniu PIT.
- Możliwość uzyskania zwolnienia lub odroczenia opłat za podatek od nieruchomości.
- Najmujący lub dzierżawiący lokale publiczne - rolnicy lub spółdzielnie - mogą ubiegać się o odroczenie lub umorzenie czynszu.

Wsparcie dla rolników zatrudniających pracowników

- Zwolnienie z obowiązku opłacania składek ZUS za pracowników do 30 czerwca 2020 r.
- Wydłużenie zezwoleń na pobyt i pracę dla cudzoziemców na cały czas trwania stanu epidemii, a także o kolejne 30 dni po jego zakończeniu.
- Pracownicy powracający do Polski, po odbyciu kwarantanny, będą mogli wrócić do pracy w gospodarstwach.

Korzystanie z usług e-administracji UŁATWIENIA

Z myślą o osobach, które nie posiadają podpisu zaufanego lub podpisu osobistego oraz podpisów elektronicznych, wprowadza się przepisy, które pozwolą na wydanie takim osobom tymczasowego środka identyfikacji elektronicznej, jakim będzie „tymczasowy profil zaufany".

„Tymczasowy profil zaufany":
- wydawany w usłudze online,
- bez konieczności osobistego stawiennictwa w urzędzie,
- bez konieczności opuszczania miejsca zamieszkania,
- ułatwi kontakt z organami administracji publicznej.

Rolników dotyczą takie same formy wsparcia co przedsiębiorców

Odroczenie rat spłaty kredytów, pokrycie składek do KRUS/ZUS, kredyty i pożyczki preferencyjne, gospodarstwa agroturystyczne mają 180 dni na zwrot środków z odwołanych rezerwacji i wiele innych form wsparcia skierowanych do mikro/małych/średnich/dużych gospodarstw rolnych.

Więcej informacji na: **www.gov.pl/web/rolnictwo**

eprasa.pl 2be2065cb0

Profil zaufany pozwoli załatwić sprawy urzędowe z domu

Za pomocą zaufanego profilu możemy łatwo, szybko, bezpiecznie – i bez wychodzenia z domu! – wysłać oraz sprawdzać dokumenty w różnych serwisach urzędowych czy założyć internetowe konto pacjenta.

Najłatwiej profil założyć przez internet. Są tu dwa sposoby: za pomocą internetowego konta bankowego lub certyfikatu kwalifikowanego. Możemy założyć go również w punkcie potwierdzającym (oddziały ZUS, urzędy skarbowe, urzędy wojewódzkie i niektóre inne urzędy). Wniosek o założenie profilu zaufanego automatycznie wysyłamy przez internet, kiedy rejestrujemy konto. Natomiast swoje dane potwierdzamy osobiście w wybranym punkcie potwierdzającym (również za granicą). Profil jest ważny 3 lata.

Potem można przedłużać jego ważność o kolejne 3 lata. Usługa jest bezpłatna.

Czym jest?

Profil zaufany to potwierdzony zestaw danych, które jednoznacznie identyfikują jego posiadacza w usługach podmiotów publicznych w internecie. Te dane to imię (imiona), nazwisko, data urodzenia oraz numer PESEL. Profil zaufany jest tak zabezpieczony, aby nikt – poza jego właścicielem – nie mógł go użyć. Dzięki temu każda osoba, która ma profil zaufany i użyje go w usłudze internetowej podmiotu publicznego, jest wiarygodna.

Za pomocą profilu zaufanego skutecznie potwierdzimy swoją tożsamość w internecie (to pozwala automatycznie udostępniać dane, które są przeznaczone tylko dla nas) oraz podpiszemy wniosek, jeśli jest to niezbędne do załatwienia sprawy. Za pomocą profilu zaufanego możemy tu sprawdzić: swoje punkty karne, swoje dane w Rejestrze Dowodów Osobistych, czy nasz dowód jest unieważniony, swoje dane w rejestrze PESEL, swoje dane medyczne w Internetowym Koncie Pacjenta (IKP) na pacjent.gov.pl.

profil zaufany

Kto może założyć?

Każdy, kto ma numer PESEL oraz ma pełną lub ograniczoną zdolność do czynności prawnych. Osoby ubezwłasnowolnione oraz dzieci przed ukończeniem 13. roku życia nie mogą mieć profilu zaufanego.

Przez internet

Profil zaufany można założyć bez wychodzenia z domu, jeśli mamy:

- konto w systemie banku lub innego przedsiębiorcy, który ma zgodę na potwierdzanie profilu zaufanego (ich listę znajdziemy na stronie profilu zaufanego),
- kwalifikowany podpis elektroniczny,
- nowy dowód osobisty z warstwą elektroniczną oraz czytnik umożliwiający podłączenie go do komputera.

Za pomocą internetowego konta bankowego

Konto bankowe można wykorzystać do szybkiego i bezpiecznego zakładania i potwierdzania profilu zaufanego. Chodzi o to, że nasze dane w banku są wiarygodne (zostały uwierzytelnione podczas zakładania konta). Dlatego nie musimy już potwierdzać ich osobiście w urzędzie. Wtedy za każdym razem, gdy chcemy zalogować się z wykorzystaniem profilu zaufanego, wybieramy opcję logowania przez system banku.

Profil zaufany możesz także potwierdzić na pomocą konta w systemie Envelo Poczty Polskiej.

Za pomocą dowodu osobistego z warstwą elektroniczną

Jeżeli mamy dowód osobisty z warstwą elektroniczną na stronie wyboru

eprasa.pl 2be2065cb0

sposobu uzyskania profilu zaufanego wybieramy opcję e-dowód i postępemy dalej jak w podanej tam instrukcji. Uwaga! Ta opcja wymaga posiadania oprócz nowego dowodu osobistego z warstwą elektroniczną także czytnika umożliwiającego połączenie dowodu z komputerem (tzw. czytnik NFC) oraz zainstalowanego wcześniej oprogramowania e-dowodu.

Za pomocą kwalifikowanego podpisu elektronicznego

Ta opcja wymaga zaistalowanego wcześniej oprogramowania PZ Signer.

Potwierdzenie

Każdy kto zarejestrował konto na stronie profilu zaufanego, ale go nie potwierdził (zapomniał lub nie zdążył odwiedzić punktu potwierdzającego, nie udało mu się podpisać wniosku podpisem kwalifikowanym, nie udało się potwierdzić profilu dowodem osobistym) nie musi się na nowo rejestrować. Może po zalogowaniu się identyfikatorem użytkownika i hasłem, które podał przy rejestracji, złożyć kolejny wniosek o profil zaufany i podpisać go kwalifkowanym podpisem elektronicznym (opcja „złóż nowy wniosek") lub potwierdzić profil zaufany e-dowodem osobistym.

Dlaczego warto?

Dzięki profilowi zaufanemu możemy korzystać z setek usług online na wielu portalach urzędowych. Takimi portalami są między innymi:

- Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej (ePUAP) – na przykład złożymy tu wniosek o dowód osobisty, uzyskamy odpisy aktów stanu cywilnego, zgłosimy urodzenie dziecka, złożymy odwołanie od decyzji administracyjnej,
- Platforma Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUE ZUS) – na przykład można tu umówić się na wizytę w placówce ZUS, wysłać wnioski, sprawdzać swoje zwolnienia lekarskie, sprawdzić czy pracodawca zgłosił nas do ubezpieczeń, sprawdzić informacje o stanie swojego konta ubezpieczeniowego w ZUS,
- Centralna Ewidencja Działalności Gospodarczej (CEIDG) – na przykład możemy tu założyć firmę, wznowić lub zawiesić działalność gospodarczą, uzyskać dane osób, które prowadzą firmy w Polsce. ■

Źródło: www.obywatel.gov.pl

INTERNETOWE KONTO PACJENTA

Internetowe Konto Pacjenta ma ułatwić pacjentom wygodne korzystanie z usług cyfrowych i uporządkować rozproszone dotąd informacje medyczne o naszym stanie zdrowia w jednym miejscu. Udostępnia informacje o przeszłym, aktualnym lub planowanym leczeniu i pozwala załatwić szereg spraw bez konieczności wizyty w przychodni lub poradni. Mogą je założyć osoby pełnoletnie i małoletnie od 16. roku życia, mogące potwierdzić swoją tożsamość w internecie (np. przez profil zaufany).

Znajdziemy tu informacje o:

- receptach wystawionych, zrealizowanych, a także o tych, które zostały zrealizowane częściowo,
- dawkowaniu leku, który przepisał nam lekarz,
- historii wizyt w przychodni/u lekarza,
- pomocy, jakiej nam udzielono, a także, ile NFZ zapłacił za świadczenia,
- wystawionych skierowaniach na badania lub do sanatorium i stanie ich realizacji,
- e-zwolnieniach i zaświadczeniach lekarskich wystawionych w związku z chorobą i macierzyństwem,
- historii leczenia osoby bliskiej, która nas do tego upoważniła – a także naszego dziecka do 18. roku życia,
- o tym, kto i kiedy zgłosił nas do ubezpieczenia zdrowotnego, o wysokości opłaconych składek czy dacie zarejestrowania ostatniej składki.

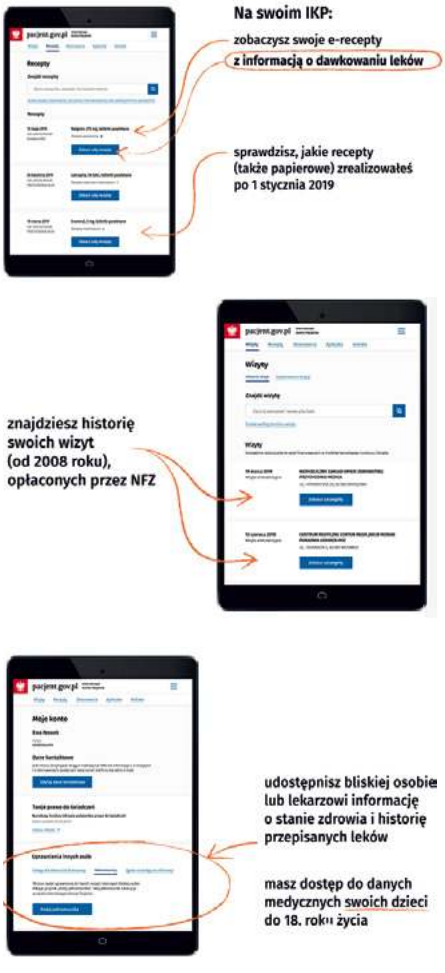
Co można załatwić przez IKP?

- Poprosić lekarza, pielęgniarkę lub położną o e-receptę — zarówno po wizycie, jak i po konsultacji przez telefon — bez konieczności wizyty (jeśli w przewlekłej chorobie potrzebujemy dalszego leczenia).
- Otrzymywać e-mailem lub SMS-em powiadomienia o przepisanych e-receptach i e-skierowaniach – by móc realizować e-recepty i e-skierowania z telefonem w ręku.
- Sprawdzić i pobrać otrzymane e-recepty, e-skierowania.
- Upoważnić bliską osobę do dostępu do naszych danych, załatwiania spraw w naszym imieniu (np. do odbioru e-recepty).
- Dowiedzieć się, gdzie można się leczyć.
- Wyrazić zgodę na określone świadczenia zdrowotne, np. inwazyjne zabiegi chirurgiczne.
- Wybrać lub zmienić lekarza, pielęgniarkę i/lub położną podstawowej opieki zdrowotnej.

- Udostępnić placówce medycznej lub pracownikowi medycznemu swoje e-recepty i e-skierowania, a aptece lub punktowi aptecznemu e-recepty i informacje o lekach wykupionych na receptę.

Źródło: pacjent.gov.pl

eprasa.pl 2be2065cb0

Poznaj Listę Produktów Tradycyjnych (10)

Pomorze Zachodnie
produkt tradycyjny

Rozpoczynając rok 2017 zachęcamy Państwa do zapoznania się z tradycją wytwarzania produktów, które zostały przypisane do czterech różnych kategorii: lipiańskie piwo Zaczynaj (kategoria Napoje), bełczańskie zupy piwne (kategoria Gotowe dania i potrawy), ser bałtycki (kategoria Sery i inne produkty mleczne) oraz jabłuszka w koszulkach (kategoria Wyroby piekarnicze i cukiernicze).

1. Lipiańskie piwo Zaczynaj

Ponad 500-letnia tradycja wytwarzania lipiańskiego piwa związana była przede wszystkim z dobrze prosperującym w Lipianach piwowarstwem, co potwierdzają liczne źródłowe materiały: *W 1369 r. starsi cechowi (...). Poza rolnictwem i rybołówstwem zajmowali się (...) oraz piwowarstwem* (Lipiany i okolice poprzez wieki, autor Edward Rymar, wydanie na zlecenie Urzędu Miejskiego w Lipianach 2014). Dokładniejsze dane o wytwarzaniu piwa pochodzą z późniejszego okresu, z końca XVIII wieku, ze spisów, w których oprócz piwowarów i szynkarzy piwa wymienia się także bednarzy: *W 1735 r. spis wykazuje 86 browarów piwa (źródło j.w.).* Piwo z Lipian pito nie tylko podczas domowych posiłków, ale także podczas ówczesnych biznesowych transakcji: *W Lipianach był słynny cech piwowarów i tam powstało wiele przepisów związanych z produkcją tego napoju, jego piciem itp. Wysoka jakość lipiańskiego piwa sprawiała, iż okoliczna szlachta stąd właśnie sprowadzała ten napój. Każdy targ oblewano piwem* (Jantarowe Szlaki, Nr 7-8, lipiec-sierpień 1973 r.). Dość zagadkowo przedstawia się sama nazwa tego napoju, którą w 1958 r. zdefiniował szczeciński archiwista Bogdan Frankiewicz: *Na starym dzbanie z XIX wieku uwidoczniono pod herbem Lipian napis w języku łacińskim: „Jus Lipenense", a dalej heksametr: Qui bibit ex negas ex frischibus incipi ille. Nie jest to oczywiście klasyczna łacina, która w przekładzie brzmi: „Kto wypije ostatnią kroplę, zacznie od następnej* (7-my Głos Tygodnia, Nr 18, Szczecin 4 maja 1958 r.).

2. Bełczańskie zupy piwne

W dawnej kuchni pomorskiej często wyczuwalnym smakiem był aromat chmielowo-słodowy. A wszystko za sprawą piwa, które było wówczas najpopularniejszym napojem i głównym surowcem do przygotowywania zup. Aby zrozumieć ówczesne znaczenie piwa musimy cofnąć się do odleglejszych nam czasów, przynajmniej do XVII wieku. Piwo było nie tylko podstawowym napojem gaszącym pragnienie, ale przede wszystkim stanowiło bazę do przygotowywania zup. Dlatego też, kiedy na początku XVII wieku szczecińscy rajcowie podnieśli na niego podatek, w Szczecinie zapanował istny chaos: *Ostatecznie skończyło się znowu na akcyzie, przy czym położono nacisk na podatek od piwa. (...) aby zdać sobie sprawę, dlaczego akcyza tak głęboko wstrząsnęła całą biedotą, trzeba wziąć pod uwagę ówczesne znaczenie piwa. Nie znano wówczas kawy ani herbaty, piwo było napojem używanym przez wszystkich przy każdym posiłku. Z piwa robiono zupy i polewki* (Szkice szczecińskie X-XVIII w., redaktor Elżbieta Brodzianka, Wydawnictwo PW Wiedza Powszechna, Warszawa 1958). W celu wzmocnienia wartości

eprasa.pl 2be2065cb0

3.

4.

odżywczych, a przede wszystkim uzupełnienia braku mięsa, dodawano do zup chleb. Jak można się domyślić, dodatek ten powodował, że były one bardziej sycące i na dłużej chroniły przed uczuciem głodu. Współcześnie pod nazwą produktu bełczańskie zupy piwne wytwarzane są trzy rodzaje zup: zupa piwna z chlebem i dodatkiem śledzia, zupa piwna na mleku oraz piwo na ciepło z żytnim chlebem.

3. Ser bałtycki

Historia wytwarzania na terenie województwa zachodniopomorskiego sera bałtyckiego jest ściśle związana z działalnością Spółdzielni Mleczarskiej MLEKOSZ w Bobolicach. Jako jedyna przetrwała różne zawirowania ustrojowe i od roku 1949 nieprzerwanie funkcjonuje na lokalnym koszalińskim rynku. Od momentu powstania działała zarówno jako samodzielny zakład produkcyjny, ale także jako filia koszalińskiej spółdzielni: *Początkowo działała samodzielnie, potem weszła w struktury Spółdzielni Mleczarskiej w Koszalinie i została przekształcona w typową serowarnię. Od 2009 roku funkcjonuje jako jedyna spółdzielnia na terenie powiatu koszalińskiego. Po zlikwidowanym zakładzie w Koszalinie przejęła produkcję, no i tradycje* (Zachodniopomorski Magazyn Rolniczy, Wydawca ZODR Barzkowice, marzec 2016). W województwie zachodniopomorskim wytwarzanie sera bałtyckiego rozpoczęto w 1972 roku, w serowni Spółdzielni MLEKOSZ. Jego walory smakowe i odżywcze zadecydowały o rosnącej popularności tego produktu i spowodowały, że już po sześciu latach, w 1978 roku, stał się on głównym produktem wytwarzanym w bobolickiej serowni.

4. Jabłuszka w koszulkach

Ten słodki produkt jest jednym z wielu, który od kilkudziesięciu lat króluje jako stały punkt nauki w Zespole Szkół Nr 6 w Szczecinie. Już ponad 50 lat, pod fachowym okiem kadry nauczycielskiej tajniki wyrobu jabłuszek poznają kolejne pokolenia młodych cukierników. Jedną z długoletnich nauczycielek, która zapoznawała uczniów z tradycyjną metodą wyrobu tego produktu była pani Hanna Limanówka, absolwentka powyższej szkoły, a także w późniejszych latach nauczycielka kształcenia zawodowego w klasach gastronomicznych i cukierniczych. Jak wspomina pani Limanówka receptura na jabłuszka w koszulkach była jednym z wielu przepisów, z którym zapoznała się w latach 60. ubiegłego wieku, będąc uczennicą ówczesnego Technikum Gastronomicznego: *Inf. HL wspomina, że z produktem Jabłuszka w koszulkach po raz pierwszy zetknęła się w pierwszej połowie lat 60. XX w., gdy była uczennicą ówczesnego Technikum Gastronomicznego (...). Jak sama mówi: już robiłam je na lekcji technologii (...). Nie wiem od kiedy w szkole robi się Jabłuszka w koszulkach, ale ja już się tego uczyłam. Zresztą wtedy były inne czasy. Przepisy przekazywał jeden drugiemu. My młodzież też przynosiliśmy przepisy ze swojego domu i tak to było* (wywiad etnograficzny). Od lat tajemnica tego produktu tkwi w jego cieście, które według niezmienionej receptury powinno być krucho-drożdżowe, o czym wspomina Anna Zielińska, obecna nauczycielka praktycznej nauki zawodu - cukiernik. Według wielu wielbicieli najlepszy smak tego produktu otrzymuje się z odmian jabłek Ligol lub Champion. ■

Każdy, kto wytwarza produkt, którego historia związana jest z dawnymi i obecnymi gospodarzami tych ziem, ma szansę ubiegać się o jego wpis na LPT, stając się tym samym cząstką dziedzictwa kulinarnego Pomorza Zachodniego.

Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego

Twórz z nami Listę Produktów Tradycyjnych. Przedstaw nam swoje produkty, opowiedz ich historię. Kontakt: e-mail: akolodziej@wzp.pl, tel. 91 441 02 13, www.produktytradycyjne.wzp.pl

Dopłaty 2020 - nowy termin składania oświadczeń

Ze względu na trwający stan epidemii uległ zmianie termin na złożenie oświadczenia potwierdzającego brak zmian w 2020 roku w odniesieniu do wniosku o przyznanie płatności złożonego w roku 2019.

Oświadczenia potwierdzające brak zmian w stosunku do wniosku o dopłaty z roku 2019 można składać od 2 marca 2020 r. Pierwotnie termin na złożenie oświadczenia kończył się 15 kwietnia 2020 r.

Zgodnie z zapisami ustawy COVID-19, ze względu na zawieszenie końcowego terminu, podpisane oświadczenie potwierdzające brak zmian będzie można złożyć **w terminie 15 dni kalendarzowych po odwołaniu stanu zagrożenia epidemicznego** (epidemii), **ale nie później niż do ostatniego dnia składania wniosków o przyznanie płatności.**

Źródło: ARiMR

eprasa.pl 2be2065cb0

Po kilkunastu latach przerwy ponownie zebrało się kilkanaście mieszkanek i mieszkańców Będzina, aby reaktywować Koło Gospodyń Wiejskich „Ino Będzino" . By móc wspólnie działać.

„Klarowało się już w zeszłym roku, gdzie miałem przyjemność po raz pierwszy, jako sołtys Będzina, przygotowywać z mieszkańcami wieniec dożynkowy. A później to już tak samo szybko wszystko popłynęło" – wspomina Konrad Przybylski, sołtys Będzina. „To przede wszystkim zasługa Anny Wieczorek – członkini Rady Sołeckiej, to ona zainicjowała reaktywację koła. Cenię ją za profesjonalizm, kreatywność, szybkość działania, to lokalnie zaangażowana społeczniczka. Współpraca z Anią od samego początku układa się bardzo dobrze, taki dobry anioł i kompanka w różnych lokalnych inicjatywach, zawsze pomocna i otwarta na potrzeby innych".

Koło zrzesza mieszkańców Będzina w różnym wieku, czynnych zawodowo oraz emerytów. Typowa integracja międzypokoleniowa, gdzie koło bazuje na doświadczeniu i różnych umiejętnościach członków i członkiń. Każdy ma swoje różnorodne zainteresowania – rękodzieło, kulinaria, ogrodnictwo, zdrowy styl życia, recykling, ekologia. Większość ma swoje ogródki, robi weki na zimę oraz zdrowotne nalewki. Powoli się poznają i integrują, chcą zapracować i zbudować własną markę. W komitecie założycielskim jest Anna Wieczorek – bibliotekarka, lokalna społeczniczka i członkini Rady Sołeckiej Będzina, Konrad Przybylski – sołtys Będzina i Danuta Sawicka – bibliotekarka, aktywnie zaangażowana społecznie.

Niewielu pamięta, że taka organizacja jak Koło Gospodyń Wiejskich kilkanaście lat temu prężnie funkcjonowała w Będzinie. Założyciele pragną połączyć to doświadczenie i tchnąć jednocześnie przy tym trochę powiewu młodości i nowoczesności. „Kiedyś były inne czasy" – wspomina pani Jadwiga, jedna z członkiń koła – dwójka dzieci do wychowania, obowiązki domowe, krowy do dojenia. A to żniwa, a to wykopki, pracy całe mnóstwo, ale starczało nam też czasu na działalność w kole gospodyń. Co prawda ono wtedy działało przy Kółku Rolniczym, na innych zasadach formalno-prawnych. Rozpadło się, bo były problemy z siedzibą i zaczęła się ta cała papirologia, księgowość itp. – dodaje.

Koło Gospodyń Wiejskich w Będzinie „Ino Będzino" będzie realizować cele statutowe – przede wszystkim szeroko pojęte prowadzenie działalności społeczno-wychowawczej i oświatowo-kulturalnej dla lokalnej społeczności, inicjowanie i prowadzenie działań na rzecz poprawy warunków życia i pracy na wsi. Planuje aktywnie działać w zakresie budowania tożsamości lokalnej, integracji społecznej.

Skąd pomysł na nazwę? Otóż na sołeckim profilu FB zorganizowano konkurs na nazwę dla koła. Każdy swoją propozycję mógł wpisać pod postem. Decyzją wszystkich członkiń i członków została wybrana nazwa „Ino Będzino" zaproponowana przez Agnieszkę Szeląg z Dobrzycy. Wyraz INO, jak wyjaśnia autorka hasła w znaczeniu TYLKO – pamięta, jak używała jej babcia (okazało się, że wiele osób ze starszego pokolenia używa tego wyrazu w tym oto znaczeniu). To dość dźwięczna i chwytliwa nazwa, bardzo szybko przyjęła się wśród mieszkańców Będzina. Ino się cieszyć!

„W końcu w pełni możemy się realizować na gruncie lokalnym jako koło, nie jesteśmy od nikogo zależni, robimy to, co lubimy, z czego możemy czerpać satysfakcję i sprawia nam przyjemność. Jednocześnie dzielić się tym z innymi. Praca z ludźmi i dla ludzi to coś, w czym się spełniam. Jakoś wcześniej brakowało mi odwagi,

eprasa.pl 2be2065cb0

by podjąć się tego wyzwania, dlatego pod skrzydłami nowego sołtysa to była kwestia czasu. Podobny temperament i spojrzenie na świat sprawiło, że nie mogło się nie udać" – podsumowuje Ania Wieczorek. – W krótkim czasie udało nam się złożyć wszystkie dokumenty w ARiMR w Koszalinie, potem GUS, Urząd Skarbowy itd. Formalności sporo, ale wszystko dało się logistycznie wspólnie zrealizować".

Oprócz sołtysa Będzina, który stał się kołem napędowym (w końcu koło!), już na samym początku Koło spotkało się ze sporą pomocą i przychylnością mieszkańców Będzina oraz zaprzyjaźnionych osób z innych gmin (z Rosnowa, Dobrzycy Karsina czy sąsiedzkiej miejscowości Komory), co utwierdziło pomysłodawców w przekonaniu, że to dobry pomysł. Swoją siedzibę koło ma w Domu Kultury w Będzinie. Nie byłoby to możliwe, gdyby nie przychylność wójta Będzina, Mariusza Jaroniewskiego, który jest bardzo otwarty na wszelkie aktywności na rzecz lokalnej społeczności.

Dobry pomysł i chęci nie znają dnia ani godziny. W dobie internetu i telefonów komórkowych, w ciągu paru godzin możliwe jest zorganizowanie się, by wspólnie spotkać i realizować wszelkie przedsięwzięcia. W głowach członków i członkiń koła drzemią niezliczone pokłady pomysłów. Zamiarem jest wcielenie ich w życie, jednocześnie integrując lokalną społeczność. Obecnie członkowie i członkini są w fazie tworzenia identyfikacji wizualnej koła, zależy im na tym, aby pojawiły się tam elementy tradycyjne, sielskie: maki, rumianki czy chabry, ale też kłosy zbóż, ciekawa czcionka i jakiś charakterystyczny nowoczesny element, który będzie kojarzony z tym kołem.

Choć koło powstało dopiero w styczniu, to od początku bardzo prężnie zaczęło działać. Takim priorytetem był 8. Regionalny Kongres Kobiet w Koszalinie, na który koło otrzymało zaproszenie i który miał odbyć się na początku kwietnia. Podjęte zostały różne przedsięwzięcia…

„Naszym pomysłem było szycie worków m.in. na warzywa z niepotrzebnych firanek, oraz ozdób wielkanocnych – kolorowych kur". Przygotowane są też już specjalne metki-wszywki z nazwą koła i danymi do kontaktu, którymi można będzie sygnować produkty KGW Będzino.

Niestety, aktualna sytuacja związana z koronawirusem spowodowała, że wszelkie masowe imprezy zostały zawieszone. „Jako koło zawiesiliśmy z oczywistych względów spotkania, ale… nie działania" – mówi pani Ania – otóż zaangażowaliśmy się w szycie maseczek ochronnych m.in. dla szpitala w Koszalinie i dla wszystkich, którzy potrzebują. Aktualnie maseczki to towar deficytowy, więc kto może szyje w domu.

Założony został już również profil na Facebooku – Koło Gospodyń Wiejskich w Będzinie „Ino Będzino", gdzie śledzić będzie można na bieżąco wszelkie przedsięwzięcia, akcje i działania, w które zaangażowane jest koło. ■

Masz ciekawe pomysły? Chcesz dać coś od siebie innym? Rozpiera cię energia i chęć działania? Przyłącz się do nas! Koło Gospodyń Wiejskich „Ino Będzino" z Będzina serdecznie zaprasza. Nasz e-mail: inobedzino.kgw@gmail.com.

Opracowała BARBARA ŻYCKA, PZDR w Koszalinie

KONKURS – PLEBISCYT AGRO WYBÓR 2020 NAJPOPULARNIEJSZY PRODUKT DLA ROLNICTWA

Zapraszamy do udziału w Konkursie-Plebiscycie AgroWybór 2020

16 marca br. wystartował Konkurs-Plebiscyt AgroWybór 2020, zorganizowany przez AgroNews.com.pl – platforma informacyjna i redakcję AGRO, w którym polscy rolnicy jako użytkownicy środków produkcji dla rolnictwa po raz pierwszy mogą zgłosić, a potem – w drodze plebiscytu – wybrać najpopularniejsze i sprawdzone w praktyce, produkty dla rolnictwa w 5 kategoriach:

■ nasiona ■ nawozy ■ środki ochrony roślin ■ pasze ■ maszyny i urządzenia rolnicze

Mamy nadzieję, że w powyższym przedsięwzięciu, które znajdzie finał podczas 30. Jubileuszowej Gali Agrobiznesu w Warszawie, wezmą masowy udział laureaci konkursów AgroLiga i Agroprzedsiębiorca RP, wykorzystujących tak obficie w swojej codziennej działalności gospodarczej liczne produkty oferowane dla współczesnego rolnictwa.

Przypominamy, że zgłaszanie produktów rozpoczęło się 16 marca 2020 r. o godzinie 15.00 i zakończy 30 czerwca 2020 r. o godzinie 14.00. W okresie 2 lipca – 30 września 2020 r. na stronie: www.agronews.com.pl zamieszczona będzie ankieta plebiscytowa, w której użytkownicy będą mogli oddać swe głosy na maksymalnie 3 wybrane przez nich produkty w każdej z 5 kategorii. Produkt, który uzyska najwięcej wskazań internautów w każdej z 5 kategorii, zostanie zwycięzcą plebiscytu, a dwa kolejne otrzymają wyróżnienia specjalne.

Więcej szczegółów na dedykowanej stronie internetowej – www.agrowybor.pl

eprasa.pl 2be2065cb0

19.

11.

5.

13.

10.

6.

15.

4.

3.

1.

9.

12.

8.

ZŁOTY MEDAL

Złote PREMIERY

16.

eprasa.pl 2be2065cb0

Podczas tegorocznej Polagry-Premiery w kategorii „Maszyny, urządzenia, aplikacje i produkty dla rolnictwa" przyznano 20 nagród.

Podczas targów można było zobaczyć innowacyjne maszyny i najnowsze rozwiązania rolnicze wykonane w oparciu o najwyższej klasy technologie. W konkursie nagrodzone zostały produkty wyróżniające się innowacyjnością i wytwarzane w oparciu o autorskie rozwiązania.

1. Agrirepel® Wrap – folia do owijania bel

Folia do owijania bel, która odstrasza ptaki i gryzonie dzięki naturalnemu nietoksycznemu dodatkowi. Posiada certyfikat Europejskiej Agencji Chemikaliów. Ekologiczna, łatwa w użyciu i wydajna.

2. Czterogąsienicowy ciągnik rolniczy – John Deere 8RX 410

Jeśli priorytetem rolnika jest jak najmniejsze naruszanie gleby, seria 8RX będzie najlepszym wyborem. To idealna maszyna do wymagających terenów o dużym nachyleniu oraz trudnych typów gleby. Siła uciągu, dla której nie ma przeszkód, w połączeniu z technologią i komfortem niespotykanym dotąd w branży rolniczej. 8RX jest nazywany „specjalistą od gleby". 4,5 m² powierzchni styku z podłożem zapewnia nie tylko uciąg, ale też ochronę gleby.

3. DATA CONNECT – interfejs umożliwiający wymianę danych o położeniu, statusie, prędkości jazdy oraz poziomie paliwa wielu marek ciągników i maszyn

Interfejs umożliwiający wymianę danych telematycznych o położeniu, statusie, prędkości jazdy oraz poziomie paliwa wielu marek ciągników i maszyn (CASE IH, CLAAS, JOHN DEERE, NEW HOLLAND, STEYR). Rolnik – użytkownik wielu marek zamiast włączać wiele różnych oddzielnych aplikacji dla każdej z marek osobno, włącza jedną platformę, np. 365FarmNet, gdzie obserwuje i analizuje pracę całej swojej „wielobarwnej" floty.

4. eAgronom – program, który ułatwia zarządzanie gospodarstwem

Program, który ułatwia zarządzanie gospodarstwem, pracownikami oraz polami, bo jest tworzony na podstawie opinii i potrzeb rolników. Dostępny online przez komputer oraz jako aplikacja mobilna. Daje ogromną swobodę, umożliwia rolnikom wgląd w działanie ich gospodarstwa z dowolnego miejsca. Najważniejsze funkcje to m.in.: karty pól, ewidencja i plan nawożenia azotem (zgodne z Dyrektywą Azotanową), planowanie ŚOR i zabiegów, magazyn i budżet.

5. Innowacyjny zdalny system monitorowania pracy rozdrabniacza polowego KUHN CONNECTED SHREDDER

Aplikacja na telefony komórkowe z systemem Android/IOS, która jest w stanie monitorować w czasie rzeczywistym podstawowe parametry pracy rozdrabniacza. Głównym celem jest zapewnienie alarmów w przypadku przekroczenia progów obrotów wirnika, temperatury oleju, wibracji rotora oraz zasugerowanie rutynowej lub nadzwyczajnej konserwacji w oparciu o ogólny stan maszyny. Rozwiązanie to przyczynia się do znacznej redukcji kosztów użytkowania rozdrabniaczy i eliminacji przestojów.

6. Kombajn zbożowy CLAAS LEXION 6000/5000

LEXION 6000 jest pierwszym kombajnem łączącym zalety bębna przyspieszającego, bębna młócącego separatora oraz odrzutnika. Innowacyjny jest również napęd: wszystkie bębny są zsynchronizowane. Zapewnia to równomierny przepływ materiału oraz oszczędność energii. Silnik pracuje na bardzo niskich obrotach oraz wyposażony jest w system DYNAMIC POWER, co gwarantuje niskie zużycie paliwa. Aby w pełni wykorzystać maszynę, dostępny jest system CEMOS AUTOMATIC, który sam zmienia ustawienia w zależności od warunków.

7. Ładowarka teleskopowa Manitou MLT 420

Bardzo uniwersalny kompakt o niespotykanych możliwościach i rozwiązaniach na rynku.

8. Maszyna do zbierania kamieni Husarya SCS-100

Innowacyjna maszyna do zbierania kamieni Husarya SCS-100 przeznaczona do mechanicznego zbierania kamieni z wierzchniej warstwy gleby. Wykorzystywana do zbierania kamieni znajdujących się w wierzchniej warstwie gleby (do 20 cm głębokości). Dzięki systemowi podwójnych rotorów cechuje się dokładnością pracy oraz dużym zakresem wielkości zbieranych kamieni. Wyposażona jest w aktywny, bębnowy system separacji kamieni od zanieczyszczeń. Posiada największy na rynku zbiornik kamieni o pojemności 3 m³ i wysokości rozładunku 3,5 m.

9. Matrix 430VF

Nawigator Matrix 430VF to rozwiązanie problemu opryskiwania w sadzie, jagodników czy winnic. Do tej pory wykonywanie zabiegów związane było z dużym stresem, który wynikał z konieczności ciągłego liczenia rzędów oraz kontrolowania toru jazdy. Nawet najbardziej doświadczeni operatorzy mieli z tym problem, zwłaszcza przy zabiegach wykonywanych w nocy. Łatwy w instalacji i obsłudze.

10. Moduł serwisu SatAgro – wspierający precyzyjne badanie gleb oraz nawożenie na podstawie zasobności i zdjęć satelitarnych

W sezonie 2019 serwis SatAgro został rozbudowany o moduł wspierający proces badania gleb oraz umożliwiający nawożenie na podstawie zasobności i zdjęć satelitarnych. Moduł pozwala podzielić pole na strefy pobrania prób, dostosowane do faktycznej zmienności siedliska, na podstawie jednego lub kilku zdjęć satelitarnych. Strefy można wyeksportować, również w formacie kompatybilnym z GPS, aby ułatwić pobranie prób w terenie. Wyniki analiz można w łatwy można przekształcić na mapy nawożenia.

11. Mzuri Pro-Til – technologia uprawy pasowej

MZURI PRO-TIL – technologia jednego przejazdu. System uprawy pasowej w technologii Mzuri Pro-Til zapewnia optymalne

18.

2.

7.

środowisko dla równomiernego wzrostu silnych plonów. Niedościgniony w zakresie spulchniania, zagęszczania i dokładności siewu nasion. Redlice siewne każdej sekcji pracują całkowicie niezależnie od strefy spulchniania, zapewniając łatwą regulację, doskonałe kopiowanie terenu i stałą kontrolę głębokości siewu. Każda redlica za pomocą układu hydraulicznego wywiera stałe ciśnienie na każde koło regulujące głębokość siewu, by zapewnić dokładną głębokość rozmieszczenia nasion oraz doskonałe warunki glebowe w miejscu kontaktu nasion, aby ziarno kiełkowało możliwie najszybciej i najbardziej równomiernie. Cała masa maszyny jest równomiernie rozłożona na wszystkie uprawiane pasy, co jest niezwykle ważne dla zapewnienia powtórnego zagęszczenia spulchnionej gleby w celu likwidacji przestrzeni powietrznych.

12. Opryskiwacz zawieszany Hardi Mega

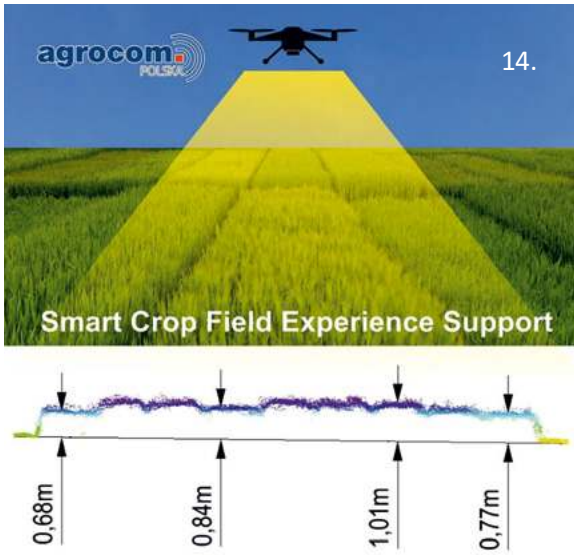
System ISOBUS, komputer HC 9600, nowy system zarządzający SmartCom, system rozrządu cieczy SmartValve, system zarządzania cieczą Dynamic-Fluid 4, funkcje precyzyjnego rolnictwa zintegrowane z pozostałymi maszynami w gospodarstwie. Zbiorniki do 2200 l z belkami roboczymi od 18 do 28 m.

13. Prasa zwijająca Krone VariPack

Praktyczna i przyjazna dla użytkownika prasa do zbioru suchych materiałów, takich jak słoma i siano, Systemy pasowe umożliwiają nie tylko wysoką siłę zgniotu, ale są również znacznie bardziej trwałe i wytrzymałe niż kilka lat temu.

14. Teledetekcyjny system wspomagania hodowli roślin i doświadczalnictwa polowego

Stworzone w Polsce kompleksowe rozwiązanie wspomagające optymalną, najbardziej jednorodną lokalizację zakładanych ścisłych doświadczeń polowych, która zmniejsza bezpośredni wpływ zmiennych warunków glebowych na wyniki zakładanych doświadczeń polowych. Zdalne, bezinwazyjne pozyskiwanie danych pomiarowych dotyczących roślin i gleby za pomocą niskopułapowych autonomicznych obiektów latających (dronów). Informacje zebrane w sposób zaplanowany i uporządkowany poprzez zastosowanie szeregu kamer multispektralnych umożliwiają precyzyjną analizę szeregu zmierzonych cech i indeksów roślinnych (2D) oraz precyzyjne pomiary danych przestrzennych (3D).

14.

15. UNIA HERON 50 27 – opryskiwacz przyczepiany

Opryskiwacz polowy HERON ze zbiornikiem głównym o pojemności 5000 l i belką polową o szerokości 27 metrów z możliwością redukcji do szerokości 21 metrów. Układ cieczowy zasilany jest przez pompę o wydajności 400 l/min. Amortyzowany dyszel umożliwia podpięcie pod górny lub dolny zaczep ciągnika. Na wyposażeniu opryskiwacza znajduje się skrętna oś sterowana za pomocą żyroskopu. Opryskiwacz został wyposażony w system cyrkulacji cieczy sterowanej pneumatycznie, a także w nocne oświetlenie belki polowej LED. Zawory sterujące zostały zgrupowane w ergonomiczny sposób. Wszystko zasłania osłona, która chroni rozwadniacz i zawory przed zabrudzeniami. Opryskiwacz obsługiwany jest za pośrednictwem sterownika w technologii ISOBUS. Sterownik umożliwia oprysk automatyczny, na podstawie sygnału GPS, a także rozbudowę o jazdę równoległą i zmienne dawkowanie nawozów płynnych i ŚOR.

16. UNIFORM Agri – oprogramowanie do zarządzania stadem bydła mlecznego

Kompletne oprogramowanie do zarządzania stadem bydła mlecznego, skoncentrowane nie tylko na codziennej administracji zdarzeń, ale również na podejściu analitycznym. Główną jego zaletą jest różnorodność we współpracy z innymi systemami wykorzystywanymi w gospodarstwie. UNIFORM Agri może połączyć się z niemal wszystkimi stacjami paszowymi, miernikami aktywności oraz robotami i halami do doju.

17. Wielofunkcyjna ładowarka przegubowa AVANT 860i

Jeden z dwóch największych i najmocniejszych modeli wszechstronnych ładowarek teleskopowych, produkowanych przez Avant Tecno Oy. Blisko 2 tony udźwigu i 3,5-metrowy zasięg. Maszyny AVANT serii 800 ważą 2,5 tony, przy 1,5 metra szerokości, 3,4 metra długości i 2,2 metra wysokości. Przegubowa konstrukcja w połączeniu z nowoczesnym designem gwarantuje najwyższy poziom mobilności.

18. ALIMAMIX EVOLUTION PRO – wóz paszowy

Nowa seria wozów paszowych Alimamix EVOLUTION PRO powstała z myślą o jeszcze bardziej ekonomicznej i efektywnej pracy oraz o wygodzie użytkowania. Zastosowane innowacyjne rozwiązania konstrukcyjne w budowie kosza, wysypu oraz taśmy pozwalają na skrócenie cyklu pracy związanego z przygotowaniem TMR o średnio 8%. Przekłada się to na znaczące oszczędności w zużyciu paliwa, rocznie sięgające nawet do 180 l. Kompaktowa budowa, regulowany, odwracany dyszel z pełnym zakresem mocowania zaczepu, wygodna stopnica, wyświetlacz wagowy z promieniem regulacji niemal 270°.

19. Zestaw uprawowo-siewny z siewnikiem pneumatycznym Namyslo FLYY

Szeroka skrzynia zasypowa - uprawa talerzowa - siew bezpośredni w ściernisko - redlica talerzowa podwójna - System GPS - połączenie ISO BUS.

20. Zmiennokomorowa Prasa Zwijająca VB serii 7100

Wysoka wydajność nawet do 30 t/godz. i duże zagęszczenie beli do 140 kg/m³ dla słomy. Skuteczne rozwiązania techniczne oraz wytrzymała konstrukcja gwarantują niezawodność i maksymalne ograniczenie przestojów w pracy. ■

Źródło: polagra-premiery.pl

17.

20.

eprasa.pl 2be2065cb0

KUPUJ ŚWIADOMIE

Kupując żywność z oznaczeniem

PRODUKT POLSKI

masz pewność, że została
wytworzona w Polsce
na bazie krajowych surowców

Wybierając żywność
ze znakiem **PRODUKT POLSKI**

Oznaczenie
produktów tym znakiem
jest DOBROWOLNE

wspierasz polskich producentów
oraz krajową gospodarkę
i rolnictwo

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa

www.polskasmakuje.pl/produkt-polski/

eprasa.pl 2be2065cb0

Przykłady dobrej współpracy

Kluczową rolę w ochronie wód i zapobieganiu jej zanieczyszczeniu odgrywa współpraca pomiędzy różnymi interesariuszami. Znamy przykłady takiej efektywnej współpracy.

MARZENA NOWAKOWSKA, ANNA KUCZYŃSKA, Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy

Zrównoważona gospodarka wodna a rolnictwo

Dyskusja na temat zrównoważonej gospodarki wodnej w Europie wynika z potrzeby określenia roli, zakresu oraz koordynacji prac legislacyjnych w dziedzinie gospodarki wodnej w synergii z gospodarką rolną. Na skuteczność wdrażanych strategii i osiąganie rzeczywistych rezultatów duży wpływ mają wypracowane mechanizmy lokalne oraz inicjatywy pozarządowe. W tym kontekście, w ramach finansowanego przez UE projektu WaterProtect, organizowane są konferencje regionalne, mające na celu prezentację i wymianę doświadczeń na temat dobrych przykładów programów/polityk lokalnych, inicjatyw i partnerstw, które korzystnie przyczyniają się do efektywnego zarządzania zasobami wody pitnej, z uwzględnieniem potrzeb gospodarstw rolnych oraz presji wynikającej z użytkowania gruntów na potrzeby rolnictwa.

Jedna z tych konferencji, ze względu na istniejące obecnie ograniczenia organizacji spotkań, spowodowane rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, odbyła się 2 kwietnia 2020 r. w formie webinaru. Początkowy plan zakładał tradycyjną formę konferencji, która miała odbyć się w Warszawie w siedzibie Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej. Niestety, plan musiał ulec zmianie, co jednak nie miało wpływu na jego realizację, gdyż webinar cieszył się dużym zainteresowaniem i zgromadził ponad 100 uczestników z ponad siedmiu państw Unii Europejskiej, reprezentujących producentów rolnych, producentów wody pitnej, przedstawicieli lokalnych instytucji zarządzających środowiskiem, doradców rolniczych, instytutów badawczych, a także przedstawicieli KE.

Rezultaty tej i wcześniejszych konferencji regionalnych zorganizowanych w ramach projektu Waterprotect, będą podstawą do wypracowania zaleceń dotyczących polityki UE w zakresie zarządzania zasobami wodnymi z uwzględnieniem potrzeb zaopatrzenia ludności w wodę do picia, systemu produkcji rolnej oraz gospodarki przestrzennej.

Nadrzędnym celem konferencji była identyfikacja pozytywnych przykładów rozwiązań formalno-prawnych na poziomie lokalnym, inicjatyw i partnerstw, które przyczyniają się do zrównoważonego zarządzania zasobami wody pitnej z uwzględnieniem potrzeb rolników, lecz również wskazujących konieczność wprowadzania zmian w rolnictwie, które są niezbędne do zachowania bądź poprawy jakości wody pitnej. Podczas spotkania on-line zaprezentowano uczestnikom 11 przykładów dobrej współpracy, które pogrupowano w cztery sesje tematyczne:

- inicjatywy formalno-prawne na rzecz lepszej integracji działań w ramach zarządzania zlewniami,
- inicjatywy podejmowane przez przemysł w celu ustanowienia partnerstwa pomiędzy instytucjami zarządzającymi zasobami wodnymi i rolnikami,
- inicjatywy promowane przez organizacje pozarządowe w celu stymulowania współpracy między strukturami gospodarki wodnej a rolnictwem,
- inicjatywy podjęte przez rolników na rzecz lepszej ochrony środowiska wodnego.

Przykłady dobrej współpracy

Doskonałym przykładem współpracy międzyinstytucjonalnej zaprezentowanym podczas webinaru jest istniejący od ponad 10 lat w Irlandii program pn. *Agricultural Catchments Programme* (ACP), który został powołany w celu sprawdzenia efektywności dobrych praktyk rolniczych oraz programów działań wdrażanych na mocy Dyrektywy Azotanowej. Głównym celem programu ACP jest monitorowanie oraz ocena skuteczności irlandzkich uregulowań formalno-prawnych dotyczących ochrony wód przed zanieczyszczeniami pochodzenia rolniczego. Dlatego drugim, równorzędnym celem programu jest zgromadzenie dowodów naukowych potwierdzających, iż działania podejmowane przez irlandzkich rolników w zakresie ochrony wód przed zanieczyszczeniem odrolniczym są zgodne z wymogami Ramowej Dyrektywy Wodnej, mówiącymi o konieczności poprawy lub utrzymania dobrego sta-

Pole uprawne rolnika współpracującego w ramach Agricultural Catchments Programme (ACP) w hrabstwie Wexford, Irlandia (Fot. M. Nowakowska)

eprasa.pl 2be2065cb0

nu wód. Tak postawione cele pozwoliły na szeroką akceptację programu wśród rolników oraz ich duże zaangażowanie w jego realizację.

Program ACP został wdrożony w 6 obszarach pilotażowych obejmujących łącznie ponad 300 gospodarstw rolnych. Dwa z nich zostały wytypowane jako zlewnie pilotażowe projektu Waterprotect. Prowadzone od lat badania pozwoliły na wypracowanie rozwiązań zwiększających zyski na poziomie gospodarstwa, przy jednoczesnym ograniczeniu strat azotu oraz środków ochrony roślin do środowiska wodnego. Wskazują one jednoznacznie na możliwość wprowadzenia zmian w sposobie nawożenia, a co za tym idzie – poprawę jakości wód, która nie zmniejsza, a wręcz może zwiększyć rentowność gospodarstw rolnych.

Podstawą wypracowania tych rozwiązań jest nie tylko wnikliwa analiza związku pomiędzy źródłem zanieczyszczenia, drogą migracji oraz oddziaływania na receptor, ale również oparta na zaufaniu relacja pomiędzy rolnikiem i doradcą rolniczym. Podkreślić tu należy rolę, jaką pełnią doradcy rolniczy w systemie zarządzania zasobami wodnymi, których zadaniem jest przekonanie rolników do zasadności wdrażania programów działań i zasad dobrej praktyki rolniczej. Poprzez zaangażowanie rolników w działania programu ACP znacząco podniesiono ich akceptację dla programów zaradczych. Warto podkreślić, że dodatkowym kluczem do sukcesu jest wypracowane ścisłe współdziałanie na poziomie lokalnym w formie komitetów sterujących *(steering commitees)* pomiędzy samorządem, doradcami rolniczymi oraz Environmental Protection Agency (EPA), organem publicznym odpowiadającym za ochronę środowiska w Irlandii.

Niewątpliwie na uwagę zasługuje także duże zaangażowanie producentów wody w działania mające na celu poprawę jakości środowiska wodnego poprzez współpracę z rolnikami. De-Wategroep zaopatruje w wodę do picia region Flandrii w Belgii, eksploatując 85 ujęć wód podziemnych i 5 ujęć wód powierzchniowych. Właśnie w ochronie zasobów wód powierzchniowych belgijski zakład wodociągów współpracuje z rolnikami i instytucjami między innymi poprzez aktywne angażowanie się w projekty badawcze, podnoszenie świadomości ekologicznej, ale także finasowanie niektórych działań. Efekty współpracy w ramach projektu Waterprotect w zlewni rzeki Bollaertbeek, w której od lat stwierdzano ponadnormatywne stężenia azotanów, fosforanów, a także zidentyfikowano ponad 49 pestycydów – są widoczne w badaniach monitoringowych wody już po dwóch latach od rozpoczęcia projektu w zlewni. Choć standardy środowiska nadal są przekroczone, to wartości maksymalne są o wiele niższe niż w latach ubiegłych, a trend jest wyraźnie malejący. To tylko wskazuje na skuteczność podjętej współpracy, gdzie wszyscy interesariusze działają na rzecz wspólnego celu, jakim jest poprawa jakości wody.

Ale nie tylko producenci wody kranowej promują ścisłą współpracę z lokalnymi społecznościami, władzami publicznymi oraz rolnikami. European Federation of Bottled Waters (tłum. Europejska Federacja Wody Butelkowanej) reprezentuje 600 producentów wody mineralnej i źródlanej w Europie. Organizacja wspiera lokalne inicjatywy producentów wody butelkowanej, których celem jest zapewnienie wokół źródeł wody, która jest surowcem, obszarów wolnych od zanieczyszczeń, co z kolei zapewnia ochronę bioróżnorodności biologicznej i siedlisk przyrodniczych. Choć przykład zaprezentowany podczas konferencji zlokalizowany jest poza obszarem UE, idealnie wpisuje się w tematykę i koncepcję efektywnej współpracy na rzecz poprawy jakości środowiska. Program ECO-Broye, zapoczątkowany w 2009 roku przez Nestle Waters w Szwajcarii, ma na celu połączenie ochrony środowiska i lokalnego rozwoju gospodarczego z obopólną korzyścią dla wszystkich zainteresowanych stron. Wprawdzie producent wody butelkowanej był siłą napędową przy początkowej fazie programu, ale program dał podstawę do ustanowienia rożnych partnerstw między rolnikami, władzami lokalnymi i innymi interesariuszami w regionie. W ten sposób promowane są rozwiązania zwiększające bioróżnorodność poprzez nasadzenia drzew owocowych, współpracę 70 rolników, rolnictwo ekologiczne ograniczające stosowanie nawozów i herbicydów, a nawet budowa biogazowni, w której utylizowane są odchody zwierzęce produkowane w zlewni, dzięki czemu rolnicy nie mają problemu z nadmiarem substancji organicznej.

Inicjatywy podejmowane przez rolników ograniczające zanieczyszczenia odrolnicze są wyjątkowo znaczące w dyskusji na rzecz ochrony środowiska. Niezwykle interesujący wydaje się pomysł realizowany w winnicy Cantina Sociale di Vicobarone we Włoszech, która działa na zasadzie lokalnego zrzeszenia rolników, którzy wspólnie produkują kilka typów wina. Myśląc o działalności długoterminowej, wprowadzono tu program zrównoważonej produkcji (V.I.V.A) sygnowanej przez włoskie Ministerstwo Środowiska. Program kładzie nacisk na zminimalizowanie wpływu każdego etapu produkcji wina na środowisko, począwszy od uprawy winorośli, poprzez transport i produkcję. Ma to na celu ograniczenie negatywnego oddziaływania produkcji rolnej na środowisko, lecz równie ważnym aspektem jest tu podniesienie wartości rynkowej oraz renomy produktu, które po przejściu procesu certyfikacji otrzymuje specjalną odznakę VIVA.

Współpraca w ramach projektu Waterprotect

Projekt Waterprotect, w ramach którego odbyła się powyższa konferencja, ma na celu zaangażowanie we współpracę rolników i lokalną społeczność, władze lokalne i regionalne, instytucje zajmujące się gospodarką wodną i ochroną środowiska oraz producentów wody pitnej do wspólnej dyskusji i działania na rzecz ochrony wspólnego dobra, jakim jest woda. Tylko poprzez zaangażowanie wszystkich stron jesteśmy w stanie podjąć efektywne działania zmierzające do poprawy jakości środowiska, w którym żyjemy, a projekt Waterprotect to umożliwia od początku jego działania, czyli od 2017 roku. W tym czasie podjęto szereg spotkań i warsztatów z interesariuszami w celu identyfikacji barier uniemożliwiających skuteczną ochronę wód, podnoszenia świadomości ekologicznej rolników i lokalnych społeczności, ale także promowania postaw stawiających na współpracę. ■

Projekt finansowany jest w ramach programu Unii Europejskiej Horyzont 2020 na podstawie umowy nr 727450. This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation Programme under grant agreement No. 727450.

Niniejsza publikacja odzwierciedla jedynie opinie autorów, a Komisja nie ponosi odpowiedzialności za jakiekolwiek wykorzystanie informacji, zawartych w publikacji. Disclaimer: this publication only reflects the authors' views and the Commission is not responsible for any use that may be made of the information it contains.

eprasa.pl 2be2065cb0

Wywiady Cecylii Wojnik

Obsłużyć klienta pod jednym dachem

Rozmowa z **WIESŁAWEM KUJAWĄ**, Prezesem Zarządu firmy Raitech z siedzibą w Brzozie.

Czym zajmuje się firma Raitech?
Zajmujemy się profesjonalną sprzedażą maszyn rolniczych, jak również profesjonalnym serwisem i sprzedażą oryginalnych części zamiennych. Dokonujemy także wynajmu maszyn oraz oferujemy usługi rolnicze.

Na czym polegają wasze usługi rolnicze?
Usługi rolnicze polegają na tym, że jedziemy maszyną wraz z operatorem i wykonujemy pracę, jaką rolnik nam zleca. Te prace świadczymy od A do Z, naszym zaufanym klientom, którzy kupują maszyny. Jako że ten sprzęt możemy wykorzystać u wielu rolników w tym samym czasie, wówczas takie usługi są wykonywane. Głównie jest to zbiór zbóż, prasowanie słomy, zbiór zielonek, zbiór kukurydzy. Są to operacje dużymi maszynami, których rolnicy coraz częściej nie chcą kupować i nie chcą wydawać tak dużych pieniędzy na zakup tych maszyn.

Jak wielu rolników korzysta z takich usług?
Są to przede wszystkim duże firmy, ponieważ takie usługi świadczymy właśnie dużym firmom. Duże firmy w obecnej dobie mają niepewność co do nawiązanych umów czy też dzierżawy swoich ziem, co warunkuje niepewność długości bytności na rynku. W związku z tym firmy te coraz częściej decydują się nie na zakup maszyn, tylko na wynajem maszyn.

Co się dzieje z maszynami, które świadczą usługi rolnicze? Czy są one następnie sprzedawane?
Tak, oczywiście, te maszyny są do odsprzedania w każdej chwili. Jest to działanie marketingowe, które pokazuje całą gamę maszyn, a później są one oczywiście do odsprzedaży.

Czy często firma wynajmująca maszyny odkupuje je?
Zdarza się tak, że maszyny są odkupowane na własność. Jeżeli maszyna się sprawdza to klient jest często zainteresowany zakupem. Ale mamy też takich usługobiorców, którzy otwarcie mówią, że sprzętu nigdy nie kupią, tylko zawsze będą bazować na usługach.

A jak prezentuje się sprzedaż nowych maszyn w pana firmie?
Sprzedajemy maszyny już od dwudziestu jeden lat i mamy całą gamę maszyn. Głównym produktem jest New Holland, która to firma produkuje interesujące nas średniej wielkości ciągniki. Obecnie sprzedaje się bardzo dobrze maszyny na fundusze, jest to jedna z głównych możliwości sprzedaży maszyn, ponieważ w dobie ciężkich warunków klimatycznych sprzedaż maszyn jest ograniczona. Na pewno barometr zakupowy nie jest tak duży jak był kilka lat wcześniej, ale nie zmienia to faktu, że jeżeli są realizowane fundusze unijne, to wtedy zakupy

eprasa.pl 2be2065cb0

maszyn odbywają się. Są to zakupy maszyn, których rolnicy jeszcze w żadnym programie nie kupili, najczęściej są to maszyny przyczepiane i z nowymi technologiami, czyli z GPSem: rozsiewacze, siewniki, rozrzutniki obornika.

A jak duży procent zakupu maszyn stanowią zakupy przy współfinansowaniu z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich?
W naszej firmie jest to w granicach od 50 do 60 procent.

Pomagają państwo w wypełnieniu dokumentów aplikacyjnych?
Pomagamy w sposób ograniczony, jednak staramy się odsyłać rolników do wyspecjalizowanych firm. Takie jednostki znają się na takiej dokumentacji. To, co potrafimy, to doradzamy klientowi, ale jednak bardziej koncentrujemy się na sprzedaży maszyn.

A jak wygląda u was kredytowanie zakupu maszyn?
Oczywiście mamy możliwość kredytowania zakupu maszyn od ponad dwóch lat. Posiadamy własny program finansowania. Pierwsze źródło finansowania jest to finansowanie fabryczne, do których wręcz dopłacają, i tu odsetki dla rolnika są najbardziej korzystne. Aby obsłużyć klienta pod jednym dachem, powstała w Raitechu idea, żeby stworzyć własne finansowanie. Jeżeli klient kupuje maszyny na wniosek od paru producentów i każdy z nich ma własne finansowanie fabryczne, to klient byłby zmuszony podpisywać z każdą z tych firm oddzielną umowę i następnie płacić każdemu producentowi osobno raty. Stąd moja firma stworzyła finansowanie Raichfinanse i od tego momentu można skorzystać z naszego finansowania dealerskiego. Jest to pierwszy taki program autorski stworzony w Polsce w kooperacji z firmą Idea Leasing i funkcjonuje bardzo dobrze.

Na początku rozmowy wspomniał pan także o profesjonalnym serwisie. Jak jest prowadzony w firmie Raitech?
Za sprzedażą maszyn zawsze musi pójść ich serwis. Podejmujemy opiekę gwarancyjną i pogwarancyjną. Serwis jest bardzo znaczącą pozycją w naszej firmie i nie wyobrażamy sobie, że bez serwisu można by sprzedawać maszyny. A to dlatego, że maszyny są coraz bardziej skomplikowane, nowoczesne, ich obsługa może być trudna dla rolników, zwłaszcza tych zaangażowanych wiekowo. Dzięki temu, że nasza firma organizuje szkolenia dla operatorów tych maszyn, rolnik jest w stanie szybko opanować ich obsługę. A serwis wymuszony jest przez fakt, że nowoczesnej maszyny rolnik nie jest w stanie sam naprawić.

Rozumiem, że bez wcześniejszego przeszkolenia w pana firmie rolnik nie otrzyma maszyny?
Tak, takie szkolenie organizuje nasza firma na konkretnym sprzęcie, z przeszkolonymi operatorami, przy współudziale producenta. Takie szkolenie jest połączone z przekazaniem zakupionej maszyny. Oprócz tego, jeżeli klient sobie życzy, uruchamiamy maszynę na polu, jeśli jest taka potrzeba. ■

Dziękuję za rozmowę.

Przyspieszenie innowacyjnych praktyk dotyczących sprzętu do oprysków

Zgodnie z umową Konsorcjum, opartą na Rozporządzeniu (UE) nr 1290/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2013 roku ustanawiającym zasady uczestnictwa i upowszechnienia „Horyzontu 2020" – Programu Ramowego w zakresie Badań i Innowacji (204-2020)"(zwanego dalej „Zasady Uczestnictwa") i Umowy o Dotacjach Ogólnego Modelu Korzyści Komisji Europejskiej wraz z załącznikami, zawartej w dniu 1 maja 2018 r. w Barcelonie w ramach projektu INNOSETSA w lutym w siedzibie Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Bratoszewicach zostały zorganizowane II warsztaty szkoleniowe „Przyspieszenie innowacyjnych praktyk dotyczących sprzętu do oprysków. Szkolenie i doradztwo w zakresie Europejskiego Rolnictwa poprzez aktywizację systemów innowacji i wiedzy rolniczej". Głównym celem przeprowadzeniem warsztatów szkoleniowych było poznanie potrzeb i wyzwań, a także możliwości sprostania im dzięki nowym rozwiązaniom, ułatwienie nawiązania oraz wspierania rozwoju współpracy wśród uczestników warsztatów z tego samego sektora upraw oraz promocja innowacyjnych rozwiązań w zakresie oprysków. Warsztaty szkoleniowe były dedykowane głównie dla rolników, producentów opryskiwaczy stosujących innowacyjne technologie oraz do producentów środków ochrony roślin.

Program warsztatów był podzielony na cztery grupy tematyczne. Zaprezentowane tematy wzbudziły duże zainteresowanie wśród uczestników warsztatów. Możliwość rozmowy bezpośredniej stała się okazją do wyjaśnienia bieżących wątpliwości oraz wymiany wzajemnych doświadczeń. ■

PATRYCJA TOMCZYK, ZODR w Barzkowicach

eprasa.pl 2be2065cb0

Spotkało nas coś dobrego

Już są! Podbiegają i przystają. Podbiegają i przystają... Polują na dżdżownice, pędraki i inne robaki ukrywające się w glebie. Gdyby nie to, nawet byśmy ich nie zauważyli.

JACEK KARCZEWSKI, Ptaki Polskie

Czajki!

Czajki są jak medale – z każdej strony inne. Z daleka czarno-białe, z bliska butelkowozielone. Mienią się purpurami i złotem. Samczyki w lotach tokowych kręcą śruby i beczki. Wznoszą się pionowo, potem pikują w dół, koziołkują i wibrują. Pierwszej wody akrobaci! Zawodzą przy tym, jakby ktoś im serce złamał. Tak samo w dzień, jak i w nocy, bo czajki świetnie widzą w ciemnościach i ani dżdżownice, ani lisy nie mają szans. Z bliska, bez względu na płeć, czarują swoimi wielkimi oczami i zawadiackim, targanym na wietrze czubkiem. Na ziemi poruszają się, jakby tańczyły. W powietrzu mistrzowie latania synchronicznego. W kontraście z niebem całe stado pulsuje niczym światło. Jakimś cudem staje się niewidoczne, żeby za chwilę rozbłysnąć srebrzystą bielą albo czarno-białym wzorem.

Ptak odnowy

Zwiastuny wiosny i nadziei. Gdy inni ciągle w Afryce, Hiszpanii albo Anglii, gdy dookoła jeszcze płaty śniegu (który jeszcze nie tak dawno był na przedwiośniu powszechnym widokiem), niektóre czajki już siedzą na swoich pięknie niewidocznych jajach w tak samo niewidocznych gniazdach. W suchych miejscach będzie to zaledwie dołek w ziemi. Tam, gdzie jest mokro albo występuje ryzyko podtopienia, budują z suchych pędów i traw solidne, wysokie nawet na ponad dwadzieścia centymetrów kopczyki. Co ciekawe, pomimo swoich ozdób i kontrastowych barw, wysiadujące czajki świetnie się kamuflują. Zdradzić je może tylko ruch.

Lepszy tata niż mąż

Co bardziej przedsiębiorcze i doświadczone samczyki zakładają gniazda z dwiema, a nawet trzema samiczkami. Ta pierwsza nie bez protestów przyjmuje swój nowy status. W końcu jednak ustępuje. Odbije to sobie, spotykając się na boku z sąsiadem albo nawet jakimś przelotnym kawalerem. Poza tym musi myśleć praktycznie: jej ambitny partner będzie teraz ze zdwojoną czujnością patrolować teren i ostrzegać przed zagrożeniem. To się opłaca. Może nawet zastąpi ją na chwilę w wysiadywaniu i pomoże wychować pisklęta. A że poświęci jej najwyżej połowę tego czasu, który mógłby, gdyby nie ta druga – no trudno... Obecność trzeciej zwykle oznacza, że on już w ogóle nie będzie angażować się przy żadnym z gniazd. Gdyby jednak coś się stało którejś z samiczek albo gdyby z jakiegoś powodu jedna z nich porzuciła lęg, on najczęściej dosiedzi jaja i zaopiekuje się młodymi. Te, zachęcane przez matkę lub ojca, odzywają się ze skorupek na dwa, a nawet cztery dni przed wykluciem. Przede wszystkim reagują na ostrzegający lub uspakajający głos swoich bardzo troskliwych rodziców, którzy już na tym etapie budują więź z pisklętami.

Fot. John Harding

Kiwita

Czajkę na łące rozpoznamy, nawet nie wiedząc, jak ona dokładnie wygląda. To ten najbardziej zajęty i zabiegany ptak. Czujna i odważna. Gdy dostrzeże wroga, zamiast uciekać, zrobi mu awanturę. Najchętniej zespołowo, bo czajki lubią działać w grupie. Nic dziwnego, że po sąsiedzku z nimi lubią zakładać gniazda dużo bardziej nieśmiałe kszyki, krwawodzioby, pliszki żółte czy niektóre kaczki.

Niewielki, skromny ptak o wielkiej mocy i charyzmie. Widok czajki po prostu uskrzydla – i każe wierzyć, że spotka nas coś dobrego. A może właśnie spotkało… Kiedyś nazywaliśmy ją między innymi kiwitą i kiwutką. Od tego, jak lata, czy od tego, jak się odzywa?... Prawdopodobnie to drugie, bo Estończycy wciąż nazywają czajkę *kiivitaja*, Łotysze *kīvīte*, Holendrzy *kievit*, Niemcy *Kiebitz*, a Anglicy *Peewit* (czytaj piłit, to obok *Lapwing*). We fryzyjskim czajka to *ljip*, po węgiersku *bíbic*, a po czesku… *čejka chocholatá*.

A Wy kiedy ostatnio widzieliście czajkę?

Jeszcze niedawno czajka była na każdej łące, każdy ją znał i każdy ją widywał. Pamiętam jak wiosną odprowadzały mnie do szkoły, dokazując wysoko nad głową. Nasze praprabaki całymi koszami zbierały ich jaja. (Nie, żebym to pochwalał, ale pokazuje jak dużo ich było!) Dzisiaj czajki są coraz bardziej nieobecne. To jedne z naszych najszybciej ginących ptaków. W ciągu ostatnich trzech dekad w Polsce, tak jak w całej Europie, ich liczebność spadła o ponad 60 procent. Z wielu rejonów zniknęły już całkowicie. U nas swoje gniazda zakłada najprawdopodobniej już mniej niż 70 tysięcy par, z ciągłą, stromą tendencją spadkową. Kiedyś ozdoba wilgotnych łąk i pastwisk, czajka stała się symbolem półmartwych krajobrazów, które po sobie zostawiamy. Ten sam los spotkał m.in. skowronki, kuropatwy czy kuliki, które wkrótce w ogóle możemy stracić. Ptaki krajobrazu rolniczego giną dzisiaj najszybciej. Ale kiedy pomyślimy, na co je narażamy, to musimy uznać za prawdziwy cud, to, że jeszcze tu i ówdzie śpiewa nam jakiś skowronek nad głową.

I co dalej?

Przyszła kolejna wiosna, ale inna niż poprzednie. Jeszcze bardziej sucha i bardziej milcząca. W naszym krajobrazie jeszcze mniej miedz, przydroży, zagajników, śródpolnych oczek wodnych, strumieni i wiosennych rozlewisk. Mniej ziół, kwiatów, motyli, pszczół, zajęcy, skowronków, przepiórek, czajek… Jeszcze mniej życia. Od nas zależy, jaka będzie następna wiosna. Podzielmy się naszą planetą, zanim zostaniemy na niej sami! ■

Więcej o czajkach i nie tylko możemy przeczytać w książce „Jej Wysokość Gęś", którą napisał autor naszego cyklu, Jacek Karczewski. Książkę można kupić m.in. w Sklepie na pTAK! stowarzyszenia Ptaki Polskie.

Ptaki Polskie

Stowarzyszenie Ptaki Polskie od ponad 10 lat chroni ptaki w całej Polsce. Bądź na pTAK! i odwiedź www.jestemnapTAK.pl, żeby dowiedzieć się, co Ty możesz zrobić dla ptaków. Zapraszamy również na Noc Sów www.nocsow.pl – ogólnopolskie wydarzenie edukacyjne, prowadzone i koordynowane przez Ptaki Polskie.

ZACHODNIOPOMORSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO W BARZKOWICACH

Służymy rolnikom fachową wiedzą, doradzamy, szkolimy, informujemy.

WYPEŁNIAMY WNIOSKI O PRZYZNANIE POMOCY FINANSOWEJ DLA ROLNIKÓW

Wypełniamy wnioski o przyznanie pomocy finansowej dla rolników z zakresu płatności obszarowych, rolno-środowiskowo-klimatycznych i ekologicznych oraz działań PROW „Dobrostan zwierząt" zgodnie z ogłaszanym naborem wniosków przez ARiMR.

Wykonujemy biznesplany inwestycyjne, nawozowe, rolnośrodowiskowe, wypełniamy wnioski o dopłaty do materiału siewnego, wnioski o zwrot podatku akcyzowego za olej napędowy.

Służymy rolnikom fachową wiedzą, doradzamy, szkolimy, informujemy.
Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
Zapraszamy do współpracy, skontaktuj się z naszym doradcą. www.zodr.pl/kontakt

NASI DORADCY - www.zodr.pl/kontakt

Dyrektor Zachodniopomorskiego Ośrodka
Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach
Adam Lucjan Kalinowski

eprasa.pl 2be2065cb0

Ograniczenia zanieczyszczenia azotem pochodzenia rolniczego metodą poprawy jakości wód

ZODR w Barzkowicach wraz z Fundacją na Rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa w Warszawie zakończył cykl warsztatów w ramach projektu „Ograniczenia zanieczyszczenia azotem pochodzenia rolniczego metodą poprawy jakości wód" dofinansowanego ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

AGNIESZKA KLESZCZ, ZODR w Barzkowicach

Uczestnikami warsztatów byli rolnicy, sołtysi, przedstawiciele Urzędów Gmin. Doradcy ZODR wyszkolili ponad 300 osób z powiatu gryfińskiego, kamieńskiego, świdwińskiego, szczecineckiego, wałeckiego, goleniowskiego, choszczeńskiego, stargardzkiego i koszalińskiego. Łącznie zostało przeprowadzonych 12 warsztatów. Odbyły się one w okresie od maja do grudnia 2019 r. oraz od stycznia do końca marca 2020 r.

Otwarcie warsztatów dla rolników z powiatu stargardzkiego przez Dyrektora ZODR Adama Kalinowskiego

Podczas prowadzonych warsztatów uczestnicy zapoznali się z problematyką:

- zanieczyszczenia wód azotem pochodzenia rolniczego,
- obowiązków rolników wynikających z nowych regulacji prawnych – dokumentacja działań, system opłat i kontroli,
- przygotowania planów nawozowych,
- obliczania stanu średniorocznego zwierząt i Dużych Jednostek Przeliczeniowych różnych grup zwierząt gospodarskich,
- obliczania powierzchni płyt obornikowych i pojemności zbiorników na gnojowicę
- składowania i przechowywanie kiszonek.

Warsztaty dla rolników z powiatu wałeckiego prowadzone przez doradcę Piotra Hermanowicza

Program działań opracowano w oparciu o ustawę: Prawo wodne (Dz.U. z 2017 r., poz. 1566), a ogłoszono w rozporządzeniu: w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu" (Dz.U. z 2018 r., poz. 1339). Program działań potocznie nazywany jest PROGRAMEM AZOTANOWYM.

Gospodarstwa w zależności od powierzchni, skali produkcji zwierzęcej i intensywności produkcji roślinnej muszą spełnić praktyki obowiązkowe. Dla wszystkich zobowiązanych do zagospodarowania nawozów naturalnych program określa termin graniczny, do kiedy dostosować powierzchnię miejsc do przechowywania nawozów naturalnych i pojemności zbiorników. W zależności od wielkości gospodarstwa i sposobu produkcji możemy wydzielić grupy gospodarstw pod względem zalecanych dla nich praktyk w programie azotanowym. Od najmniejszych – o znikomym wpływie na jakość wód – po wielkotowarowe o dużej koncentracji produkcji.

eprasa.pl 2be2065cb0

mniejsze: poniżej 10 ha UR lub poniżej 10 DJP w gospodarstwie,
średnie: równe i powyżej 10 ha UR lub równe i powyżej 10 DJP w gospodarstwie,
duże: powyżej 100 ha UR lub powyżej 50 ha upraw intensywnych* lub powyżej 60 DJP,
bardzo duże: prowadzą chów lub hodowlę: powyżej 40 000 stanowisk dla drobiu lub powyżej 2 000 stanowisk dla świń o wadze ponad 30 kg lub 750 stanowisk dla macior;

Gospodarstwo	Praktyki		
mniejsze	Przestrzeganie terminów nawożenia i składowania	+ ewidencja zabiegów agrotechnicznych związanych z nawożeniem azotem	
średnie			+ maksymalne dawki azotu lub dobrowolnie plan nawożenia azotem
duże			+ plan nawożenia azotem
bardzo duże			+ plan nawożenia azotem (zatwierdzony przez okręgową stację chemiczno-rolniczą i kopia przesłana do wójta lub burmistrza, lub prezydenta miasta oraz do wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska właściwego ze względu na położenie gruntów

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach

eprasa.pl wydania

BĄDŹ NA BIEŻĄCO

www.eprasa.pl/news/zachodniopomorski-magazyn-rolniczy

KUP GAZETĘ ONLINE

Szybko, łatwo i bez wychodzenia z domu!

Zachodniopomorski Magazyn Rolniczy 3.00 zł (z VAT)
CZASOPISMO SPECJALISTYCZNE DLA ROLNIKÓW. TEMATYKA: DORADZTWO TECHNOLOGICZNE, EKONOMICZNE, EKOLOGIA, OGRODNICTWO, TEMATYKA REGIONALNA, DOTYCZĄCA WSI.

Inwestycje - wydłużony termin naboru

Do 17 czerwca wydłużony został termin naboru wniosków o przyznanie pomocy na operacje typu „Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej".

Termin naboru wniosków o przyznanie pomocy na operacje typu „Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej" w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 został wydłużony do 17 czerwca. Wnioski o przyznanie pomocy wraz z załączoną do wniosków dokumentacją w ramach przedmiotowego naboru mogą być składane w formie dokumentu elektronicznego na elektroniczną skrzynkę podawczą ARiMR.

Źródło: ARiMR

SKUP BYDŁA

Przedsiębiorstwo Wielobranżowe

Henryk Żmijak

Malta 46
66-435 Krzeszyce
tel. 602 877 590
tel. 665 296 777

eprasa.pl 2be2065cb0

ZOO-zwierzenia zootechnika

Fuerteventura, czyli Ślicznotka na wyspie wiatrów

PIOTR WŁÓDARCZAK

Gdzie żyją kanarki?

Gdy byłem w szkole podstawowej, za dobre wyniki w nauce dostałem mojego pierwszego ptaka, a był nim żółty kanarek. Przez pierwszy tydzień siedziałem przy jego klatce i z wypiekami na twarzy obserwowałem co robi i jak kręci łebkiem. Gdybym mógł wtedy odbyć podróż na Wyspy Kanaryjskie, to mógłbym oglądać je w naturze i słuchać ich śpiewu. Chociaż kanarki nie śpiewają zbyt chętnie, gdy mają dużą przestrzeń i swobodę ruchów. Dlatego, biedne, siedzą w małych klatkach, aby całą swoją energię wykorzystać na trele.

Fuerteventura. Podróż na Wyspy Kanaryjskie

Podróż nie jest trudna, wystarczy wsiąść do *low costów*, przeżegnać się, zmówić „Zdrowaśkę", a potem 5 godzin lotu i już! *Fuerteventura* należy do archipelagu Wysp Kanaryjskich, jest w nim drugą największą wyspą, po *Teneryfie*, ale za to najstarszą. Należy do Hiszpanii. Ci zawsze wezmą fajne wyspy dla siebie! Cały archipelag, jak i sama *Fuerteventura*, przycupnęły przy północno-zachodnim wybrzeżu Afryki, jakieś 100 km do brzegu. Dlatego klimat panuje tam suchy, a znad Sahary uderzają często biurze piaskowe. No nie…, takiej odległości między wyspą a Afryką, i w takim wietrze, kanarek nie przeleci, nie da rady. Pamiętam, że jak dmuchnąłem mojemu mocno w mojego to się prawie przewrócił, a gdzież tutaj walczyć z wichrem znad Sahary. Ale i na samej wyspie nie ma lekko, bo tam wieje, a potem WIEJE i na końcu bardzo WIEJE! Stąd pochodzi właśnie nazwa wyspy, od hiszpańskich słów: „*fuerte*" i „*viento*", które oznaczają silny wiatr.

Nieopodal *Fuerty* leży wyspa *Lanzarote* – na północy, a na południe od niej położona jest wyspa *Gran Canaria*. Wszystkie trzy tworzą prowincję *Las Palmas*. Brzmi fantastycznie, i na wyspie palmy są, jak najbardziej! Całości obrazu dopełnia pustynny krajobraz i skały wulkaniczne. Ale kilka miast jest, spoko, jak najbardziej są miasta.

Po co lecieć na Fuerteventurę?

No właśnie, po kiego grzyba? Dla niewtajemniczonych to zwykłe dziura, na plaży nie da się poleżeć, bo pod wpływem ostrego wiatru piaseczek siecze po łydkach i po gębie milionami ziarenek. A nie ma na plażach parawanów – polskich wynalazków, które gęstym sznurem pokrywają wybrzeże Bałtyku, a wewnątrz bytują całe populacje rodaków śmiecących wokół ile się da. Niektórzy kopią nawet nory w piasku

i w nich zakopują swoje skarby. Wystarczy obejrzeć sobie w TV, jakie pobojowisko zostaje po nich na plażach. „Buractwo" pełną gębą, ale buraki nie wyrosną na piasku, dlatego prędzej czy później wracają one do domu.

Na *Fuercie* ciężko byłoby kopać, bo wybrzeże jest dość kamieniste. Dlatego naszych jest tam jak na lekarstwo, w każdym razie nie ma tłumów Polaków, jak np. w Bułgarii. Wracając do *Fuerteventury* to żyją na wyspie jej mieszkańcy – ponad 80.000 ludków – bo nie mają wyjścia. Pierwotnych mieszkańców wyspy nazywano *Maho*, czyli ludzi chodzących w butach z koźlej skóry. No takie eleganciki. Na wyspie można znaleźć też przygodę, w końcu w dawnych czasach często przypływali tam handlarze niewolników i poszukiwacze skarbów. Ale mieli pecha, bo żyli w czasach bez internetu i blogów, Facebooków i innego tego dziadostwa, nie mogli więc swoich wspaniałych przeżyć zamieszczać w postaci wpisów. Ponieważ na wyspie, leżącej na Atlantyku, nieustannie wieje, więc współcześnie jest mekką surferów, którzy mają tutaj z Europy znacznie bliżej niż do Australii. Włoski na głowie warto jednak postawić na żel, bo grzywka będzie trochę rozczochrana.

Ślicznotka wkracza na wyspę wiatrów

Po swoją przygodę poleciało 50% moich genów homologicznych. Geny występują normalnie w parach, ale w procesie rozmnażania pary rozdzielają się i po jednym allelu trafia do komórki rozrodczej: jajowej lub plemnika. Potem losowo łączą się one w zygotę i nowy organizm znów ma komplet genów, a od każdego rodzica ma jeden zestaw. To są właśnie geny homologiczne. Reasumując, moja córka, tuż przed swoją osiemnastką i w towarzystwie *psiapsiółek* (według nomenklatury babci tak się określa bliskie koleżanki) poleciała szukać swojego szczęścia w oceanicznych falach, na desce surfingowej. Po wylądowaniu na wyspie, cała ekipa zawitała do międzynarodowego kampusu dla surferów i impreza się zaczęła.

Kilka dni na desce z instruktorem Enrico i nie tylko

Przystojny, zjarany słońcem, umięśniony i wypieszczony wiatrem Enrico co rano brał nasze dzielne dziewczyny w swoje szpony i wywoził z kampusu na plażę. Plaż na *Fuercie* nie brakuje, w końcu jest wyspą, więc jest ponad 100 plaż, piaszczystych i kamienistych. Tam wszyscy wkładali na siebie piankę, brali deski i hajda w fale. Stanie na desce okazało się dość trudne, zwłaszcza w stanie trzeźwości. A trzeba było na niej stać, aby móc zjeżdżać, a raczej ślizgać się na czole fali morskiej. Największy efekt osiąga się na wodach przybrzeżnych, gdzie tworzą się duże i spektakularne fale, bo woda pchana z oceanu wiatrem, w kierunku brzegu natrafia na płyciznę. Gdy do deski dodasz żagiel, to mamy już windsurfing, a jeśli do napędu używamy małego latawca, to jest kitesurfing. Oba kierunki są modne na polskim Helu. Jeśli nie chce ci się stać, to połóż się na desce i leż, a wtedy będzie bodyboard.

A po godzinach spędzonych na fali trzeba było coś zjeść, najlepiej typową dla Hiszpanów *paellę*. W Polsce to bigos jest potrawą, która powstaje z resztek wszelakich. Otwierasz lodówkę i wszystko co tam zalega – bach ! – do gara, do kapusty. W Hiszpanii taką rolę czyściciela chłodziarek pełni paella, czyli ryż + dodatki.

Po surfingu, gdy mięśnie nóg doszły już do siebie, trzeba było iść na dyskotekę. Osoba nie będąca jeszcze osiemnastką może mieć problemy z wejściem do takiego przybytku, bo ochroniarze sprawdzają ID. Dziewczyny przyjęły moją strategię z lat studenckich, czyli na zmęczenie przeciwnika. Pierwszych pięć niewiast po kolei podchodziło do stojącego na bramce *Mana* i długo gmerały w kieszeniach, żeby znaleźć dokument. Pan już trochę się zmęczył, więc gdy ostatnia – nieletnia – podeszła z krzywym uśmiechem na gębie i stwierdziła: „*sorry, forgot ID*", robiąc oczy wielkie jak złotówki, uwierzył i z ulgą machnął ręką: „*przechodzić, nie zagracać wejścia*". Jednak na koniec nie omieszkał stwierdzić: „*zapraszam ponownie, ale bez dokumentu już nie wejdziesz*".

Rumuńska wstawka

Kiedyś, gdy byłem studentem i podróżowaliśmy zatłoczonym autobusem po Rumunii, gruba kontrolerka koniecznie chciała sprawdzić nasze bilety. Ja stałem na środku autobusu, dwóch kolegów na końcu, a przy kierowcy stała nasza koleżanka – wysoka blondi. Pani dotarła do mnie i na jej ostre pytające spojrzenie odpowiedziałem, że bilety mają koledzy z tyłu. Kontrolerka jak taran pomknęła w ich kierunku, po drodze przewracając jakichś chudzielców, którzy stali jej na drodze. Po kilku minutach przeciskania się w tłoku, chwyciła kolegów za szmaty i wychrypiała: „bilety są ?!". Kolegów trochę strach obleciał, ale wskazali palcem na naszą wysoką blondi na przodzie i trwożliwie powiedzieli: „eee.. ona ma nasze bilety". Rumunka sapnęła, gul już jej skoczył, odwróciła się na pięcie, i dawaj do przodu, kopniakami i łokciami torowała sobie drogę w ciżbie. Pasażerowie padali na jej drodze, jakby ktoś wyrąb lasu przeprowadzał. Z wysiłkiem pani dopadła do naszej reprezentacyjnej koleżanki i wyłuszczyła czego od niej chce. Niestety…, okazało się, że ona też nie ma biletów. Bilety miał Maciej, ale gdzie był Maciej? To był nasz koleżka, który zamarudził przy wsiadaniu zbyt długo i nie wsiadł w ogóle do autobusu. Został biedak na rowie, ale z naszymi wszystkimi biletami. Dzielna kontrolerka nie powiedziała tak samo jak hiszpański ochroniarz, że następnym razem mamy mieć bilety, tylko z triumfem na twarzy wykopała nas z pojazdu.

Mowa polska robi furorę

Okazało się, że wystarczy mówić po polsku i mieć powodzenie. Gdy dzielna ekipa naszych młodych surferek rozpuściła swoje języki i w ruch poszły głoski jak: „ś", „ć", „sz", „cz" itp. to ludzie wokół zaczęli nasłuchiwać, co to jest za dziwny i fajny język. Niektórzy podchodzili i wprost pytali: „*co to jest za język, z jakiego kraju pochodzicie?*", a inni skradali się i podsłuchiwali z ukontentowaniem zza winkla, co one tam gadają? Na *Fuerteventurze* nawet nudne, durne i usypiające przemowy naszych polityków robiłyby furorę. Nieważne co mówią, ważne, że po polsku. Ludzie by się cieszyli i wreszcie ktoś zdołałby tego wysłuchać. Jeden Łotysz długo analizował napotkaną mowę dziewczyn i mocno główkował co to za język, ale gdy nagle usłyszał słowo na k…, już wiedział i wykrzyknął: „*to są Polacy!*". Eureka! Gdy wieść się rozeszła o tym po prowincji, nawet miejscowy DJ wołał za nimi na plaży: „*ej, dziewczyny, mam dla Was polski przebój*", po czym z głośników popłynęła muza: „Ona tańczy dla mnie".

Zapraszam więc wszystkich na wyspę, na pewno znajdziecie na niej mnóstwo przygód. Od przygody, inaczej *adventure*, pochodzi również nazwa *Fuerteventura*. Jednym z ważnych bywalców na wyspie, w jej historii, był Francuz Jean de Bethencourt i on określał wyspę jako mocną przygodę – z francuskiego: „*forte i aventure*". Mówił tak, bo naparzał się zbrojnie z mieszkańcami, czego Wam nie życzę! Na wyspie jest generalnie spokój i porządek, a tubylcy są mili, więc nie ma obawy, że będą jakieś zamieszki. Ale lepiej nie zasypiajcie na leżaku na plaży, nawet wtedy, gdy wieje i jest pochmurnie, bo spalicie się na czerwono jak rak.

A gdzie jest nasz kanarek?

Nie mówię o kanarze – kontrolerze biletów w autobusach, które na wyspie też istnieją, ale o małym ptaszku śpiewającym z rodziny łuszczakowatych. Występuje na Azorach, Maderze i na Wyspach Kanaryjskich, gdzie żyje sobie 10 lat. W niewoli trzyma się je od XV wieku, kiedy to Hiszpanie rozpowszechnili je na kontynencie europejskim, zwłaszcza po tym, jak przejęli Wyspy Kanaryjskie. Kanarki służyły górnikom i jeździły z nimi pod ziemię, a gdy zamiast śpiewać zaczęły rzężeć, a nawet odwalać kitę, to znaczyło, żeby brać nogi za pas, bo otoczenie jest niebezpieczne. Hm… jak będziecie na archipelagu Wysp Kanaryjskich, złapcie sobie kanarka, a gdy zacznie rzężeć to znaczy, że otoczenie jest toksyczne i czas wracać już do domu. *Hasta luego*! ■

eprasa.pl 2be2065cb0

Zysk kosztem zwierząt

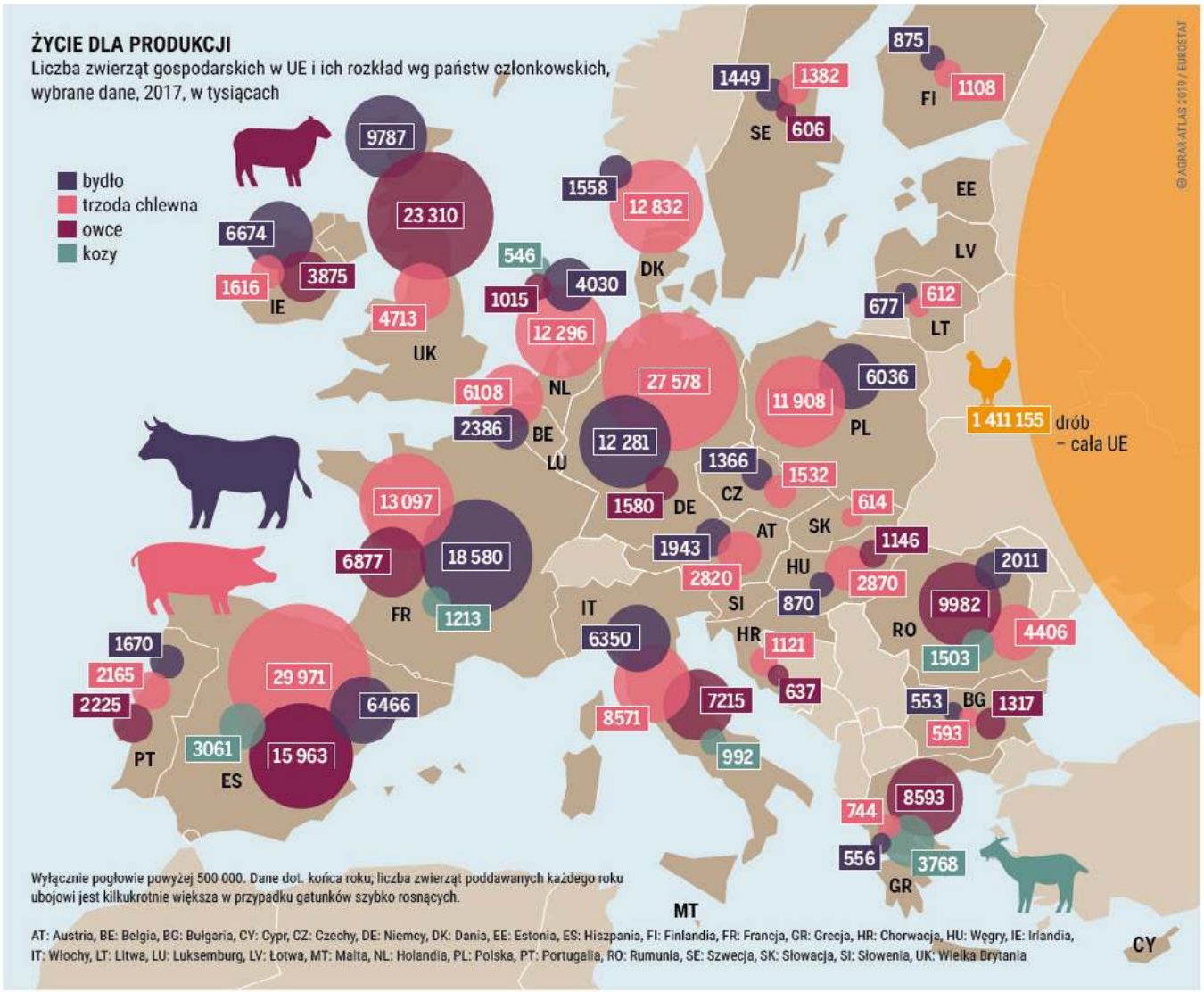
Sprzedawcy mięsa i przetworów mlecznych chętnie zamieszczają na swych produktach obrazki szczęśliwych krów na sielskich, zielonych łąkach. Rzeczywistość jest jednak daleka od sielanki. Większość hodowli ma charakter przemysłowy: setki sztuk bydła, tysiące świń i kurczaków tłoczą się w ogromnych oborach i kurnikach. Taki chów jest opłacalny, ale źle wpływa na zdrowie ludzi i dobrostan zwierząt. WPR podejmuje obecnie niewiele działań dla poprawy warunków bytowych inwentarza.

HARALD GRETHE

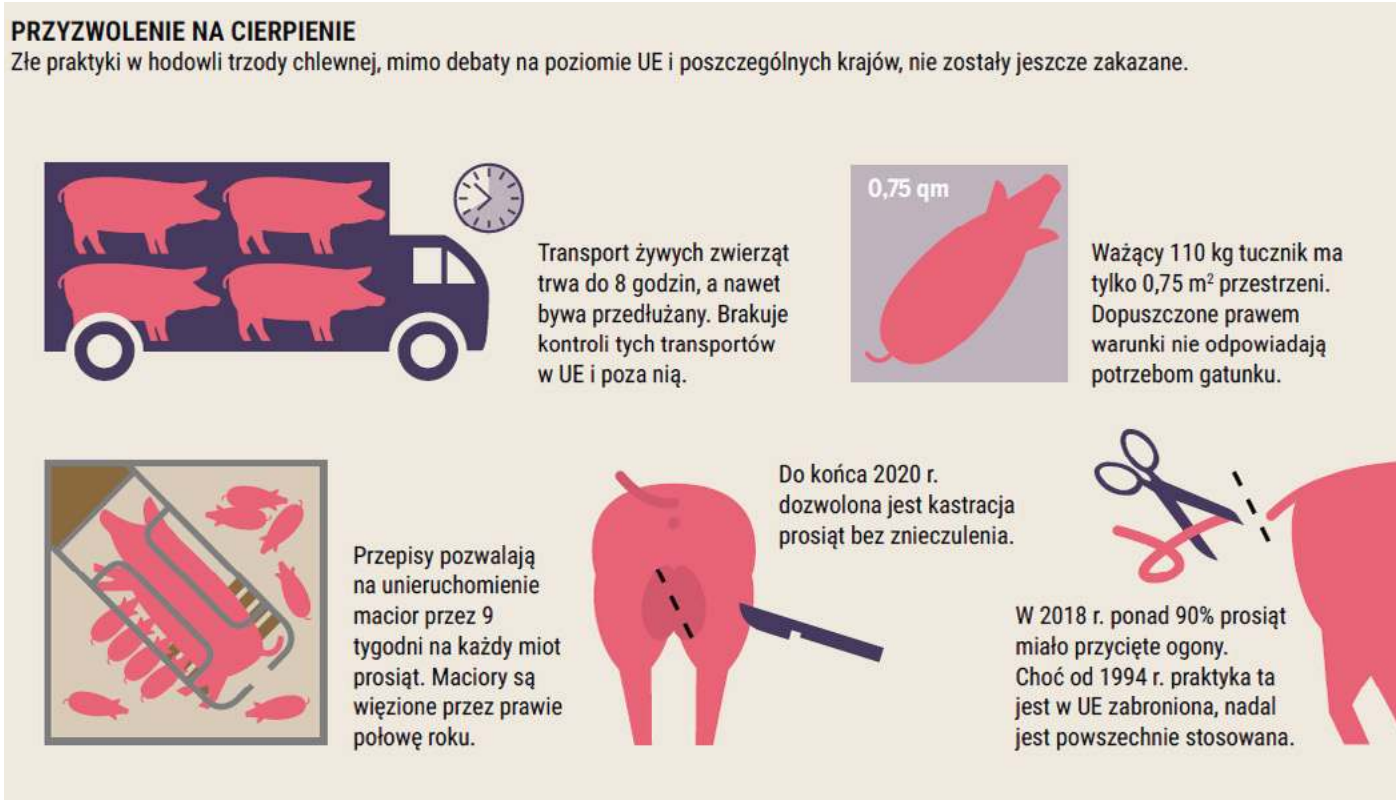
Zwierzęta hodowlane odpowiadają aż za 40% wartości unijnej produkcji rolnej, przy czym odsetek ten znacząco się waha w poszczególnych państwach – od 21% w Rumunii, gdzie przeważają uprawy, do 75% w Irlandii, słynącej z hodowli owiec i bydła. Różni się też liczba zwierząt w przeliczeniu na jednostkę powierzchni, a wraz z nią różne są problemy związane z obsadą zwierząt. Holandię, północno-zachodnie Niemcy i Francję oraz północne Włochy cechuje duża koncentracja inwentarza, co jest niekorzystne dla środowiska i dobrostanu zwierząt. Brakuje systematycznych badań ogólnoeuropejskich, trzeba więc bazować na pojedynczych analizach, które wykazują powszechne występowanie problemów zdrowotnych u stłoczonego inwentarza. Są to choroby stawów i odgryzania ogonów wśród trzody chlewnej, kulawizna u bydła czy zapalenie skóry podeszwy u drobiu.

Znacząca poprawa warunków hodowlanych miliardów zwierząt gospodarskich w UE podniosłaby ceny produkcji o 10-20%.

Wyniki badań dowodzą, że 82% mieszkańców i mieszkanek UE chce lepszej ochrony dobrostanu zwierząt. Pragnienie to podzielają obywatele i obywatelki wszystkich krajów – od 58% pytanych w Luksemburgu, po niemal jednomyślne w tej sprawie społeczeństwo Portugalii (94%). Wzmożenie działań dla ochrony zwierząt wymagałoby znacznych nakładów

eprasa.pl 2be2065cb0

finansowych. Rada Doradztwa Naukowego ds. Polityki Rolnej, podlegająca niemieckiemu Ministerstwu Polityki Żywnościowej i Rolnictwa, szacuje, że koszt znaczącej poprawy dobrostanu zwierząt hodowlanych wyniósłby 3-5 mld euro rocznie w samych tylko Niemczech, czyli 13-23% obecnych kosztów produkcji. Jak dotąd ani na szczeblu unijnym, ani krajowym nie powstały strategie polityczno-gospodarcze, które uwzględniałyby skalę tego wyzwania. Silne zróżnicowanie regionalne w produkcji zwierzęcej sprawia, że planowanie i wdrażanie środków musiałoby odbywać się na poziomie rządów krajowych. Zadaniem WPR byłoby natomiast zapewnienie odpowiednich ram działania.

Obecny kształt WPR uzależnia płatności bezpośrednie od obszaru upraw, a nie od rodzaju świadczonych usług. Drugi filar, wspierający rozwój obszarów wiejskich, przewiduje roczne premie dla rolników, których metody produkcji są przyjazne inwentarzowi. Takie praktyki mogą obejmować wypas, zapewnianie zwierzętom większej swobody ruchu czy też wzbogacanie ich środowiska (np. poprzez utrzymywanie trzody chlewnej na głębokiej ściółce lub wstawianie do chlewni balotów słomy, by zapewnić zwierzętom zajęcie). Okazuje się jednak, że mało gospodarstw korzysta z tej możliwości. W latach 2014-2020 premie za poprawę dobrostanu zwierząt stanowią zaledwie 1,5% środków wydawanych w ramach drugiego filara. Nawet w Niemczech, w których świadomość wagi problemu jest duża, odsetek ten wynosi poniżej 2%. Każdego roku UE wypłaca na ochronę dobrostanu zwierząt hodowlanych 205 mln euro, w tym 35 mln gospodarstwom z Niemiec. Kontrastuje to z ogromną skalą płatności obszarowych, które na terenie całej Europy wynoszą 40 mld euro, z czego 5 mld trafia do rolników z Niemiec.

Przytoczone dane obrazują, w jak małym stopniu unijny budżet uwzględnia usługi świadczone przez rolnictwo i problemy, z jakimi mierzy się ten sektor. Hodowla zwierząt boryka się ze szczególnie poważnymi wyzwaniami, gdyż wymagania dotyczące ochrony wód gruntowych i powierzchniowych, klimatu, różnorodności biologicznej i dobrostanu zwierząt cały czas rosną.

Aby utrzymać niskie ceny, przemysł mięsny stosuje w hodowli i transporcie praktyki, które powodują cierpienie zwierząt.

Rozwiązaniem nie może być jednak mnożenie reguł i przepisów. Takie podejście doprowadziłoby do znacznego wzrostu cen produkcji i zwiększonego importu tanich produktów z krajów,

w których kontrole są bardziej liberalne. Przesuwanie problemów za granicę mijałoby się z wyznaczonymi celami w zakresie ochrony środowiska i dobrostanu zwierząt. Środki z budżetu WPR mogłyby natomiast wynagradzać rolników i częściowo pokrywać koszty zgodności z wymogami.

Obecna propozycja Komisji Europejskiej, dotycząca kształtu WPR po 2020 r., nie przewiduje niestety fundamentalnego odejścia od płatności powiązanych z powierzchnią gruntów. Jednak nawet przy założeniu, że płatności bezpośrednie nie zostaną wycofane, możliwe jest podjęcie szeregu działań na rzecz poprawy dobrostanu zwierząt. Po pierwsze, aby zagwarantować więcej środków na wynagradzanie usług świadczonych przez rolnictwo, jak największy procent budżetu powinien zasilać najbardziej kluczową z unijnych płatności – tzw. podstawowe wsparcie dochodu rolników. Po drugie, zgodność z przepisami w zakresie ochrony klimatu i środowiska, ponieważ muszą one jednoznacznie uwzględniać dobrostan zwierząt, powinna wiązać się z przynajmniej minimalnym wsparciem finansowym. Po trzecie, można uzależnić część płatności bezpośrednich od produkcji, jednak warunkiem otrzymania dopłat musi być podejmowanie działań na rzecz dobrostanu zwierząt, np. poprzez wypas. I co najważniejsze, cięcia budżetu na rolnictwo nie powinny dotykać przede wszystkim filara drugiego, lecz płatności bezpośrednich. ■

Źródło: ATLAS ROLNY 2019 – Dokąd zmierza wspólna polityka rolna – projekty realizowany wspólnie przez Fundacje im. Heinricha Bőlla oraz Fundacje instytut na rzecz Ekorozwoju, CC BY 4.0; grafika: Special Eurobarometer 442, Eurostat

eprasa.pl 2be2065cb0

Program konopny szansą na rozwój polskiego rolnictwa

Fot. A. Zadencka

Przychód z uprawy konopi szacowany jest na około 20 tys. zł/ha.

ALEKSANDRA ZADENCKA, ZODR Oddział w Koszalinie

Z roku na rok rośnie zainteresowanie uprawą i wykorzystaniem konopi zarówno w medycynie, jak i przemyśle. Nie dziwi więc fakt, że niedawno Instytut Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich, który posiada 90-letnie doświadczenie w zakresie hodowli, uprawy i przetwórstwa konopi przemysłowych, powołał do realizacji Program Konopny, stanowiący praktyczne wykorzystanie opracowanych i wdrożonych w IWNiRZ, wysoko cenionych na świecie odmian konopi przemysłowych.

Jego celem jest rozwój polskiego rolnictwa poprzez upowszechnienie upraw konopi przemysłowych oraz umiędzynarodowienie pozycji Polski jako globalnego producenta i eksportera wysokiej jakości materiału siewnego polskich odmian konopi przemysłowych. Celem Programu Konopnego jest również rozwój polskiego rolnictwa poprzez upowszechnianie upraw konopi przemysłowych oraz umocnienie międzynarodowej pozycji Polski jako producenta i eksportera wysokiej jakości materiału siewnego. Przypomnijmy, że niegdyś polscy rolnicy byli w światowej czołówce w uprawie tej wszechstronnie wykorzystywanej rośliny. Niestety, od czasów prohibicji i stygmatyzowania konopi ta cenna i od wieków pożyteczna dla ludzkości roślina nie tylko poszła w zapomnienie, ale nawet jej uprawa została na wiele lat zakazana. Dziś świadomość o pożytkach konopi powoli rośnie, ale nadal większość ludzi reaguje strachem na słowo „konopie", które kojarzą się ludziom głównie z właściwościami halucynogennymi konopi indyjskich. Przedmiotem naszego zainteresowania są jednak konopie przemysłowe, które takich właściwości nie posiadają.

„W Urbana, miły chłopie, siej len i konopie"

Nasiona konopi siewnej

Program Konopny został doceniony i nagrodzony przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w zakresie wdrażania postępu w rolnictwie, rozwoju wsi i rynkach rolnych za 2018 r. Natomiast zespół naukowców związanych z programem został nagrodzony za rozwiązanie: „Program Konopny – narzędzie komercjalizacji rolniczych dóbr własności intelektualnej na skalę międzynarodową". W ramach tego programu Instytut Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich oferuje rolnikom możliwość uprawy polskich odmian konopi na cele nasienne w oparciu o zawartą z instytutem umowę kontraktacyjną, która zapewnia wysokiej jakości nasiona, pomoc w dokonywaniu zgłoszeń urzędowych, wsparcie agrotechniczne, opiekę merytoryczną, a także zakup całego plonu nasion.

Instytut wyhodował 3 odmiany konopi: Białobrzeskie, Tygra i Henola, które są odmianami jednopiennymi, należącymi do form środkowoeuropejskich, z okresem wegetacji dostosowanym do polskich warunków klimatyczno-glebowych. Odmiany te uprawiane są głównie na olej i zgodnie z wymogami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii zawierają mniej niż 0,2% THC (substancji psychoaktywnej).

Jako ciekawostkę podam, że według Linneusza istnieje jeden gatunek i są to konopie siewne (Cannabis Sativa L.), który dzieli się na odmiany botaniczne tj.: konopie dzikie (var. Ruderalis Janisch), konopie uprawne (var. Vulgaris), konopie indyjskie (var. Indica Lam.) oraz konopie olbrzymie (var. India Lam.). Natomiast najnowsza systematyka wyróżnia dwa gatunki: Cannabis Sativa Serebr. i Cannabis Indica Lam. Serebr. W obrębie pierwszego gatunku są dwa podgatunki: konopie uprawne i konopie dzikie. W podgatunku konopi uprawnych (Cannabis Sativa ssp. Culta) wyróżnia się tylko grupy ekologiczne, to jest: konopie północne, środkowoeuropejskie, południowe i azjatyckie.

Z odmian konopi włóknistych otrzymuje się plon 700-1000 kg/ha nasion, natomiast z odmian oleistych 1200-1500 kg/ha. Przychód szacuje się na poziomie do 15 000 zł/ha. Uwzględniając sprzedaż słomy konopnej (plon: 1200-1600 kg/ha), łączny przychód, jaki Instytut szacuje, to 20 000 zł/ha, co w efekcie jest opłacalnym przedsięwzięciem. ■

eprasa.pl 2be2065cb0

Jak wyprodukować watościowe kiszonki z trwałych użytków zielonych

By uzyskać kiszonkę o dobrej jakości i wartości pokarmowej trzeba posiadać zarówno wiedzę teoretyczną, jak i praktyczną oraz umieć je wykorzystać.

RYSZARD JASIŃSKI, ZODR Oddział w Koszalinie

Zbliża się okres zbioru traw z trwałych użytków zielonych z przeznaczeniem na kiszonki lub sianokiszonki. Przygotowanie kiszonek o dobrej jakości i wartości pokarmowej wiąże się z przestrzeganiem pewnych zasad, bowiem dobra kiszonka to więcej mleka i mięsa. Dlatego, aby wyeliminować pojawiające się jeszcze błędy w technologii sporządzania kiszonek i sianokiszonek z trwałych użytków zielonych, przypominamy o istotnych zasadach ich produkcji.

Wpływ fazy dojrzałości traw i termin koszenia pierwszego pokosu na plon i wartość pokarmową zielonki (wg F. Brzóski IZ Balice)

Faza dojrzałości	Termin koszenia	Plon zielonki t/ha	Stosunek liści do łodyg	Strawność w %	Zawartość w 1 kg suchej masy		
					Białko ogólne (g)	Jednostki owsiane	Energia Netto (MJ)
strzelanie w źdźbło	1-10 maja	10-15	75-80	75-80	180	1,15	6,8
początek kłoszenia	10-30 maja	17-25	50-50	65-75	160	0,95	5,6
początek kwitnienia	1-10 czerwca	25-28	40-60	55-65	120	0,60	3,5

Charakterystyka kiszonek uzyskanych z roślin świeżych i podsuszonych
(wg W. Rusińskiego IZ Balice)

Rośliny świeże	Rośliny podsuszone
kwasowość duża (pH około 4,2), najczęściej duża ilość kwasu octowego	kwasowość mała (pH powyżej 4,5), przewaga kwasu mlekowego
często pojawia się duża zawartość kwasu masłowego	kwas masłowy występuje sporadycznie w małych ilościach
przy roślinach trudno kiszących się konieczne jest aplikowanie dodatków ułatwiających zakiszanie	gdy zawartość suchej masy wynosi powyżej 30%, dodatki sa niekonieczne
duża strata składników pokarmowych	straty są niewielkie
sok wycieka – są w związku z tym straty cukrów i soli mineralnych	sok nie wycieka – nie ma strat
mała koncentracja składników pokarmowych (1 kg kiszonki ze świeżych traw zawiera około 0,17 jednostki owsianej)	koncentracja większa (1 kg kiszonki z trawy podsuszonej do 35% suchej masy ma wartość około 0,3 jednostki owsianej)
nie zawsze taka pasza jest chętnie pobierana w dużych ilościach przez zwierzęta	smakowitość lepsza – pobieranie większej ilości kiszonki, a tym samym więcej suchej masy

Z czego robimy kiszonki

Kiszonki można sporządzać z zielonki:
- świeżej, o zawartości suchej masy do 30%,
- podwiędniętej, o zawartości suchej masy 31-40%,
- jako sianokiszonki o zawartości powyżej 40% suchej masy.

Wśród rolników przyjął się uproszczony podział na kiszonki produkowane z roślin świeżych i podsuszonych.

Zbiór pierwszego pokosu

Przy produkcji kiszonek niebagatelne znaczenie ma data zbioru pierwszego pokosu. Dlatego należy go wykonać, gdy około 50% traw gatunków dominujących w runi:
- zaczyna się kłosić (wówczas zielonka zawiera 13-14% białka – jest to zawartość optymalna),
- zawiera 30-34% włókna surowego,
- rośliny motylkowe znajdują się w fazie pączkowania,

eprasa.pl 2be2065cb0

Określenie zawartości suchej masy w roślinach na podstawie cech zewnętrznych
(wg W. Rusińskiego IZ Balice)

Zawartość wody w %	Zawartość suchej masy w %	Zmiany zachodzące w skoszonych roślinach
85-75	15-25	zielonka świeżo skoszona
73-60	27-40	liście zwiędnięte, łodygi są jeszcze jędrne, sok już nie wydziela się przy skręceniu rośliny
60-40	40-60	liście jeszcze miękkie, zwiotczałe łodygi wiedną i tracą kolor
30-25	70-75	liście suche, szeleszczące, a z łodygi przy nacisku paznokciem wycieka sok

▪ gdy w runi dominują trawy szybko ulegające drewnieniu, tj. kupkówka pospolita lub wyczyniec łąkowy, wówczas zbiór należy zaplanować na początek maja,
▪ w przypadku niekorzystnych warunków pogodowych podczas zbioru traw do zakiszania warto zastosować dodatki ułatwiające proces zakiszania.

W większości rejonów kraju termin pierwszego zbioru zielonki z użytków zielonych na kiszonkę przypada na maj, dlatego gdy opóźnimy termin koszenia runi to, co prawda, wzrośnie plon zielonki i włókna, ale zmniejszy się zawartość białka w zakiszanym materiale kiszonkowym, co będzie przyczyną uzyskania gorszej jakości i o mniejszej wartości pokarmowej, gorszej strawności kiszonek.

Zawartość suchej masy

Zawartość suchej masy w zakiszanym surowcu również decyduje o tym czy uzyskamy dobrą kiszonkę. Suchą masę w trawach można oznaczyć w przybliżeniu na podstawie cech zewnętrznych roślin.

Jeżeli zawartość suchej masy w zielonce przeznaczonej na kiszonkę przekracza 60% to taką zielonkę należy przeznaczyć na siano.

Gdy chcemy uzyskać dobrą kiszonkę to w zakiszanym materiale kiszonkowym musi być odpowiednia zawartość cukrów prostych. Dlatego trawy zakiszają się lepiej, gdyż mają więcej cukrów prostych niż np. motylkowe dorobnonasienne, tj. koniczyna czy lucerna. Także ruń łąkowa z wiosennych pokosów lepiej się zakisza niż z pokosów letnich i wczesnojesiennych, bo zawiera więcej cukrów prostych.

Gdy zakiszamy trawy z późniejszych pokosów wskazany jest dodatek pasz zawierających cukry proste. Mogą to być śruty i otręby zbożowe, zielonka z kukurydzy, melasa, susz ziemniaczany i suszone wysłodki buraczane.

Przechowywanie kiszonki

Innym istotnym elementem decydującym czy wyprodukujemy dobrą kiszonkę jest dobór silosu do zakiszania. Kiszonki można sporządzać:
▪ na pryzmie,
▪ w silosach betonowych i komorowych,
▪ w silosach przejazdowych stałych i rozbieranych,
▪ na płytach betonowych,
▪ w belach i kostkach owijanych rozciągliwą folią,
▪ w rękawach foliowych.

Produkcja kiszonek musi być tak wykonana, aby nie było wycieków soków kiszonkowych do gruntu. Dlatego powinny być sporządzane w zbiornikach posiadających systemem odprowadzający soków do studzienek zbiorczych – jako integralnej części składowej silosów. Kiszonki można sporządzać także w belach lub rękawach foliowych, z których praktycznie nie ma wycieku.

Kiszonki z traw można przeznaczyć do skarmiania po około 6-8 tygodniach procesu zakiszania. Przy skarmianiu kiszonek może niekiedy pojawić się niekorzystne ich oddziaływanie na smak i zapach mleka. Może to pochodzić od estru izopropylowego kwasu masłowego. Składnik ten powstaje w źle zakiszanych kiszonkach, bo fermentacja nie przebiega prawidłowo i powstają warunki sprzyjające rozwojowi bakterii kwasu masłowego w zakiszanym materiale, a to będzie świadczyć o tym, że popełniono błędy w technologii zakiszania. Należy również pamiętać, by w żywieniu przeżuwaczy kiszonkami nie składować ich w oborze, nie karmić nimi zwierząt w czasie doju oraz usuwać niedojady kiszonek ze żłobów. ■

Zasady nowoczesnej technologii

▪ Rośliny kiszące się trudno łączyć z surowcem łatwiej się zakiszającym lub dodatkiem pasz zawierających duży procent cukru.
▪ Stosować należy dodatki chemiczne, mikrobiologiczne lub mikrobiologiczno-enzymatyczne.
▪ W czasie zbioru zielonki, transportu i ugniatania należy starać się zabezpieczyć surowiec przed zanieczyszczeniami, szczególnie ziemią.
▪ Należy dobrze ugnieść zakiszany surowiec (temeratura ugniatanego stosu kiszonkowego nie powinna przekroczyć 40°C).
▪ Ruń łąkowa powinna posiadać optymalny skład botaniczny, tj. 60-80% traw, 10-20% motylkowych i 10-20% ziół.
▪ Ruń łąkową kosić należy w optymalnym terminie, tj. w stadium początkowym kłoszenia traw (niekorzystny termin występuje od fazy pełni kwitnienia).
▪ Należy przestrzegać optymalnej wysokości koszenia, tj. 5-6 cm (niższe koszenie powoduje wzrost zawartości zanieczyszczeń w materiale kiszonkowym).
▪ Należy podsuszać ruń łąkową do 40% zawartości suchej masy (zbyt wysoki poziom suchej masy, powyżej 50%, spowoduje problemy z odpowiednim ubiciem zakiszanej zielonki).
▪ Należy przestrzegać cięcia runi na długość nie mniej niż 5 cm i zakończyć zakiszanie w ciągu 2-3 dni.
▪ Silosy napełniać należy równomiernie, niezbyt grubymi warstwami (max. grubość poszczególnych warstw do ugniatania to około 40 cm, z tym że pierwsza warstwa może mieć grubość około 70 cm).
▪ Zakiszana masa musi być dokładnie ugnieciona, okryta folią i obciążona np. ziemią, starymi oponami czy workami z piaskiem.

Spełniając wyżej wymienione wymogi powinniśmy otrzymać kiszonkę o następujących cechach jakościowych i wartościowych:
- sucha masa 30-40%,
- włókno surowe 23-26% suchej masy,
- białko ogólne do 17% suchej masy,
- popiół surowy do 11% suchej masy,
- kwasowość – 4,5 pH przy zawartości około 40% suchej masy.

eprasa.pl 2be2065cb0

STANISŁAW ZARZYCKI, ZODR w Barzkowicach

Maj jest miesiącem intensywnych prac polowych i intensywnych przemian zachodzących w roślinach uprawnych. Oziminy strzelają w źdźbło, wyrzucają liść flagowy, a po 15 maja żyto ozime i jęczmień ozimy przechodzą do fazy kłoszenia. Zboża jare kończą fazę krzewienia i zaczynają strzelać w źdźbło.

W fazie strzelania w źdźbło (BBCH 30-37) należy zasilić zboża ozime i jare drugą dawką azotu w ilości 40-60 kg N/ha.

Termin odchwaszczania zbóż jarych kalendarzowo przypada w dość dogodnym czasie. Po osiągnięciu przez zboża fazy minimum 2 liści należy wykonać lustrację plantacji i oznaczyć gatunki chwastów. Na podstawie przeprowadzanej analizy należy dokonać odpowiedniego doboru herbicydu. Zbytni pośpiech nie jest wskazany, ponieważ zabiegi można wykonać do fazy początku liścia flagowego. Ponadto wiele herbicydów działa skuteczniej, gdy temperatura powietrza przez kilka dni po zabiegu nie spada poniżej 10°C.

Plantacje ziemniaków i kukurydzy są szczególnie podatne na zachwaszczenie, które może spowodować bardzo duże straty plonów.

Herbicydy w ziemniakach stosuje się w dwóch terminach: przed wschodami i po wschodach ziemniaków. Bardzo często zdarza się, że terminowe przeprowadzenie zabiegów przedwschodowych jest utrudnione, wówczas lepiej zastosować herbicydy powschodowe. W uprawie ziemniaków o niskiej wrażliwości na metrybuzynę (jadalne – Altesse, Ametyst, Bryza, Ewelina, Lord, Lady Floriana; skrobiowe Adam, Ikar, Neptun, Rudawa, Skawa) do walki z chwastami jedno- i dwuliściennymi do przedwchodowego lub powschodowego zastosowania możemy użyć preparatu Sencor Liquid 600 SC.

Aby zapobiec zachwaszczeniu, po wysiewie kukurydzy pole należy opryskać jednym z preparatów przedwschodowych, np. Boreal 58 WG. Po wschodach kukurydzy od fazy 4-6 liści do walki z chwastami jedno- i dwuliściennymi, w tym perzu, wykorzystać możemy Maister Power 42,5 OD. Przy wszystkich zabiegach powinniśmy stosować aktualnie zalecane przez Instytut Ochrony Roślin środki w dawkach określonych na etykietach.

Ważne w prowadzeniu plantacji rzepaku ozimego jest systematyczna lustracja pól pod kątem występowania szkodników. W podjęciu decyzji o zastosowaniu bądź zaniechaniu zabiegu insektycydami pomocne może być wykorzystanie żółtych naczyń, w których można zmierzyć stopień wystąpienia oraz przebieg porażenia plantacji przez szkodniki. Na wysoką wiarygodność wyników obserwacji można liczyć, gdy pułapki znajdują się na wysokości łanu i ,,rosną" razem z nim. O progach ekonomicznej szkodliwości dla chowaczy brukwiaczka i czterozębnego pisaliśmy w wydaniu kwietniowym ZMR. Natomiast dla słodyszka rzepakowego po stwierdzeniu obecności w żółtym naczyniu chrząszczy należy przeprowadzić lustrację plantacji. Próg ekonomicznej szkodliwości przekroczony jest, gdy w fazie zwartego kwiatostanu znajdziemy 1-2 chrząszczy na 1 roślinie, a w fazie luźnego kwiatostanu 3-5 chrząszczy na 1 roślinie. W przypadku chowacza podobnika stwierdzenie na plantacji w rejonie słabego występowania pryszczarka kapustnika: 1 chrząszcza na 1 roślinie lub w rejonie licznego występowania pryszczarka kapustnika: 1 chrząszcza na 2 roślinach lub 4 chrząszczy na 25 roślinach, lub odłowienie w ciągu kolejnych 6 dni w żółtym naczyniu 100 osobników to sygnały do wykonania zabiegu. Do walki ze słodyszkiem w okresie kwitnienia wykorzystać można mieszaninę substancji z grupy neonikotynoidów z pyretroidem, czyli tiachlopryd razem z deltametryną, które występują w preparacie Proteus 110 OD. Insektycyd, oprócz słodyszka rzepakowego, niszczy także szkodniki łuszczynowe i zgodnie z etykietą może być stosowany w różnych fazach rozwojowych rzepaku.

Dobierając preparaty przeciwko szkodnikom rzepaku należy zwrócić szczególną uwagę na obecne na kwitnącej plantacji pszczoły i inne owady zapylające i zapewnić im należytą ochronę.

Plonowanie rzepaku ozimego w dużej mierze zależy również od zapewnionej plantacji ochronie fungicydowej. Uzyskiwanie plonów powyżej 40 dt/ha jest możliwe na glebach lżejszych w dobrej kulturze, ale wymaga wykonania zabiegu z użyciem fungicydów w okresie kwitnienia. Zabieg wykonać należy w czasie kwitnienia, kiedy odpadają pierwsze płatki z kwiatów pędu głównego. Na plantacjach dobrze rokujących i w przypadku deszczowej i ciepłej pogody warta rozważenia jest technologia dwuzabiegowa w okresie kwitnienia, tzn. na początku kwitnienia (BBCH 61), natomiast drugi w momencie opadania płatków kwiatowych lub zawiązywania łuszczyn (BBCH 69-73). W suchych warunkach – sucha gleba i brak opadów wystarczy wykonanie jednego zabiegu pod koniec fazy kwitnienia.

W tym roku pierwsze kwitnące rośliny rzepaku stwierdziliśmy nawet przed 10 kwietnia. Okres kwitnienia to kluczowy czas dla wielkości plonu, dlatego też zabieg w okresie kwitnienia ma zapobiec występowaniu kilku ważnych chorób, do których zaliczyć należy zgniliznę twardzikową, czerń krzyżowych oraz szarą pleśń. Choroby te powodują straty o znaczeniu gospodarczym. Na rynku znajduje się szereg fungicydów o różnych substancjach czynnych, pochodzących z różnych grup chemicznych, między innymi: triazole, strobiluryny, imidazole, przeznaczonych do zwalczania wyżej wymienionych chorób. Wśród zalecanych preparatów do zwalczania zgnilizny twardzikowej, czerni krzyżowych oraz szarej pleśni można znaleźć takie preparaty jak Pictor 400 SC w dawce 0,5 l/ha, Propulse 250SE w dawce 1,0 l/ha oraz Amistar Xtra 280SC w dawce 0,8-1,0 l/ha.

OCHRONA PSZCZÓŁ

Co roku odnotowuje się przypadki zatrucia pszczół przez opryski wykonywane w rzepaku. Przypomnijmy więc podstawowe obowiązki i zasady, które pozwolą zapobiec tym przypadkom. Ustawa o ochronie roślin nakłada na rolnika – producenta bezwzględny obowiązek ochrony pszczół i innych gatunków zapylających oraz wymóg stosowania środków ochrony roślin zgodnie z etykietą-instrukcją stosowania, z uwzględnieniem okresu prewencji, czyli czasu, jaki musi upłynąć od momentu wykonania zabiegu do kontaktu pszczoły z opryskaną rośliną. W przypadku zatrucia pszczół w wyniku nieprzestrzegania przepisów, właściciel pszczół ma pełne prawo żądania odszkodowania od wykonawcy zabiegu. W praktyce pszczelarze coraz częściej zaczynają w takich sytuacjach dochodzić swoich praw przed sądem, często wygrywając procesy. Stąd też w celu uniknięcia i niedopuszczenia do zatrucia pszczół należy:

- zabiegi ochrony roślin wykonywać zgodnie z zasadami integrowanej ochrony tylko w przypadkach uzasadnionych wystąpieniem szkodników w liczbie większej od ekonomicznego progu szkodliwości,
- aplikować tylko środki ochrony roślin zarejestrowane do stosowania w danej uprawie i zgodnie z zaleceniami zawartymi w aktualnej etykiecie-instrukcji stosowania,
- unikać stosowania mieszanin środków ochrony roślin, jeżeli taka możliwość nie jest zapisana w ich aktualnej etykiecie-instrukcji stosowania,
- w okresie kwitnienia rzepaku lub w uprawach z kwitnącymi chwastami starać się stosować tylko preparaty nietoksyczne dla pszczół – z zerowym okresem prewencji,
- w przypadku stosowania preparatów o kilkugodzinnym okresie prewencji zabiegi wykonać tylko wieczorem, po zakończeniu oblotu uprawy przez pszczoły, a nie w ciągu dnia i rano,
- unikać stosowania preparatów toksycznych dla pszczół i o kilkudniowym okresie prewencji, podczas zwalczania mszyc zabieg opryskiwania przeprowadzić przed wytworzeniem spadzi, która jest pokarmem dla pszczół,
- w czasie wietrznej pogody nie wykonywać jakichkolwiek zabiegów ochrony roślin, aby zapobiec przenoszeniu cieczy roboczej na sąsiednie, szczególnie kwitnące uprawy,
- wszelkie zabiegi środkami ochrony roślin należy ewidencjonować i przestrzegać Zasad Dobrej Praktyki Rolniczej i Integrowanej Ochrony Roślin.

eprasa.pl 2be2065cb0

RYSZARD JASIŃSKI, ZODR Oddział w Koszalinie

BYDŁO

Zwierzętom na pastwisku należy zapewnić dostęp do wody pitnej.

Zwierzętom gospodarskim utrzymywanym w systemie otwartym zapewnić należy możliwość ochrony przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznym (wiaty, zagajniki) i zwierzętami drapieżnymi.

Należy przestrzegać okresów karencji dla podawanych weterynaryjnych środków leczniczych lub innych leków wydawanych z przepisu lekarza weterynarii.

Krowom o szczególnie o wysokiej wydajności mleka powinniśmy podawać mieszanki mineralno-witaminowe, które mają dodatni wpływ między innymi na rozród.

Wszystkie sztuki bydła w siedzibie powinny być oznakowane, zgodnie z przepisami, oraz posiadać paszporty.

Zwierzęta nieoznakowane i niewyposażone w paszporty (chodzi o bydło) nie mogą być przedmiotem handlu.

Wpisy w księdze rejestracji powinny być dokonywane na bieżąco.

Dane zawarte w księdze rejestracji zwierząt gospodarskich należy przechowywać przez okres 3 lat od dnia utraty zwierzęcia.

Dokumentacja leczenia zwierząt od ostatniego zapisu powinna być przechowywana przez okres 5 lat.

UBÓJ ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

W przypadku uboju zwierząt z konieczności poza rzeźnią posiadacz zwierząt jest zobowiązany do podjęcia wszelkich koniecznych działań, aby jak najszybciej dokonać uboju, w tym dołożyć starań, aby podczas uboju i działań z nim związanych oszczędzić zwierzęciu wszelkiego niepotrzebnego bólu, niepokoju i cierpienia.

W każdym przypadku przeprowadzenia uboju z konieczności zwierząt z gatunku bydło, owce, kozy lub świnie konieczne jest powiadomienie o tym zdarzeniu ARiMR. Ubój bydła, owcy lub kozy należy zgłosić w terminie 7 dni od dnia dokonania uboju z konieczności. Ubój świni należy zgłosić również w terminie 7 dni od dnia dokonania uboju z konieczności, natomiast na terenach objętych restrykcjami w związku z afrykańskim pomorem świń termin na przekazanie informacji wynosi 2 dni.

Przypominamy również, że obecnie istnieją ułatwienia w zdobyciu kwalifikacji przez osoby, które chcą dokonywać uboju zwierząt kopytnych w gospodarstwie na użytek własny. W tym wypadku muszą przejść przeszkolenie teoretyczne (poświadczone zaświadczeniem), które organizują Powiatowe Inspektoraty Weterynarii.

Produkty zwierzęce uzyskane w związku z ubojem na użytek własny nie mogą być wprowadzane do obrotu rynkowego, np. w ramach rolniczego handlu detalicznego.

Ubój na użytek własny dotyczy cieląt w wieku do 6 miesięcy, świń, owiec i kóz, z tym że ubój cieląt w wieku do 6 miesięcy, owiec i kóz należy co najmniej 24 godziny przed ubojem zgłosić na piśmie do Powiatowego Lekarza Weterynarii, natomiast ubój świń można zgłosić telefonicznie.

TRZODA CHLEWNA

W celu zapobieżenia szerzenia się afrykańskiego pomoru świń (ASF) hodowcy powinni przestrzegać wymagań dotyczących bioasekuracji (prewencji). Należy:

✓ wdrożyć program monitorowania i zwalczania gryzoni,

✓ zabezpieczyć gospodarstwo w maty dezynfekcyjne,

✓ prowadzić okresowe zabiegi dezynfekcji w obiektach inwentarskich,

✓ zabezpieczyć budynki, w których utrzymywane są świnie przed dostępem zwierząt domowych,

✓ zapewnić, aby osoby mające kontakt ze świniami we własnym gospodarstwie nie zajmowały się dodatkową obsługą świń w innych gospodarstwach,

✓ przestrzegać zasady, aby do obiektów, w których utrzymywane są świnie, nie wchodziły osoby postronne,

✓ osoby przebywające w budynkach inwentarskich powinny używać odzieży i obuwia ochronnego,

✓ dopilnować, aby sprzęt używany do karmienia i pojenia zwierząt oraz pomieszczenia inwentarskie znajdowały się w należytym stanie technicznym i sanitarno-higienicznym,

✓ zabronione jest karmienie świń odpadami kuchennymi i gastronomicznym,

✓ świnie należy karmić wyłącznie paszą zabezpieczoną przed dostępem zwierząt wolno żyjących,

✓ materiał w gospodarstwie wykorzystywany jako ściółka dla świń ma być zabezpieczony przed dostępem dzikich zwierząt,

✓ przy ściołowym systemie utrzymania trzody chlewnej, ściółka powinna być odpowiedniej jakości, tj. sucha i niespleśniała,

✓ w chlewniach należy unikać przeciągów i hałasu,

✓ pojedynczo można utrzymywać lochy z prosiętami oraz chore lub podejrzane o chorobę, oraz knury, a także lochy i loszki prośne, jeżeli jest ich w gospodarstwie mniej niż 10,

✓ w stadach powyżej 9 loch należy utrzymywać grupowo lochy i loszki od 4. tygodnia po pokryciu do 1 tygodnia przed przewidywanym terminem proszenia,

✓ o ile zajdzie potrzeba, należy czasowo oddzielić od grupy świń świnie chore, zranione, wykazujące agresję lub atakowane przez inne świnie,

✓ należy tworzyć grupy świń w kojcach ze zwierząt zbliżonych wiekiem i wagą (różnice w masie ciała nie powinny przekraczać 10%); grupy najlepiej tworzyć ze zwierząt młodych, najpóźniej tydzień po odsadzeniu,

✓ każda grupa technologiczna w chlewni powinna mieć zapewnioną odpowiednią temperaturę i oświetlenie przez co najmniej 8 godzin dzienne światłem naturalnym lub sztucznym o natężeniu co najmniej 40 Lx.

PASZE

W gospodarstwie powinna być prowadzona dokumentacja dotycząca zakupu i sprzedaży pasz stosowanych w żywieniu zwierząt gospodarskich.

Rolnicy działający na rynku pasz powinni posiadać zgłoszenie do Powiatowego Lekarza Weterynarii o prowadzonej działalności w zakresie produkcji, przetwarzania, przechowywania, transportu i dystrybucji pasz.

Należy sprawdzić stan magazynowanych zbóż, aby nie było w nim mikotoksyn i pleśni.

Pasze należy przechowywać z dala od substancji chemicznych, w warunkach zapewniających zachowanie ich jakości oraz w sposób zabezpieczający przed zakażeniem drobnoustrojami, grzybami i wilgocią.

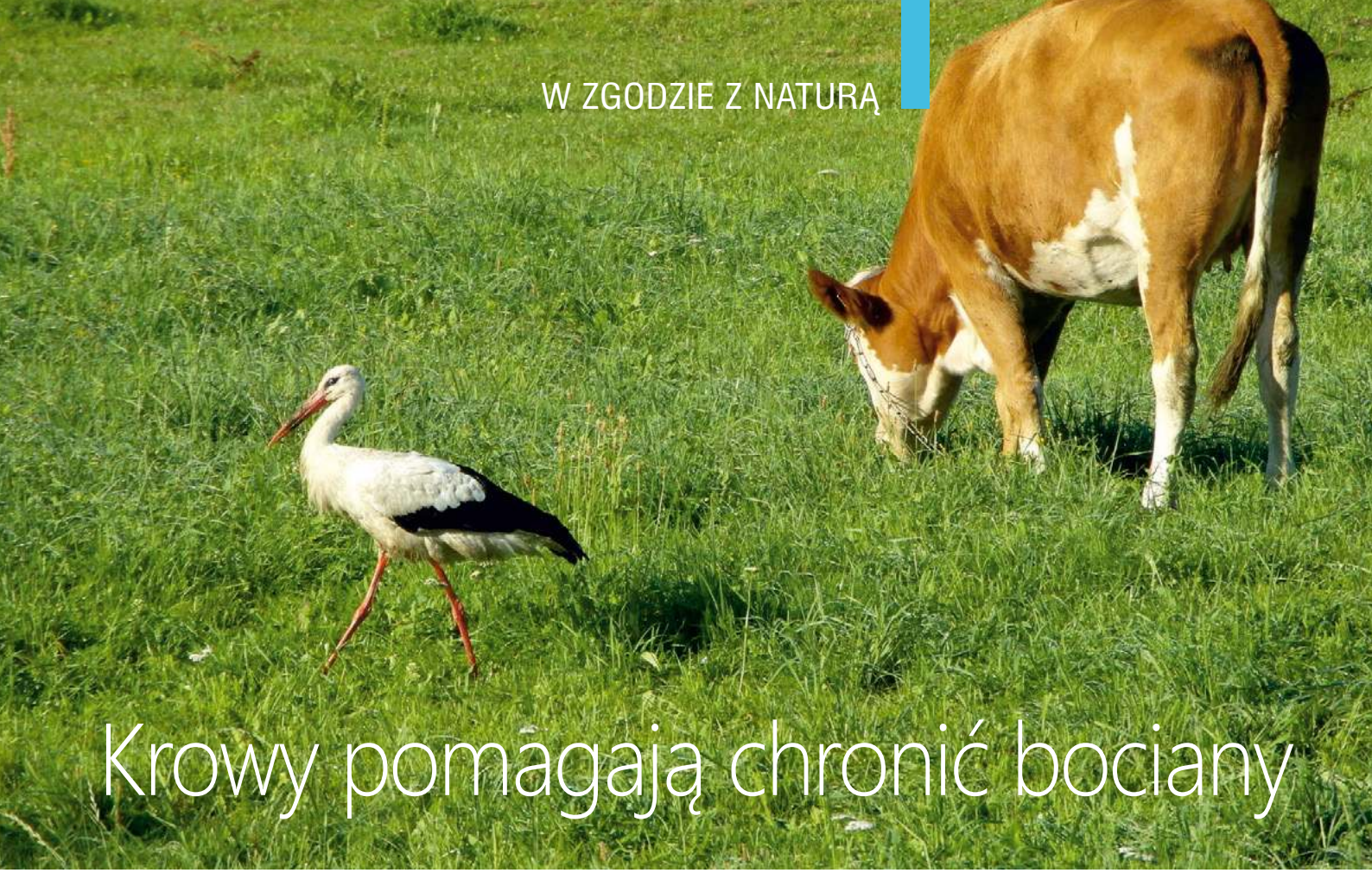
Kiszonki należy sporządzać w silosach i belach owijanych samoprzylepną folią, aby nie było wycieków soków kiszonkowych do gruntu.

Opakowania po paszach nie mogą stanowić źródła niebezpiecznego zanieczyszczenia pasz.

INFRASTRUKTURA W GOSPODARSTWIE

Należy dokonać przeglądu stanu techniczno-budowlanego silosów, płyt gnojowych i zbiorników na gnojówkę i gnojowicę.

eprasa.pl 2be2065cb0

Krowy pomagają chronić bociany

Krowy przebywające na zielonych pastwiskach poprawiają sukcesy łowieckie bocianów białych – ustalili naukowcy. Zamiast dokarmiać bociany, żeby wracały i pozostawały na naszych terenach, warto przywracać wolny wypas krów.

Badania nad sukcesami łowieckimi chronionego bociana białego prowadzili wspólnie badacze z Polskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków, Uniwersytetu w Cambridge (Wielka Brytania) i Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Ich obserwacje wyjaśniają, dlaczego bocian lubi fragmenty łąk, pastwisk, a zwłaszcza miejsc, gdzie prowadzony jest wypas krów.

„Krowy mogą mieć kolosalne znaczenie w ochronie bociana białego. Nasze badania przeprowadzone w ekstensywnym krajobrazie rolniczym północnej Polski potwierdzają, że wpływają one na zwiększanie sukcesu łowieckiego u tych ptaków. Na obszarze tym krowy w większości gospodarstw rolnych przebywają cały sezon na zielonych pastwiskach. Nic zatem dziwnego, że jest to rejon najliczniejszego występowania bocianów w Polsce" – mówi główny pomysłodawca i wykonawca prac terenowych, Adam Zbyryt z PTOP. Jak przypomina, bociany to prawdziwa ikona krajobrazu rolniczego, a krowy stanowią ważny czynnik, który wpływa na ich występowanie. Przeprowadzone badania nad skutecznością łowiecką bocianów w pobliżu krów zdradzają po części mechanizm, który za tym stoi.

„Bociany białe, mimo że podejmowały podobną liczbę prób polowania w czasie żerowania z krowami i samotnie, to przy krowach schwytanie ofiary jest znacznie częstsze. W przypadku bocianów żerujących przy krowach prawie 90 proc. prób polowania kończyło się sukcesem, a w przypadku ptaków polujących samotnie, niecałe 60 proc." – szacuje Adam Zbyryt. Dodaje, że bociany w obecności krów nie tylko chwytały więcej ofiar, ale robiły to znacznie mniejszym wysiłkiem, bo przemieszczały się na mniejsze odległości. Badania pokazały, że sukces łowiecki bocianów przy krowach był bardziej stabilny w ciągu całego dnia, niż ptaków żerujących samotnie. W tym drugim przypadku był on najniższy w godzinach okołopołudniowych i wzrastał pod koniec dnia, ale nigdy nie osiągał takiej efektywności jak w pobliżu krów. Innym ciekawym wynikiem było to, że wzrost liczby krów na pastwiskach, wiązał się z większym sukcesem łowieckim.

„Z punktu widzenia ewolucyjnego interesująca może być geneza takiego zachowania. Bociany prawdopodobnie przeniosły je na północną półkulę, gdzie obywają lęgi, z obszarów południowych, czyli afrykańskich zimowisk, wraz z rozwojem rolnictwa w Europie. Ptaki, które wcześniej żerowały z wielkimi przeżuwaczami na sawannie, zastosowały zdobyte doświadczenia w nowym miejscu. Troszkę to przypomina nasze wcześniejsze badania wykonywane w Afryce nad układem: duże ssaki roślinożerne – ptaki" – dodaje prof. dr hab. Piotr Tryjanowski, dyrektor Instytutu Zoologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

Programy reintrodukcji bocianów białych w Zachodniej Europie polegają na dokarmianiu ptaków. Na specjalnych platformach bocianom podaje się ryby lub kurczaki. „Zamiast tego typu dość kontrowersyjnych działań, można by przewracać wolny wypas krów, co jest bardziej przyjazne przyrodzie. Poza tym, to naprawdę wspaniały, sielski niemalże widok – wolno pasące się krowy i chodzące wśród nich bociany" – podsumowują naukowcy. ■

Źródło: Serwis Nauka w Polsce - www.naukawpolsce.pap.pl

eprasa.pl 2be2065cb0

Azbest ma zniknąć z polskich dachów

Na dachach wielu budynków znajdują się nadal wyroby zawierające azbest. Przypomnijmy, że jest to materiał niebezpieczny, zaliczany do 10 najgroźniejszych zanieczyszczeń na Ziemi.

ALEKSANDRA ZADENCKA, ZODR Oddział w Koszalinie

Azbest może być przyczyną wielu groźnych chorób. Usuwanie go jest czynnością skomplikowaną, trzeba się do tego dobrze przygotować i powierzyć to zadanie specjalistycznym firmom. Procedury związane z usuwaniem, pakowaniem, transportem i składowaniem odpadów reguluje ustawa o odpadach i szereg rozporządzeń.

Specyficzne właściwości azbestu, takie jak: niepalność, wytrzymałość mechaniczna i termiczna oraz elastyczność sprawiły, że znalazł zastosowanie w różnego rodzaju technologiach przemysłowych. Największa ilość tego surowca (około 85% całkowitego zużycia) wykorzystywana była w produkcji materiałów budowlanych, przede wszystkim do wytwarzania dachowych i elewacyjnych płyt azbestowo-cementowych. Stosowany był na dużą skalę do połowy lat 80., czyli do momentu udowodnienia jego szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzi.

Badania dowiodły rakotwórczego działania włókien azbestu, które przedostają się do organizmu z wdychanym powietrzem. Choroby przez nie wywołane mają długi okres inkubacji i mogą ujawnić się nawet po 30 latach od chwili wchłonięcia włókien.

Od 2009 r. w Polsce realizowany jest Program Oczyszczania Kraju z Azbestu we współpracy z wieloma ministerstwami i instytucjami. Główne cele Programu to: usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terenie kraju oraz likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Usuwanie azbestu przebiega niezwykle opornie. Dlaczego tak się dzieje? Problem, jak zwykle, leży w kosztach. Usuwanie i unieszkodliwienie wyrobów azbestowych jest bardzo drogie, a dofinansowanie pokrywa niewielką część kosztów demontażu i utylizacji. Poza tym programy pomocowe demontażu i utylizacji azbestu nie obejmują wymiany pokryć dachowych, a nowe pokrycia są bardzo kosztowne. Problem ten jest szczególnie widoczny na obszarach wiejskich, gdzie w latach 70. i 80. większość budynków gospodarskich, ale i mieszkalnych została pokryta azbestem.

DO 2030 ROKU
azbest ma zniknąć z polskich dachów.

Jednak, w związku z przepisami, azbest musi zniknąć z polskich dachów, dlatego każde wsparcie jest ważne. Postanowienia Programu Oczyszczania z Azbestu realizuje NFOŚiGW oraz wojewódzkie fundusze, w tym Fundusz w Szczecinie, który na swojej stronie internetowej ogłasza nabór wniosków na dofinansowanie zadań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest w 2020 r.

O dotację mogą się ubiegać:

- jednostki samorządu terytorialnego (gminy i powiaty) oraz związki międzygminne z województwa zachodniopomorskiego. Do dofinansowania mogą zostać zgłoszone zadania realizowane na obiektach, których właścicielami lub posiadaczami obiektów są: jst, związki międzygminne, osoby fizyczne, jednostki sektora finansów publicznych, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, spółdzielnie mieszkaniowe, Rodzinne Ogrody Działkowe, z uwzględnieniem przepisów dotyczących pomocy publicznej.
- przedsiębiorcy **(w tym rolnicy prowadzący działalność gospodarczą)**.

Wnioski przyjmowane są w systemie ciągłym od 17.02.2020 r. aż do wyczerpania środków przeznaczonych na ten cel w budżecie Funduszu na 2020 r., jednak nie dłużej niż do 31.07.2020 r.

Kwota środków przeznaczonych w tym roku dla beneficjentów z pierw-

W 2018 r. miesięcznik „Murator" sporządził zestawienie dotyczące azbestu zinwentaryzowanego, usuniętego oraz pozostałego do unieszkodliwienia:

	razem	osoby fizyczne	osoby prawne
azbest zinwentaryzowany	6 177 629 498	5 561 163 558	616 465 940
azbest unieszkodliwiony	786 641 147	681 428 030	105 213 117
azbest pozostały do unieszkodliwienia	5 390 988 463	4 879 735 640	511 252 823

eprasa.pl 2be2065cb0

szej grupy wymienionej wyżej wynosi 4 392 790 zł. Przy większej ilości wniosków decyduje kolejność zgłoszeń.

Do kosztów kwalifikowanych zalicza się koszty poniesione po dacie złożenia wniosku o dofinansowanie:
• demontażu pokrycia lub wyrobów zawierających azbest,
• transportu odpadu niebezpiecznego z miejsca rozbiórki do miejsca unieszkodliwienia,
• unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest.

W 2020 roku poziom dofinansowania dla danej gminy zależny jest od wartości wskaźnika G – wskaźnik dochodów podatkowych gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca publikowany przez Ministerstwo Finansów:
▪ do 100% kk dla gmin o wartości wskaźnika G określonego dla roku poprzedzającego rok złożenia wniosku, nie większej niż 1500,
▪ do 70% kk dla gmin o wartości wskaźnika G określonego dla roku poprzedzającego rok złożenia wniosku, w przedziale powyżej 1500 do 2000,
▪ do 40% kk dla gmin o wartości wskaźnika G określonego dla roku poprzedzającego rok złożenia wniosku powyżej 2000.

Maksymalny poziom dofinansowania dla jednego wnioskodawcy wynosi 80 000 zł. Wysokość dofinansowania uzależniona jest od aktualnej sytuacji finansowej Funduszu oraz wysokości środków przeznaczonych na dofinansowanie z NFOŚiGW. Wypłata środków z dotacji powinna nastąpić nie później niż do 30.11.2020 r.

Wnioski można składać w Biurach w Szczecinie lub Koszalinie (zgodnie z umiejscowieniem gminy) w terminie do dnia **31.07.2020 r.** lub do wyczerpania środków. Wypłata środków (dla jst) przewidziana jest nie później niż do **30.11.2020 r.** ■

BARSZCZ SOSNOWSKIEGO

Nabór wniosków do WFOŚiGW w Szczecinie w 2020 roku

Już po raz kolejny WFOŚiGW w Szczecinie ogłasza nabór wniosków na udzielenie dofinansowania ze środków Funduszu w formie dotacji na zadania z zakresu usuwania barszczu Sosnowskiego na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Podstawą uzyskania dofinansowania na prowadzenie prac jest posiadanie przez beneficjenta inwentaryzacji występowania barszczu Sosnowskiego i programu jego usuwania. Przewidziana kwota na realizację programu w roku 2020 wynosi 450.000 zł. Wysokość dofinansowania ze strony Funduszu może wynieść maksymalnie do 75% kosztów kwalifikowanych. Wypłata środków nastąpi nie później niż do 15.12.2020 r.

Wnioskodawcą i beneficjentem programu dofinansowania mogą być: jednostki samorządu terytorialnego, państwowe jednostki budżetowe, stowarzyszenia, fundacje, osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki sektora finansów publicznych, kościoły i związki wyznaniowe oraz wspólnoty mieszkaniowe i spółdzielnie z terenu województwa zachodniopomorskiego.

Do kosztów kwalifikowanych zalicza się:
• koszty usług związanych z wykonywaniem zabiegów likwidacji barszczu Sosnowskiego,
• zakup środków chemicznych umożliwiających realizację zadania,
• wydatki na zakup środków ochrony bezpośredniej oraz zabezpieczenie miejsca wykonywania prac,
• koszty promocji realizowanych przedsięwzięć, informowania mieszkańców, działań prewencyjnych.

Wnioski o dofinansowanie należy składać, na druku formularza BARSZCZ SOSNOWSKIEGO 2020 wraz z wymaganymi załącznikami, w terminie **do 31 maja 2020 r.** lub do czasu rozdysponowania puli środków przeznaczonych w planie finansowym. Przy większej ilości wniosków decyduje kolejność zgłoszeń. Formularze można pobrać ze strony WFOŚiGW: https://www.wfos.szczecin.pl/konkursy/barszcz-sosnowskiego.html

Barszcz Sosnowskiego jest silnie toksyczny oraz alergizujący. Z początkiem lata pojawiają się skupiska tej rośliny, która wydziela parzącą substancję mogącą powodować zapalenie skóry oraz błon śluzowych, obrażenia dróg oddechowych i wymioty. Parzące działanie barszczu nasila się podczas słonecznej pogody, wysokiej temperatury oraz dużej wilgotności powietrza, gdy roślina uwalnia toksyczne związki w postaci lotnej.

Opracowanie: Aleksandra Zadencka

eprasa.pl 2be2065cb0

Domowy chleb i chrupiące bułeczki

W dobie koronawirusa chwile spędzone z najbliższymi mogą nam miło upłynąć na wspólnym przygotowywaniu tradycyjnych wypieków.

IZABELA ŚWIGOŃ, ZODR w Barzkowicach

Każdy z nas lubi zapach świeżego pieczywa rozchodzący się po kuchni. Budzi on wspomnienia rodzinnego domu i sobotniego poranka, kiedy bez pośpiechu można się delektować tymi wspaniałościami. Dzisiaj, kiedy okoliczności zmusiły wielu z nas do pozostania w domu przez dłuższy okres, możemy spróbować wyczarować te pyszne wypieki we własnym zakresie. Chwile spędzone z najbliższymi mogą upłynąć na takim właśnie wspólnym przygotowywaniu tradycyjnych wypieków. Zapraszam do spróbowania swoich sił i podjęcia wyzwania kulinarnego z chlebkiem w roli głównej. Odważnym polecam także bardziej wykwintne chałki, bułeczki i rogale. Zatem do dzieła!

Chleb pszenny na suchych drożdżach

Tradycyjny chleb, który można wykonać zarówno ze świeżych, jak i suchych drożdży. Proponuję rozpocząć przygodę z domowym wypiekiem chleba od łatwiejszej propozycji. Dla wtajemniczonych polecam domowy chleb na zakwasie.

500 g mąki pszennej, 8 g drożdży suchych, dwie łyżeczki cukru, dwie łyżeczki soli, 400 ml ciepłej wody, łyżka oleju, opcjonalnie: ziarna słonecznika, sezamu, dyni, mak – ta porcja ciasta wystarczy na jeden bochenek

Do miski przesiewamy mąkę i wsypujemy paczkę drożdży. Dodajemy cukier, sól, olej, ciepłą wodę i na koniec dodatki (ja najczęściej dodaję garść ziaren słonecznika). Całość mieszamy łyżką albo za pomocą robota z hakiem. Ciasto będzie dość luźne i lepkie. Miskę z wyrobionym ciastem nakrywamy ściereczką i odstawiamy na godzinę w ciepłe miejsce, do wyrośnięcia. Po tym czasie ciasto wykładamy na stolnicę, podsypujemy mąką i jeszcze chwilę wyrabiamy ręką. Foremkę przecieramy skórką ze słoniny albo odrobiną oleju. Do tak przygotowanej foremki wkładamy ciasto. Można też uformować kulę i położyć na blaszce. Wierzch chlebka smarujemy ciepłą wodą i posypujemy makiem. Odstawiamy do wyrośnięcia na 20 minut. Chleb wkładamy do piekarnika nagrzanego do 220°C i pieczemy około 25 minut w trybie góra-dół. Można również piec z funkcją pary, wtedy skórka wychodzi bardzo chrupiąca. Jeśli piekarnik nie takiej funkcji, to można wstawić naczynie z zimną wodą.

Na bazie tego przepisu możemy przygotować chlebek z różnymi dodatkami. W zależności od upodobań możemy dodać suszone pomidory, śliwki, żurawinę, prażoną cebulkę lub zioła.

Domowy chleb na żytnim zakwasie

Jak zrobić zakwas na chleb? Jego przygotowanie zajmuje z reguły 5 dni. Hodowanie odbywa się w cyklach 24-godzinnych i 12-godzinnych. Zakwasu należy pilnować codziennie o tej samej porze.

Zakwas: 240 g mąki żytniej (typ 2000), 240 ml wody, (a dodatkowo waga kuchenna, wyparzony czysty słoik o pojemności ok.1,5 l oraz drewniana lub plastikowa łyżka – zaczyn może wchodzić w reakcję z metalem)

Wykonanie zakwasu rozpoczynamy od nastawienia. Do miseczki wsypujemy 60 g mąki i wlewamy 60 ml zimnej przegotowanej wody. Mieszamy łyżką, aby uzyskać jednolitą masę.

eprasa.pl 2be2065cb0

Mieszankę przekładamy do wyparzonego słoika. Przykrywamy ściereczką i przewiązujemy sznurkiem lub zakładamy gumkę. Odstawiamy w ciepłe miejsce na 24 godziny. W ten sposób postępujemy przez trzy kolejne dni. Jeśli zakwas mocno pracuje, należy go zamieszać. Piątego dnia zakwas jest gotowy. Prawidłowo zrobiony ma kwaśny zapach, konsystencję gęstej śmietany, a kolor od jasnobrązowego (młody) do ciemnobrązowego (dojrzały). Na powierzchni pojawiają się pęcherzyki powietrza (zakwas jest aktywny). Gotowy zakwas na chleb należy trzymać w lodówce i lekko przykryć, np. gazą przytrzymaną gumką lub ręcznikiem papierowym, aby umożliwić dopływ powietrza. Aby upiec chleb zakwas należy wcześniej wyjąć z lodówki i odstawić w ciepłe miejsce. Zakwas powinno się dokarmiać raz na 1-2 tygodnie. Z każdego zakwasu zawsze odkładamy minimum 60-80 g i kontynuujemy jego hodowlę.

Chlebek: 300 g zakwasu żytniego, 300 g mąki żytniej pełnoziarnistej, 300 g mąki pszennej, 600 ml ciepłej wody, 1 łyżka soli, 100 g ziaren słonecznika, opcjonalnie mak

Zakwas przekładamy do dużej miski. Dodajemy obie mąki i ziarna słonecznika. Doprawiamy solą i dolewamy wodę. Całość wyrabiamy na gładką, jednolitą masę. Jeśli ciasto będzie zbyt gęste, dodajemy więcej wody, jeśli zbyt rzadkie – dosypujemy mąki. Gotowe ciasto przekładamy do keksówki wysmarowanej odrobiną oleju i dokładnie ugniatamy, by pozbyć się powietrza. Keksówkę wypełniamy ciastem do połowy. Wierzch chleba wyrównujemy mokrą dłonią. Możemy posypać też ziarnami słonecznika lub maku. Formę z ciastem przykrywamy ściereczką i odstawiamy w ciepłe miejsce na 2-3 godziny, by masa podwoiła swoją objętość. Chleb pieczemy w piekarniku rozgrzanym do temperatury 230°C przez ok. 10-15 minut. Po tym czasie zmniejszamy temperaturę do 200°C i pieczemy przez minimum godzinę. Upieczony chleb wyjmujemy z formy, by przestygł i odparował.

Chleb z suszonymi śliwkami i żurawiną

200 g mąki żytniej, 300 g mąki pszennej, 500 ml ciepłej wody, 50 g świeżych drożdży, 2 łyżeczki cukru, 1 łyżeczka soli, 150 g suszonej żurawiny, 150 g suszonych śliwek

Do miski wkruszamy drożdże i zasypujemy cukrem. Po chwili, gdy drożdże się rozpuszczą, dodajemy łyżkę mąki i 1/4 szklanki wody. Rozczyn odstawiamy w ciepłe miejsce do wyrośnięcia. W drugiej misce łączymy przesiane obie mąki oraz sól, posiekane śliwki i żurawinę. Do ciasta dodajemy wyrośnięte drożdże i resztę wody. Wyrabiamy gładkie ciasto. Następnie miskę przykrywamy ściereczką i ciasto odstawiamy do wyrośnięcia na ok. godzinę. Gdy ciasto podwoi swoją objętość, przekładamy je do natłuszczonej olejem formy, lekko wyrównujemy ciasto i odstawiamy na 10-15 min do podrośnięcia. Po tym czasie pieczemy chleb od 1do 1,5 godziny w piekarniku nagrzanym do 180°C.

Chleb żytni z płatkami owsianymi

250 g mąki żytniej, 250 g mąki pszennej, 500 ml ciepłej wody, 50 g świeżych drożdży, 2 łyżeczki cukru, 1 łyżeczka soli, 0,5 szklanki płatków owsianych, opcjonalnie: nasiona sezamu, ziarna słonecznika, maku lub kminku

Przygotowujemy rozczyn. Do miski wkruszamy drożdże i zasypujemy cukrem. Po chwili dodajemy 2 łyżki mąki i 1/2 szklanki wody. Rozczyn odstawiamy do wyrośnięcia w ciepłe miejsce. Do drugiej miski przesiewamy obydwie mąki, dodajemy płatki, sól i ewentualnie ziarna. Całość mieszamy razem z wyrośniętymi drożdżami i resztą wody. Wyrabiamy gładkie ciasto, przykrywamy ściereczką i odstawiamy do wyrośnięcia na około godzinę. Gdy ciasto podwoi swoją objętość przekładamy je do wysmarowanej olejem formy, lekko wyrównujemy ciasto i odstawiamy na 10-15 min do podrośnięcia. Gdy chleb podrośnie możemy posypać go ziarnami. Pieczemy go 1-1,5 godz. w piekarniku nagrzanym do 200°C.

Na bazie tego przepisu możemy przygotować inne wersje chleba zastępując mąkę żytnią mąką gryczaną albo orkiszową. Jeśli chcemy upiec bardziej tradycyjny chleb możemy dodać otręby.

Bułki pszenno-żytnie z żółtym serem i cebulą

2 szklanki mąki żytniej typ 720, 2 szklanki mąki tortowej, 50 g drożdży, 1,5 szklanki ciepłej wody, łyżeczka cukru, płaska łyżeczka soli, 2 cebule, 1/4 kostki masła, 200 g sera żółtego

Na początku przygotowujemy farsz. Cebule drobno siekamy i podsmażamy na maśle na złoty kolor. Odstawimy do ostudzenia. Następnie robimy zaczyn. Rozkruszone drożdże zasypujemy cukrem i czekamy aż się rozpuszczą. Dodajemy 2 łyżki mąki i pół szklanki ciepłej wody. Odstawiamy na 15 minut. Po tym czasie przesiewamy mąkę, dodajemy rozczyn, sól, podsmażoną cebulę i resztę wody. Wyrabiamy gładkie i elastyczne ciasto. Nakrywamy je ściereczką i odstawiamy w ciepłe miejsce na około godzinę. Gdy ciasto podwoi swoją objętość podsypujemy je mąką i krótko wyrabiamy. Z tak przygotowanego ciasta formujemy kule, które spłaszczamy i układamy na blaszce wyłożonej papierem do pieczenia. Pamiętamy o odstępach, gdyż bułeczki jeszcze podrosną. Wierzch smarujemy letnią wodą i posypujemy startym żółtym serem. Tak przygotowane bułeczki odstawiamy w ciepłe miejsce na jakieś 20 minut. Pieczemy w piekarniku nagrzanym do 180°C przez około 40-50 minut.

Bułki drożdżowe z pieczarkami

Ciasto: 500 g mąki pszennej, 100 g drożdży, 300 ml mleka, 125 g masła lub margaryny, 2 jajka, 2 łyżeczki cukru, szczypta soli

Farsz: 400 g pieczarek, cebula, 3 łyżki ketchupu, sól, pieprz

Dodatkowo: ok 150 g sera żółtego

Przygotowujemy farsz. Pieczarki i cebulę kroimy w drobną kostkę, podsmażamy na patelni. Doprawiamy i na koniec dodajemy ketchup.

Ciasto: masło rozpuszczamy, drożdże rozkruszamy i zasypujemy cukrem. Po chwili dodajemy łyżkę mąki i 100 ml ciepłego mleka. Składniki mieszamy i odstawiamy na 15 minut w ciepłe miejsce. Przesiewamy mąkę, dodajemy sól, jajka, rozczyn, resztę mleka i rozpuszczone masło. Wyrabiamy gładkie ciasto. Pozostawiamy w ciepłym miejscu do wyrośnięcia. Po godzinie jeszcze raz krótko wyrabiamy ciasto i dzielimy na 8 kulek. Rozwałkowujemy je, a na środku układamy farsz. Ponownie formujemy bułeczki i układamy na blaszce wyłożonej papierem do pieczenia. Bułki posypujemy startym żółtym serem. Pieczemy ok 45 min w piekarniku nagrzanym do 180°C.

eprasa.pl 2be2065cb0

Drożdżowe bułeczki odrywane

Smakowitą odmianą ziołowego ciasta odrywanego są bułeczki, które możemy wykonać z różnym nadzieniem. Bułeczki są łatwe w wykonaniu i smakują wybornie.

Składniki na 3 blaszki: 600 g mąki pszennej, 50 g świeżych drożdży, 250 ml mleka, 100 g masła, 150 g cukru, 1/2 łyżeczki soli, 2 jajka (+ jeszcze jedno do posmarowania bułeczek), około 300 g marmolady albo inne ulubione nadzienie, np. twarożek

Z drożdży, 1 łyżki cukru, 1 łyżki mąki i ½ szklanki ciepłego mleka robimy rozczyn. Odstawiamy go w ciepłe miejsce do wyrośnięcia. W tym czasie rozpuszczamy masło. Przesiewamy mąkę, dodajemy cukier, sól, jajka, rozczyn, resztę ciepłego mleka i masło. Wyrabiamy ciasto aż będzie gładkie i elastyczne. Jeśli ciasto jest zbyt rzadkie i za bardzo klei się do dłoni, dosypujemy jeszcze odrobinę mąki. Odstawiamy do wyrośnięcia na około 45 minut. Gdy podwoi swoją objętość, krótko je wyrabiamy i dzielimy na 4 równe części. Następnie każdą część dzielimy jeszcze na 2. Z jednej takiej części formujemy 4 kuleczki. Łącznie będą 32 bułeczki. Każdą kulkę rozwałkowujemy albo spłaszczamy w dłoni na niewielki placek, średnicy około 8-10 cm. Na środek każdego placka nakładamy po sporej łyżeczce marmolady lub innego nadzienia, następnie dokładnie zalepiamy brzegi i formujemy lekko spłaszczone kulki. Układamy je na blaszce wyłożonej papierem do pieczenia zlepieniem do dołu, obok siebie, aby podczas pieczenia bułeczki się zlepiły w jedną całość. Każdą bułeczkę smarujemy roztrzepanym jajkiem i odstawiamy na 30 minut do wyrośnięcia. Po tym czasie blaszkę wkładamy do piekarnika nagrzanego do 180°C i pieczemy przez około 25 minut, aż bułeczki ładnie się zarumienią. Po ostudzeniu bułeczki możemy posypać cukrem pudrem.

Chałka z kruszonką

Klasyczna, drożdżowa chałka z dużą ilością kruszonki to wspaniały dodatek do niedzielnego śniadania albo poobiedniej kawy. Niezapomniany smak dzieciństwa. Robiłam ją po raz pierwszy, ale już wiem, że na stałe zagości w moim domu.

200 g świeżych drożdży (lub 8 g drożdży instant), 250 ml mleka, 1 jajko, 500 g mąki pszennej, 60 g masła, 70 g cukru, szczypta soli, opcjonalnie skórka starta z pomarańczy lub z cytryny. Dodatkowo jajko do posmarowania

Kruszonka: 60 g mąki pszennej, 30 g cukru, 40 g masła

Masło rozpuszczamy i odstawiamy do ostygnięcia. Drożdże mieszamy z łyżką cukru, dwiema łyżkami mąki oraz 1/3 szklanki ciepłego (nie gorącego) mleka. Rozczyn odstawiamy w ciepłe miejsce na ok. 15-20 min (w przypadku suchych drożdży pomijamy etap wykonania rozczynu;

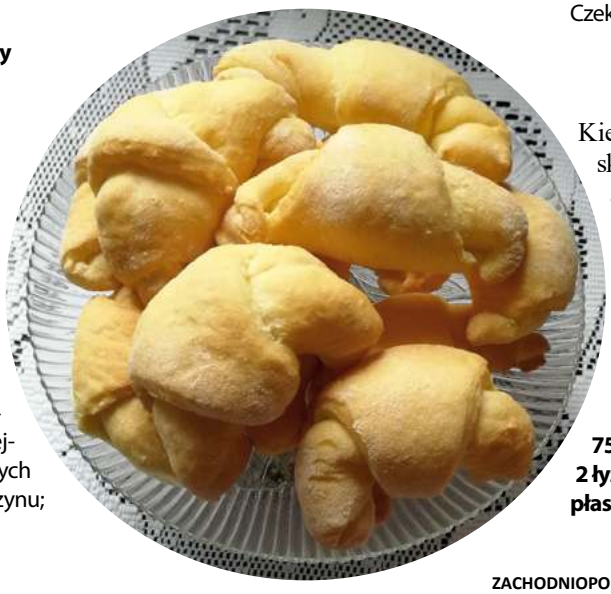

wymieszane z mlekiem i cukrem drożdże wlewamy do przesianej mąki). Następnie do miski przesiewamy resztę mąki, dodajemy rozmącone jajka połączone z roztopionym masłem oraz mlekiem, sól i pozostały cukier, dolewamy rozczyn i wyrabiamy ciasto przez kilka minut. Ciasto przykrywamy ściereczką i odstawiamy w ciepłe miejsce na około godzinę. W tym czasie robimy kruszonkę: łączymy razem składniki i wyrabiamy aż powstaną grudki. Po tym jak ciasto podwoiło swoją objętość krótko je zagniatamy i dzielimy na 3 części. Z każdej części formujemy wałek i zaplatamy warkocz. Najlepiej robić to od razu na foremce wyłożonej papierem do pieczenia. Chałkę smarujemy rozkłóconym jajkiem, posypujemy kruszonką i odstawiamy w ciepłe miejsce do wyrośnięcia na ok. 30 minut. Gdy ciasto podrośnie wstawiamy do nagrzanego do 180 stopni piekarnika i pieczemy ok. 35 min.

Z tej ilości ciasta możemy też wykonać dwie mniejsze chałki.

Rogaliki drożdżowe z nadzieniem

600 g mąki pszennej, 30 g świeżych drożdży, 250 ml mleka, 125 g masła, 5 łyżek cukru, szczypta soli, 3 jajka do posmarowania: żółtko + 1 łyżka mleka

Drożdże wkruszyć do miseczki i zasypać łyżką cukru. Po chwili dodać 2 łyżki mąki i ½ szklanki ciepłego mleka. Odstawić na ok. 10 minut do wyrośnięcia. Do reszty ciepłego mleka dodać pokrojone w kosteczkę masło i delikatnie podgrzać (ma być lekko ciepłe). Mąkę przesiać do miski dodać sól, cukier, wlać rozczyn z drożdży i wymieszać delikatnie składniki. Następnie dodać jajka i stopniowo wlewać lekko ciepłe mleko z masłem. Gładkie i elastyczne ciasto przykryć ściereczką i odstawić do wyrośnięcia. Gdy ciasto podwoi objętość należy je krótko wyrobić i podzielić na 3 części. Pierwszą część rozwałkować na placek ok. 30 cm średnicy. W razie potrzeby podsypać mąką. Pokroić na 8 trójkątów. U podstawy trójkąta położyć łyżkę nadzienia (z jabłek, twarożku, dżemu lub czekolady – wskazówki poniżej). Zawinąć rogaliki zaczynając od podstawy trójkąta. Układać na blaszce wyłożonej papierem do pieczenia z zachowaniem odstępów. Za pomocą pędzelka posmarować wierzch roztrzepanym żółtkiem z mlekiem. Odstawić na ok. 20 minut do podrośnięcia. Rogaliki piec ok.18 minut w piekarniku nagrzanym do 180 stopni. Po upieczeniu można je polukrować lub posypać cukrem pudrem.

Nadzienie jabłkowe: 1 kg jabłek (najlepiej renet), 1 łyżka masła, 1-2 łyżeczki cynamonu, 3 łyżki cukru, 1 łyżka cukru wanilinowego, 1 łyżka soku z cytryny

Jabłka obrać, pokroić na ćwiartki, wykroić gniazda nasienne. Pokroić na małe kawałki, włożyć je do garnka razem z masłem, cynamonem, cukrem, cukrem wanilinowym oraz sokiem z cytryny. Wymieszać i smażyć co chwilę mieszając przez ok. 10 minut, aż jabłka częściowo się rozpadną i zmiękną.

Nadzienie serowe: 400 g twarogu półtłustego w kostce, 1 jajko, 1 żółtko, 1 łyżka cukru wanilinowego, 3 łyżki cukru pudru

Twaróg rozgnieść widelcem razem z cukrem wanilinowym, dodać utarte z cukrem pudrem jajko i żółtko, wymieszać.

Nadzienie czekoladowe: 150 g czekolady

Czekoladę połamać na kawałki po dwie kostki.

Kiedy w domu brakuje podstawowych składników w odsiecz przychodzą kreatywność i fantazja. Polecam przepisy, w których zamiast drożdży w roli głównej wystąpią soda lub proszek do pieczenia.

Ekspresowy chlebek na mleku

750 g mąki pszennej, 700 ml mleka, 2 łyżki oleju, 2 łyżki octu spirytusowego, płaska łyżeczka proszku do pieczenia,

eprasa.pl 2be2065cb0

2 płaskie łyżeczki sody, łyżeczka soli, dowolne dodatki np. nasiona sezamu lub siemię lniane

Do mleka w temperaturze pokojowej wlewamy ocet i mieszamy. Mąkę przesiewany do miski, dodajemy proszek, sodę, sól oraz ziarna. Do mąki wlewamy mleko z octem oraz olej. Ciasto krótko wyrabiamy ręką. Będzie dość luźne i lepkie. Przekładamy je do keksówki i wkładamy do nagrzanego piekarnika. Pieczemy ok. 35 minut w temperaturze 200°C. Jeżeli mamy piekarnik z taką opcją to możemy piec z funkcją pary albo wstawić na dół piekarnika naczynie z zimną wodą i wtedy piec z termoobiegiem. Można też przed pieczeniem posmarować chlebek ciepłą wodą.

Pszenne bułeczki bez drożdży

350 g mąki pszennej, 60 ml oleju, jajko, 180 ml mleka, 1,5 łyżeczki proszku do pieczenia, łyżeczka soli, łyżka sezamu lub maku do posypania (niekoniecznie)

Jajko roztrzepujemy z mlekiem i olejem. Mąkę przesiewamy, dodajemy sól i proszek do pieczenia. Składniki mieszamy łyżką. Do suchych produktów wlewamy jajko z mlekiem i olejem. Wyrabiamy ciasto, następnie dzielimy na pół, a każdą połówkę na trzy części. Formujemy okrągłe bułeczki, które przekładamy na blaszkę wyłożoną papierem do pieczenia. Nożem nacinamy bułki na krzyż i posypujemy ziarnami. Blaszkę wkładamy do piekarnika nagrzanego do 200 C. Pieczemy przez ok. 20 minut.

Podkarpackie placuszki na sodzie, czyli proziaki

Od kiedy pamiętam ten zapach rozchodził się po domu zawsze wtedy, kiedy zabrakło chleba. Mama piekła te przepyszne placki wieczorem, żeby były na śniadanie i do szkoły. Ich smak jest niepowtarzalny, a to z powodu techniki pieczenia na blasze kuchni, rzadko już spotykanych w naszych domach.

500 g mąki pszennej, 1 szklanka maślanki, kefiru albo zsiadłego mleka (250 ml), czubata łyżeczka sody, pół łyżeczki soli, pół łyżeczki cukru

Składniki powinny mieć temperaturę pokojową. Jest to porcja na dobry początek, ale dla większej rodziny lepiej ją podwoić, bo placki znikają w oka mgnieniu.
Mąkę należy przesiać. Następnie dodajemy pozostałe składniki i wyrabiamy ciasto. Na posypanym mąką blacie (lub stolnicy) rozwałkowujemy ciasto na placek o grubości ok. 1 cm. Z ciasta wykrawamy krążki lub inne kształty w zależności od pomysłu. Możemy też pokroić ciasto na tradycyjne prostokąty. Gotowe placki pozostawiamy do wyrośnięcia na ok. 20 minut. Po tym czasie wstawiamy je do nagrzanego do 200°C piekarnika na 12-18 minut, cały czas kontrolując stopień wypieczenia. Możemy także je piec na suchej patelni albo na specjalnej płycie położonej na kuchni gazowej. Posiadacze pieców kaflowych pieką je na płycie. Ważne jest, aby cały czas kontrolować placuszki i odwracać je, aby stopniowo rosły i nabierały rumianego koloru. Proziaki jeszcze ciepłe wyśmienicie smakują z masełkiem i kubkiem ciepłego mleka, ale można je jeść na wiele sposobów: z twarożkiem, na słodko z dżemem albo wytrawnie z ziołami. Zachęcam do wypróbowania tego tradycyjnego przepisu, którego smak przenosi wielu z nas w krainę dzieciństwa.

Bułki pszenne na jogurcie

**500 g mąki pszennej,
30 g drożdży,
180 g jogurtu naturalnego,
140 ml mleka, jajko,
60 g masła, łyżka cukru,
łyżeczka soli. Dodatkowo:
jajko i sezam do posypania**

Drożdże kruszymy i zasypujemy cukrem. Po chwili dodajemy łyżkę mąki, ½ szklanki ciepłego mleka. Odstawiamy na 15 minut aż zaczyn podwoi swoją objętość. W tym czasie rozpuszczamy masło. Do przesianej mąki dodajemy sól, jajko, ciepłe mleko, jogurt i zaczyn. Na samym końcu dodajemy rozpuszczone masło. Wyrabiamy, aż ciasto stanie się gładkie, elastyczne. Odstawiamy na godzinę w ciepłe miejsce. Wyrośnięte ciasto dzielimy na 8 części, i formujemy bułeczki. Kładziemy je na blaszce wyłożonej papierem do pieczenia. Smarujemy roztrzepanym jajkiem i posypujemy sezamem. Pozostawiamy do wyrośnięcia na ok 25 min. Pieczemy w piekarniku rozgrzanym do 200°C przez 25-30 min.

Bułeczki bez mąki

500 g twarożku (może też być serek homogenizowany lub serek kanapkowy), 4 jajka, 3 łyżki mleka, po 6 kopiastych łyżek otrębów pszennych, żytnich i owsianych, łyżeczka proszku do pieczenia, łyżeczka drożdży suszonych, szczypta soli, pieprz, łyżeczka oregano, bazylii albo innych ziół, czosnek granulowany

Twaróg rozgniatamy widelcem i dodajemy resztę składników. Ciasto mieszamy i formujemy bułeczki. Układamy je w odstępach na blaszce wyłożonej papierem do pieczenia. Pieczemy ok 30 min w temp 180°C.

Wytrawne bułeczki z bazylią i serem

500 g mąki pszennej, 3 łyżeczki proszku do pieczenia, 300 ml mleka, 2 jajka, 100 g miękkiego masła, pół łyżeczki soli, 100 g żółtego sera, pół łyżeczki suszonej bazylii oraz mleko do posmarowania bułeczek

Do przesianej mąki dodajemy proszek do pieczenia, sól, ciepłe mleko, jajka, masło, starty ser, bazylię i zagniatamy ciasto. Rozwałkowujemy je na blacie na grubość ok 2 cm. Szklanką wykrawamy koła. Bułeczki układamy na blasze wyłożonej papierem do pieczenia. Smarujemy mlekiem za pomocą pędzelka. Pieczemy ok. 20 min w piekarniku nagrzanym do 200°C. Bułeczki znakomicie smakują z masłem, twarożkiem czy z wędliną.

eprasa.pl 2be2065cb0

Bazylia

Ziołowe małe co nieco

Wbrew pozorom zioła mają większe znaczenie w naszym życiu niż mogłoby nam się wydawać.

IZABELLA DUDZIŃSKA KRAWCZYK
ZODR Oddział w Koszalinie

Zioła wykorzystywane są w farmaceutyce – syropy, maści, kosmetyce – kremy, szampony, perfumy, no i oczywiście w kuchni: gorczyca do ogórków, tymianek do pasztetów, grochówki, lubczyk do zup, sosów. Przyprawy mają również właściwości lecznicze: poprawiają trawienie, pracę serca, działają uspokajająco, wzmacniająco, dlatego nie sposób ustalić, gdzie się kończy kuchnia, a zaczyna medycyna.

Bazylia

Bazylia jest rośliną jednoroczną, posiadającą charakterystyczny korzenny zapach. Roślina ta zawiera aktywne olejki eteryczne i goryczkę, jest bogata w witaminy A, C, B5 oraz pierwiastki: wapń, potas, żelazo, magnez. Poprawia procesy trawienne, wchodzi w skład „pieprzu ziołowego", olejki mają zastosowanie w perfumerii. W gospodarstwie domowym używa się jej do sałatek warzywnych, potraw z pomidorów, ogórków, czerwonej kapusty, szpinaku, grochu, fasoli, sosów, twarogu, jaj, omletów, zup, potraw z ryb słodkowodnych, drobiu, kotletów wieprzowych, zapiekanek, pizzy. Do przyprawiania potraw używa się liści suszonych lub świeżych. Bazylię dodaje się do dania na 10 minut przed końcem jego przyrządzania.

Wymaga ciepłych, osłoniętych od wiatru, dobrze nasłonecznionych stanowisk i dobrze przygotowanej żyznej ziemi.

Estragon

Estragon jest rośliną wieloletnią, o ostrym i specyficznym smaku i zapachu. Prawidłowa nazwa estragonu brzmi bylica estragon. Używa się jej do produkcji musztardy estragonowej, octu estragonowego (który wykorzystywany jest do marynowania np. ogórków, dyni oraz sosów). Jest jednym ze składników mieszanek przyprawowych. Świeże liście dodaje się do drobiu, potraw z ryżu, mięs, dań rybnych, sałatek, jaj oraz majonezu. Estragon poprawia smak golonki, boczku i wędlin. Smak estragonu jest wyraźniejszy, gdy potrawę skropi się sokiem z cytryny.

Najlepsza do uprawy estragonu jest gleba żyzna, piaszczysto-gliniasta, wilgotna, o odczynie obojętnym, stanowisko słoneczne i ciepłe.

Estragon

eprasa.pl 2be2065cb0

Hyzop lekarski

Hyzop lekarski znany jest również pod nazwami: izap lekarski czy Józefek. Jego nazwa wywodzi się z arabskiego – azzof lub hebrajskiego ezob, co oznacza „święte ziele". Naturalnie występuje w południowej Europie, w naszych warunkach klimatycznych jest rośliną również rośliną wieloletnią. Wabi owady zapylające. Wykorzystywany jest jako roślina przyprawowa i ozdobna. Napar wzmaga trawienie, pobudza apetyt i wzmacnia żołądek, zapobiega nadmiernemu poceniu się. Stosowany jest w chorobach dróg oddechowych, działa wzmacniająco, bakteriobójczo, wykrztuśnie i moczopędnie. Dodaje się go do faszerowanych jaj, kiełbas, pieczeni wieprzowych, zrazów wołowych, zup (fasolowej, ziemniaczanej), sałatek ze świeżych ogórków i pomidorów. Pieczeni cielęcej nadaje mocny, korzenny, nieco cierpki smak. Posiekane liście są aromatycznym dodatkiem do twarogu, pasztetu, zawsze jednak w małych ilościach.

Hyzop preferuje stanowisko słoneczne i glebę przepuszczalną, dość suchą z większą zawartością wapnia.

Majeranek

Majeranek ogrodowy jest krzewinką, ale w Polsce uprawiany jest jako roślina jednoroczna. Rozdrobnione ziele majeranku używane jest jako przyprawa. Dodawany jest przede wszystkim do dań ciężkostrawnych, takich jak grochówka czy fasolowa, potraw ze strączkowych oraz tłustych mięs (baranina, gęsina). Podnosi smak pizzy, gęstych zup jarzynowych, pomidorowej, ryb, owoców morza, dziczyzny i cukinii. Jako podstawową przyprawę stosuje się go tylko z solą i pieprzem przy produkcji klasycznej wątrobianki. Jeżeli używamy go oszczędnie, dobrze harmonizuje z szałwią, rozmarynem i tymiankiem, natomiast nie współgra z lebiodką. Majeranek jest niezbędnym dodatkiem w masarstwie przy produkcji kiełbas i oczywiście w żurku. W przemyśle spożywczym olejek służy do produkcji likierów, a ziele do aromatyzowania octu i herbat. Wykorzystywany jest również w przemyśle kosmetycznym. Najlepiej rośnie na słonecznych i umiarkowanie wilgotnych stanowiskach. Wymaga gleb lżejszych, ale żyznych, przepuszczalnych, ciepłych, zasobnych w wapń.

Melisa lekarska

Melisa lekarska to wieloletnia roślina miododajna, posiadająca silny, cytrynowy zapach. Najbardziej wartościowe są liście zebrane podczas kwitnienia rośliny. Należy pamiętać o delikatnym ich siekaniu, gdyż zgniecione tracą olejki lotne – stanowiące ich największą wartość. Melisa zapobiega wzdęciom, działa wzmacniająco i uspokajająco, pobudza również apetyt. Herbatka z melisy działa wiatropędnie, przeciw przeziębieniom oraz wzmacnia żołądek. Jest składnikiem niektórych wyciągów ziołowych, np. Nervosolu. Świeżymi liśćmi przyprawia się sałatki, soki, warzywa i zupy. Używa się jej również jako przyprawy do sosów ziołowych, potraw z ryżu, a także do aromatyzowania octu i marynat. Melisę dodaje się pod koniec gotowania do baraniny, cielęciny, wieprzowiny, dziczyzny, zupy grochowej, grzybów, twarożków ziołowych. Ryby morskie obłożone świeżymi liśćmi lub natarte suszonymi tracą swój charakterystyczny zapach.

Melisa wymaga gleby żyznej i dostatecznie wilgotnej, a zarazem dość lekkiej i przepuszczalnej, zasobnej w wapń. Najlepiej rośnie na stanowiskach ciepłych, słonecznych i osłoniętych od wiatru.

Mięta pieprzowa

Mięta pieprzowa to najbardziej popularna mięta w Polsce. Jest rośliną wieloletnią, leczniczą i przyprawową. Mięta pieprzowa to krzyżówka mięty zielonej i nawodnej. Jej liście używane są jako środek pobudzający wydzielanie soków trawiennych, wzmagający apetyt, przeciwfermentacyjny, żółciopędny i żółciotwórczy oraz rozkurczowy. Napar z mięty polecany jest przy pracy w wysokich temperaturach – dla ochłodzenia organizmu i ugaszenia pragnienia. Jest wykorzystywana do wyrobu olejku, który ma zastosowanie w lecznictwie, przemyśle kosmetycznym oraz spożywczym. Świeże lub suszone liście dodawane są do zapiekanek, baraniny, kurczaków, duszonej kapusty, marchwi, grochu i porów. Świeże liście, w małej ilości, można dodawać do zup (owocowych, jarzynowych, ziołowych), sałatek (owocowych, z ogórków), marynat do mięs, potraw z ryb twarogu, sosów, fasoli, deserów i koktajli.

Gatunki mięt:

✓ Mięta pieprzowa – najpopularniejszy rodzaj mięty w Polsce. Wykorzystywana jest jako przyprawa i dodatek do deserów i koktajli, jako napar leczniczy lub jeden ze składników kosmetyków.

✓ Mięta zielona – ma podobne właściwości do mięty pieprzowej, stosowana jest do produkcji past do zębów i gum do żucia.

✓ Mięta polna – najczęściej stosowana w problemach trawiennych.

Mięta lubi wilgotne, lekko zacienione miejsce. Nie ma specjalnych wymagań glebowych. Jej uprawa nie nastręcza żadnych trudności, wręcz przeciwnie. Wszyscy, którzy mają ją w ogrodzie, doskonale wiedzą, że trzeba mocno trzymać ją w ryzach. Nadmierną sukcesję można ograniczyć sadząc ją do większej donicy i zakopując całość do ziemi.

Mięta

eprasa.pl 2be2065cb0

Lubczyk

Lubczyk ogrodowy

Lubczyk ogrodowy jest rośliną wieloletnią, leczniczą i przyprawową. W lecznictwie stosuje się wyłącznie korzenie w lekkich dolegliwościach trawiennych, przy braku apetytu, osłabionym wydzielaniu żółci, niedomaganiach wątroby. W przemyśle spożywczym wykorzystuje się go do wyrobu przyprawy „Maggi". Liście w stanie świeżym lub suszonym służą jako dodatek do zup (kartoflanych, jarzynowych oraz z warzyw strączkowych), sosów (pieczeniowych, ziołowych), sałatek, drobiu, rolad oraz jako składnik nadzień do mięs. Lubczyk stosowany jest do potraw z ryżu, dań jednogarnkowych, kasz, jajecznicy, smażonych ryb oraz zapraw do grzybów i warzyw w occie. Stosować go należy z umiarem, ponieważ zapach lubczyku jest bardzo intensywny i może zdominować smak potrawy.

Tak jak wszystkie zioła i lubczyk najlepiej rośnie na ciepłych, słonecznych stanowiskach, glebach lżejszych, przepuszczalnych, dobrze uprawionych i spulchnionych o dużej zawartości składników pokarmowych, próchnicy i wapnia.

Ogórecznik lekarski

Ogórecznik lekarski zawdzięcza swoją nazwę ogórkowemu aromatowi liści i kwiatów. Pochodzi z krajów śródziemnomorskich, w naszych warunkach jest rośliną jednoroczną. Posiada właściwości lecznicze, kwitnąc na niebiesko ładnie prezentuje się na rabatach. Jest miododajny. Świeże liście mają charakterystyczny delikatny, świeży smak i zapach przypominający ogórki. Liście ogórecznika stosuje się jako przyprawę do sałatki ogórkowej, ziemniaczanej, zielonej sałaty, kwaszonych ogórków, różnych sosów oraz twarogu. Wiele osób przyprawia nimi zupy (m.in. pomidorową), majonezy ziołowe, surówki z kapusty. Zioło to wzbogaca smak siekanego mięsa, farszów i smażonych ryb. Roślina posiada również właściwości lecznicze. Stosowana jest w postaci odwaru tylko z ogórecznika lub z dodatkiem innych ziół jako lek moczopędny, przeciwzapalny, poprawiający przemianę materii, napotny, natomiast zewnętrznie do płukania gardła, jak i do kąpieli w celu regeneracji i uelastycznienia skóry. Miazga ze świeżego ziela działa gojąco na rany, wrzody, wypryski.

Roślina nie ma dużych wymagań uprawowych, preferuje średnio wilgotną i lekką glebę oraz słoneczne stanowisko, nie ma dużych wymagań pokarmowych. Nasiona można wysiać jesienią lub wiosną. Gdy raz zawita do naszego ogrodu, będzie w nim stałym bywalcem, nasiona zimują w gruncie i bez problemu wiosną wschodzą.

Oregano

Oregano, czyli lebiodka pospolita, posiada przyjemny i delikatny zapach oraz korzenny, lekko gorzkawy smak. Ma działanie bakteriobójcze, również poprawia czynności wydzielnicze organizmu. Oregano jest głównym składnikiem przypraw kuchni włoskiej (m.in. do pizzy i spaghetti). Bardzo dobrze harmonizuje z tymiankiem, bazylią oraz pieprzem. Doskonale komponuje się z pomidorami, papryką, bakłażanami, cukinią, cebulą, warzywami strączkowymi, serami oraz rybami. Wzbogaca smak potraw mięsnych, sosów, sałatek i zup.

Oregano najlepiej rośnie na stanowiskach dobrze nasłonecznionych, ciepłych, glebach niezbyt żyznych, umiarkowanie suchych i dobrze przepuszczalnych o odczynie zbliżonym do obojętnego.

Rozmaryn lekarski

Rozmaryn lekarski pochodzi z terenów basenu Morza Śródziemnego, w naturalnym środowisku tworzy gęste, aromatyczne, zimozielone krzewy, dorastające do 2-3 m wysokości. W naszych warun-

Ogórecznik

Oregano

eprasa.pl 2be2065cb0

kach klimatycznych krzew dorasta do około 60 cm wysokości. Z reguły traktowany jest jako roślina jednoroczna, choć w łagodne zimy może przetrwać w ogrodzie nawet nie okrywany. Posiada słodkawy, bardzo aromatyczny zapach, przypominający zapach sosny oraz lekko piekący smak. Liści używa się w małych ilościach do zup jarzynowych, sałatek, farszów mięsnych, pieczonego drobiu, grzybów, gotowanych ryb oraz kapust. Wzbogaca smak ziemniaków, gulaszu wołowego, baraniny. Pikantny korzenny, smak rozmarynu ożywia jarzyny takie jak oberżyna (bakłażan), cukinia, dynia. Gałązki rzucone na rożno doskonale aromatyzują pieczone mięso. W farmacji sporządza się z niego nalewki, maści, herbatki lecznicze. Rozmaryn działa rozkurczowo na cały układ pokarmowy, wzmacnia układ nerwowy, a także pobudza pracę serca.

Najlepiej rośnie na słonecznych, ciepłych stanowiskach, przepuszczalnych, łatwo nagrzewających się glebach, o odczynie obojętnym lub lekko zasadowym. Bardzo dobrze na rabatach komponuje się z lawendą, szałwią. Jest jedną z roślin ogrodu śródziemnomorskiego.

Szałwia lekarska

Szałwia lekarska pochodzi z krajów basenu Morza Śródziemnego. Jest rośliną wieloletnią, którą stosuje się m.in. w celach leczniczych. Napar z szałwii pomaga w nieżytach i stanach zapalnych żołądka i jelit, niektórych schorzeniach wątroby i nerek. Stosuje się ją do płukania gardła, dziąseł, jamy ustnej oraz do nasiadówek i kąpieli.

Pocieranie dziąseł świeżym listkiem działa na nie wzmacniająco, a na zęby wybielająco. Okłady z naparu szałwii stosuje się na uszkodzenia skóry i trudno gojące się rany. Liście wchodzą w skład mieszanki ziołowej Septosan. Szałwia jest silnie aromatyczną przyprawą (suszona jest bardzo ostra), dlatego należy jej używać w małych ilościach. Jest doskonałą przyprawą do kurzych wątróbek, zup (rybna, buliony, zupa z węgorza), farszy mięsnych, szaszłyków, pieczeni, drobiu, wędlin. Wzbogaca smak mięsa z rusztu, mięsa siekanego, nerek, dziczyzny, śledzi, omletów, sosów, a także sałatek.

Szałwia najlepiej będzie rosła na stanowisku słonecznym, ciepłym i osłoniętym od wiatrów, na glebie żyznej, przepuszczalnej, z domieszką piasku lub drobnego żwiru, o odczynie obojętnym lub lekko zasadowym.

Trybula ogrodowa

Trybula ogrodowa jest rośliną jednoroczną o zapachu podobnym do anyżu. Liście zawierają dużo olejków eterycznych oraz witaminy A i C. Przyprawia się nią zupy (ziemniaczaną, szczawiową), surówki z marchwi i sałaty. Dodaje się ją do jaj, omletów, jajecznicy, sosów (rybne, ziołowe), kurczaka (pieczonego, w potrawce), a w niewielkich ilościach również do twarogu i majonezu. Trybula wzbogaca smak baraniny oraz ryb (smażonych, duszonych i pieczonych w folii). Należy ją dodawać do potraw na krótko przed przyrządzeniem, a zagotować można ją jedynie raz.

Wymaga stanowiska półcieniste-go, rośnie również w słońcu, choć wówczas pędy trybuli stają się łykowate. Najlepiej rośnie na glebach żyznych, przepuszczalnych. Pojawiające się kwiatostany należy usunąć, aby nie hamowała rozwoju liści, dopuszczając do kwitnienia roślina wyda nasiona i obumrze.

Tymianek

Tymianek jest rośliną wieloletnią, z której można tworzyć niskie żywopłoty. Posiada ostry, pikantny smak i orzeźwiający zapach. Ze względu na swój charakterystyczny aromat dodawany jest do tłustych potraw: tłustego mięsa, kiełbasy, smażonych jaj na bekonie, sera, a także do pieczonych ziemniaków. Dodaje się go do zupy fasolowej, grochówki, fasolki po bretońsku, grochu z kapustą. Powinien być stosowany do potraw, które długo się duszą lub gotują: do pasztetów, bulionów, rosołów, mielonego mięsa, wołowiny, pieczeni, cynaderek. Tymianek bardzo dobrze usuwa zapach morskich ryb. Używa się go do przyprawiania pieczonych, smażonych lub gotowanych ryb. Jeśli smażymy lub pieczemy ryby w całości, to najlepiej, gdy do środka włożymy świeżą gałązkę lub szczyptę suszonego tymianku. Świeże ziele dodaje się do sałatek warzywnych, pomidorów zastępując nim pieprz. Tymianek wchodzi w skład preparatów i mieszanek wykrztuśnych np. syrop tymiankowy, leki Tusipect, Neopectosan, działa dezynfekująco i ściągająco (używany jest do płukania gardła), przynosi ulgę przy bólach głowy, bólach mięśniowych, bezsenności.

Najlepiej jest uprawiać go na stanowiskach go słonecznych i ciepłych, glebach przepuszczalnych o odczynie obojętnym. ■

Fot. Karolina Grabowska, Lebensmittelfotos, Prasert Taosiri, WONJAE LEE, Hans Braxmeier, Andreas Göllner, Markéta Machová, kackuc, Matthias Böckel, GruenAp, Alicja_, Wolfgang Eckert, ivabalk, photosforyou z Pixabay

Zdecydowana większość ziół preferuje stanowiska słoneczne, ciepłe, można uprawiać je w tradycyjnym ogródku ziołowym, a także na rabacie z roślinami ozdobnymi, tworząc urozmaicone kompozycje. Zioła można sadzić również w donicach, skrzyniach, ustawiając je np. na balkonie czy tarasie, traktując je kulinarnie lub tylko ozdobnie.

eprasa.pl 2be2065cb0

Kalendarz biodynamiczny

Maj 2020

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
				1 OG	00-08 2 08-24 OG/ZI	3 ZI ☼ 5.01-20.06
00-09 4 09-24 ZI/PO	5 PO Od 23.00	00-09 6 09-24 PO/WO Do 11.00	7 WO ○ PEŁNIA	00-09 8 09-24 WO/OG	9 OG	00-17 10 17-24 OG/ZI ☼ 4.48-20.17 Od 5.00 do 17.00
11 ZI	00-18 12 18-24 ZI/PO	13 ZI/PO	14 PO ◐ III Kwadra	00-03 15 03-24 PO/WO	16 WO	00-16 17 16-24 WO/OG ☼ 4.37-20.28
18 OG Od 4.00 do 16.00	19 OG	00-04 20 04-24 OG/ZI	21 ZI	00-16 22 16-24 ZI/PO ● NÓW	23 PO	24 PO Od 18.00 ☼ 4.27-20.46
00-01 25 01-24 PO/WO Do 6.00	26 WO	00-09 27 09-16 WO/OG	28 OG	00-14 29 14-24 OG/ZI	30 ZI ◐ I Kwadra	00-17 31 17-24 ZI/PO

Czerwiec 2020

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
1 PO	00-18 2 18-24 PO/WO	3 WO Od 00.00 do 12.00	00-19 4 19-24 WO/OG	5 OG ○ PEŁNIA	00-21 6 21-24 OG/ZI ◆ Od 14.00	7 ZI Do 2.00 ☼ 4.16-20.54
8 ZI	9 ZI/PO	10 PO	00-12 11 12-24 PO/WO	12 WO	00-23 13 23-24 WO/OG	14 OG ◐ III Kwadra Od 21.00 ☼ 4.14-20.59
15 OG Do 9.00	00-12 16 12-24 OG/ZI	17 ZI	00-23 18 23-24 ZI/PO	19 PO	20 PO	00-07 21 07-24 PO/WO ☼ 4.14-21.02 ● NÓW Od 00.00 do 12.00
22 WO/OG ☺	00-15 23 15-24 OG	24 OG	00-19 25 19-24 OG/ZI	26 ZI	00-22 27 22-24 ZI/PO	28 PO ◐ I Kwadra ☼ 4.17-21.01
29 PO Od 22.00	00-01 30 01-24 PO/WO Do 10.00					

FAZY KSIĘŻYCA: ● NÓW ◐ I KWADRA ○ PEŁNIA ◐ III KWADRA

Godziny sprzyjające rozwojowi roślin, której plonem ma być:

owoc, korzeń, kwiat, liść

Rośliny owocowe: bób, cukinia, dynia, fasola, groch, ogórek, pomidor, papryka, kukurydza, soja, truskawka, poziomka i wszystkie rośliny sadownicze.

Rośliny korzeniowe: burak, chrzan, cykoria, marchew, pietruszka korzeniowa, rzepa, rzodkiewka, seler korzeniowy, skorzonera, pasternak. Także dobre efekty osiąga się zaliczając do tej grupy: ziemniaka, cebulę, czosnek, pora i szparaga.

Rośliny kwiatowe: wszystkie kwiatowe rośliny ozdobne, a z roślin jadalnych słonecznik.

Rośliny liściowe: kapusta, kalarepa, jarmuż, pietruszka naciowa, seler naciowy, boćwina, szczypiorek, sałata, szpinak, szczaw oraz mimo że częścią użytkową jest kwiat - brokuł i kalafior.

00-07 - przykładowy przydział czasu sprzyjający uprawie określonych roślin

Żywioły: (ogień **OG**) (ziemia **ZI**) (powietrze **PO**) (woda **WO**)

CZAS SADZENIA - okres wspomagający wzrost roślin

☺ - Początek sadzenia

◆ - Koniec sadzenia

Godziny: „od - do" prace ogrodnicze wykonujemy

DOROTA TOLKO, PZDR w Szczecinie

Źródło: Kalendarz biodynamiczny 2020, działkowiec

eprasa.pl 2be2065cb0

PROJEKTOWANIE OGRODU (3)
Ogród w stylu...

Stylów ogrodowych jest wiele, dokładne przeanalizowanie naszych preferencji na pewno pomoże dokonać wyboru i stworzyć miejsce o niepowtarzalnym charakterze.

IZABELLA DUDZIŃSKA-KRAWCZYK
ZODR Oddział w Koszalinie

Styl to zespół cech, które określają, definiują daną przestrzeń. Spacerując i oglądając ogród nie zastanawiamy się, nie analizujemy jego składników, doboru roślin, podziału terenu. Jego wyrazisty charakter, spójność, styl będzie wpływał na to czy podoba nam się i czy dobrze się w nim czujemy. Cechy te świadczą bowiem o dobrze zaprojektowanym ogrodzie. Analizując i dokonując wyboru stylu pomyślmy, jaki efekt chcemy uzyskać, jak chcielibyśmy, aby przestrzeń wokół domu wyglądała. Oglądajmy ogrody, programy telewizyjne, czasopisma, róbmy notatki, zdjęcia. Czas planowania to dobry okres na podpatrywanie, analizowanie. Zwróćmy uwagę na elementy dekoracyjne, na materiały, harmonijne połączenia roślin, spójne detale, które tworzą smaczek ogrodu.

Stylów ogrodowych jest wiele, dokładne przeanalizowanie naszych preferencji na pewno pomoże dokonać wyboru i stworzyć miejsce o niepowtarzalnym charakterze. Gdy wybierzemy już styl, który jest nam najbliższy, określmy elementy, które go definiują. Wybierając i decydując się na styl ogrodu zastanówmy się, w jakim stopniu będziemy w stanie zrealizować owe założenia. Uwzględnijmy charakter domu, zabudowań oraz najbliższego sąsiedztwa, a nawet mebli ogrodowych. Pamiętajmy o proporcjach. Im mniejszy ogród, tym z większym umiarem stosujmy wszelkie stylizacje, nie kupujmy pomniejszonych elementów dekoracyjnych tylko po to, aby je wszystkie wcisnąć do ogrodu. Racjonalnie oceńmy nakład pracy związany z wybranym stylem.

Nie możemy się zdecydować na jeden styl ogrodu? Trudno nam wybrać? Wobec tego może kilka stylów w jednym ogrodzie? Taka ogrodowa fuzja? Dlaczego by nie?! Jeśli jesteśmy posiadaczami dużego terenu wokół domu, to poszczególne jego części mogą mieć odmienny charakter. Pokusić się można o harmonijne połączenie stylu wiejskiego i ogrodu naturalnego, ogrodu śródziemnomorskiego i wiejskiego, nowoczesnego i o charakterze wschodnim itp. Będą to na pewno ciekawe, nietuzinkowe zestawienia, o ile poszczególne części nie będą się od siebie mocno różniły. Muszą łączyć je wspólne elementy, np. jednakowa żwirowa nawierzchnia w ogrodzie śródziemnomorskim i wiejskim lub powtarzające się zestawienia roślin. Powiążmy je tworząc spójną całość, jeden organizm – nasz indywidualny, wymarzony ogród.

Ogród klasyczny

Ogrody klasyczne

Ogrody klasyczne to znane nam ogrody francuskie, włoskie – inaczej geometryczne, czy formalne. Charakterystycznymi elementami są tu równo strzyżone żywopłoty, piramidy, stożki, kule, walce i inne formy geometryczne z zimozielonych roślin, jak cisy, bukszpany, a także graby. Ogród jest pod pełną kontrolą człowieka, gdzie natura została ujarzmiona.

Elementy dekoracyjne: fontanny, lampy, wazy często o mitologicznej symbolice, donice z bukszpanowymi kulami rozmieszczone symetrycznie w narożnikach, skrzyżowaniach ścieżek potęgują poczucie rytmu, ładu, spokoju, są dopełnieniem, wzmocnieniem całej kompozycji. Decydując się na tego typu ozdoby unikajmy lichych imitacji, które będą wyglądały w ogrodzie szpetnie i nieautentycznie.

Formalnemu charakterowi ogrodu nadają przede wszystkim linie proste, symetria, która zapewnia efekt uporządkowania. Rabaty w formie kwadratu, półkola, koła lub prostokąta, które podzielone na dwie równe części, z osią widokową na końcu której znajduje się ławka, rzeźba, fontanna itp.

Roślinność, jak cały ogród, musi posiadać tę szlachetność. Będą tu dominowały oczywiście róże, hortensje, szczególnie elegancko będą wyglądały prowadzone na pniu lub w donicach. Do tego zestawu idealnie nadają się jednolite nasadzenia, np. smagliczki, lawendy, bodziszków lub kocimiętki.

W ogrodzie regularnym nie może zabraknąć drzew. W dużych ogrodach pojawią się majestatyczne lipy, kasztanowce, buki, klony, w mniejszych – karłowe odmiany o kulistej koronie: surmia (katalpa) ‘Nana’, robinia ‘Umbraculifera’, klon polny ‘Nanum’ itp. Nienaganny wygląd uzyskamy sadząc kilka drzew tej samej odmiany i rozmieszczając je, zgodnie z założeniami ogrodu regularnego, w zorganizowany, symetryczny sposób.

eprasa.pl 2be2065cb0

Ogród nowoczesny

Ogrody nowoczesne

Ogrody nowoczesne emanują spokojem, surowością i elegancją – może dlatego, że są minimalistyczne. Tu również występują linie proste. Układ ogrodu tworzą kwadraty, prostokąty często asymetrycznie zachodzące na siebie. Wszelkie dekoracje są duże, wyraziste i proste w swojej formie. Minimalizm dotyczy również koloru. Dotyczy to zarówno samej architektury mebli ogrodowych, murów, przesłon, donic, ale także roślin. Barwy wcale nie muszą być stonowane, wręcz przeciwnie – ostre, nietypowe dające szczególnie silny efekt. Aby ocieplić chłód minimalizmu stosowane są kolory w ciepłych tonacjach. Rośliny są także elementem kompozycji – rozległe, jednorodne grupy roślin dobrane pod względem pokroju i faktury rozplanowane są w formie bloków, tworzących rozległe dywany lub przeciwnie – prostopadłościany żywopłotów. Do obsadzeń stosowane są trawy ozdobne, w tym bambusy, funkie, bluszcze, paprocie. Rośliny kwitnące stosowane są z umiarem lub całkowicie pomijane. Uporządkowany sposób sadzenia dotyczy również drzew.

Ogród śródziemnomorski

Ogród śródziemnomorski od razu kojarzy nam się z greckim, włoskim, hiszpańskim, portugalskim słońcem, atmosferą wakacji, swobody i… sjesty. Styl śródziemnomorski dobrze prezentować się będzie na niewielkich powierzchniach, w łatwy sposób można go stworzyć na balkonie lub w niewielkim ogródku. Charakter ogrodu śródziemnomorskiego uzyskamy stosując terakotowe, okazałe, zdobione donice, fontanny, rzeźby, płytki tarasowe, mury i murki również z ornamentami. Pokryte patyną czasu, nieco podniszczone, nadadzą autentyczności miejscu. Najlepiej sprawdzą się barwy ciepłe, neutralne, ziemiste, słoneczna żółć, pomarańcz i wszystkim znane pastele w odcieniach niebieskiego, lazurowego, turkusowego i fioletowego. Mogą pokrywać mury, płoty, ściany budynków lub być subtelniej zastosowane w postaci dodatków, np. lamp, świec, poduszek, obrusów, zastawie stołowej. Interesująco będzie wyglądał śródziemnomorski taras, który w delikatny i naturalny sposób połączy się z ogrodem.

Charakterystyczne rośliny dla ogrody śródziemnomorskiego to przede wszystkim lawenda, alternatywą dla niej może być kocimiętka, szałwia, irysy bródkowe, macierzanka, rozmaryn, gipsówka, lebiodka (oregano), perowskia, rojniki, rozchodniki, skalnica, smagliczka, żagwin, juka ogrodowa, ozdobne trawy, z pnączy: glicynia, winorośl. Nie może zabraknąć drzew i krzewów: tamaryszków, róż, budlei, kolumnowych jałowców, cyprysików. Zamiast drzewa oliwnego możemy posadzić oliwniki lub rokitnika (potrafi wytwarzać odrosty korzeniowe), gruszę wierzbolistną, cisy, bukszpany itp. Uroczo i efektownie będą wyglądały w donicach oleandry, mirty, drzewka cytrusowe czy agapanty.

Ogród śródziemnomorski

eprasa.pl 2be2065cb0

Ogród wiejski

Ogród wiejski

Ogród wiejski jest przeciwieństwem ogrodów geometrycznych. Prosty, funkcjonalny, nie do końca uporządkowany i dopracowany, taki trochę rozczochrany, a przede wszystkim kolorowy. W ogrodzie rustykalnym nie ma żadnych reguł w łączeniu barw, faktur. Rabaty są wesołe, pełne przepychu, tworzą je „zwykłe", swojskie rośliny: malwy, łubin, stokrotki, bratki, ostróżki, cynie, dalie, goździki, maki, nagietki, lilie, rudbekie, floksy, groszek pachnący, nasturcja, róże szczególnie o kwiatach, pojedynczych, jaśminowce, kaliny, lilaki. Ogród wiejski to ogród użytkowy, więc nie może w nim zabraknąć warzyw: kopru, ogórków, fasoli tyczkowej, bobu itp., ziół: ogórecznika, mięty, krzewów i drzew owocowych: porzeczek, agrestu, jabłoni, czereśni. Nasadzenia są jednym z elementów budujących rustykalny charakter miejsca.

Nigdzie zwierzęta nie wpływają tak silnie na charakter miejsca jak w ogrodach wiejskich. Buda dla psa, kurnik i wybieg dla kur, ule itp., umiejętnie i ładnie wkomponowane będą ciekawym składnikiem ogrodu. Oczywiście nie trzeba posiadać zwierząt, aby stworzyć ogród wiejski. Wyszukując różne przedmioty do ogrodu postarajmy się, aby wyglądały na autentyczne, wykonane ręcznie, z naturalnych materiałów: drewniane ławy, skrzynie, wiklinowe kosze, podpory na pnącza, proste płoty (nawet wewnątrz ogrodu) nadadzą temu miejscu uroku i wdzięku. Dobrym przykładem może być drewniana drabina, która oparta o drzewo, czy budynek gospodarczy będzie wyglądała autentycznie. To samo będzie dotyczyło koła od wozu, konewek, wiader, balii. Chcąc posadzić kwiaty w taczce, czy w wozie – po pierwsze niech to będą prawdziwe, pełnowymiarowe przedmioty, nie zaś zminimalizowane ich odpowiedniki, po drugie – zanim posadzimy rośliny, zastanówmy się, czy owe przedmioty nie stracą swojego uroku i autentyczności. Do sadzenia kwiatów korzystajmy z glinianych donic, wiklinowych koszy, drewnianych skrzynek. Unikajmy przearanżowania, nadmiernej słodkości, przestylizowania, bo czar ogrodów wiejskich wynika z ich naturalności i prostoty.

Ogród naturalny

Ogród naturalny, naturalistyczny, krajobrazowy, w którym często świadomie zaciera się granice pomiędzy ogrodem a otaczającym go krajobrazem. W przeciwieństwie do stylu śródziemnomorskiego ogrody krajobrazowe są dedykowane raczej dużym rozległym powierzchniom, które mają ukazywać rozmach i przepych natury. Choć i na niewielkiej przestrzeni można by pokusić się o nadanie naturalnego stylu.

Charakteru ogrodom krajobrazowym nadają nieregularna rzeźba terenu, faliste linie brzegów stawu, lekko wijące się ścieżki i obsadzenia wyglądające na przypadkowe. Ze względu na wspomnianą powierzchnię terenu sadzone gatunki drzew i krzewów mogą osiągać zamaszyste wymiary. Będą tu dominowały rośliny dziko rosnące, również dekoracyjne tylko z liści lub rośliny ogrodowe, ale o niewielkich, niepozornych kwiatach. Posadzone w luźny, bujny, rozwichrzony sposób nadadzą założeniu naturalności. W ogrodzie krajobrazowym nie ma mowy o wszelkich wymyślnych elementach dekoracyjnych. Na rozległe, przestrzenne tereny najbardziej będą pasowały duże kamienie, głazy, mostek łączący brzegi rzeczki.

Ogród naturalny

eprasa.pl 2be2065cb0

Ogród japoński

Ogrodów japońskich jest kilka rodzajów, posiadają wiele charakterystycznych elementów, związanych z filozofią i rytuałami. Przestrzeń ta jest idealnie i perfekcyjnie zaaranżowana, góruje prostota, harmonia, wszystko tutaj jest symbolem: woda, kamienie, rośliny.

▪ Woda jest symbolem życia, wartki potok symbolizuje mężczyznę, a spokojny strumyk – kobietę. W ogrodach japońskich często stosowanymi elementami są sadzawki, kamienne misy, źródełka, stawy z karpiami. Czasami woda zastępowana jest grabionym żwirem imitującym morskie fale.

▪ Kamienie i głazy symbolizują niezmienność i wieczność. Wszystkie powinny mieć taki sam kolor i fakturę oraz być rozmieszczone asymetrycznie i naturalnie, sprawiając wrażenie leżących od wieków w tym miejscu.

▪ Rośliny to dopełnienie całości założenia, podlegają ścisłym zasadom. Ogród japoński to przede wszystkim ogród zielony. Dominować tu będą głównie drzewa i krzewy. Zawsze zielona sosna symbolizuje siłę i długowieczność, zaś gubiący liście klon japoński – przemijanie i nietrwałość. Kwiaty stanowią jedynie niewielki dodatek do ogrodu, ponieważ ich kolor mógłby zakłócać harmonię i spokój. Barwnymi akcentami, jakie wypełniają ogrody japońskie są kwitnące wiosną wiśnie, kamelie, azalie japońskie.

Ogród japoński

Ogrody japońskie charakteryzują się niewielką liczbą dekoracji: posążki Buddy, mostki, kadzidełka, kamienne lampy czy zbiorniki na wodę. Również rozmieszczenie elementów stałych, takich jak altany, pawilony, ścieżki – podlega ścisłym regułom. ■

Fot. Erich Röthlisberger, jeblumel0, Mabel Amber, Kerstin Riemer, z Pixabay

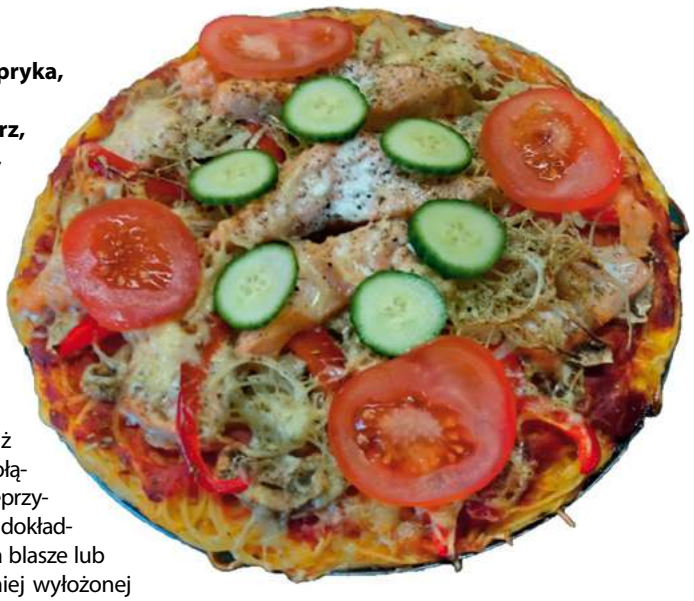
RYBY NASZYCH WÓD NA NASZYCH STOŁACH

Pizza makaronowa z łososiem

Pizza makaronowa to danie, które sprawi przyjemność i małym, i dużym. Dodatkowy plus jest taki, że jeśli jesteśmy uczuleni na gluten to można wykorzystać makaron bezglutenowy. Dodatki oczywiście możemy modyfikować zależnie od tego co lubimy i co akurat mamy w lodówce. W moim przepisie jest to łosoś.

TOMASZ ZAGÓRSKI, PZRD w Szczecinie

Makaron spaghetti 400 g, filet z łososia bez skóry, ser gouda, przecier pomidorowy – 1 szklanka, 3-4 jaja, czosnek, cebula, papryka, pieczarki, kilka plasterków ogórka i pomidora, sól, pieprz, pół łyżeczki cukru, oregano, bazylia, tymianek

Rybę kroimy na grubsze plasterki. Makaron gotujemy al dente i odstawiamy do ostudzenia. Przecier pomidorowy wlewamy do niedużego garnka, dodajemy przyprawy oraz przeciśnięty przez praskę czosnek i gotujemy kilka minut aż wszystkie smaki i aromaty się połączą. Jajka rozkłucamy, solimy, pieprzymy i wlewamy do makaronu. Po dokładnym wymieszaniu układamy na blasze lub spodzie od tortownicy, wcześniej wyłożonej papierem do pieczenia. Podpiekamy kilka minut w piekarniku w temperaturze 180 stopni. Na tak przygotowany spód wylewamy wcześniej przygotowany sos, układamy pokrojoną w plasterki cebulę, pieczarki, paprykę. Na wierzchu kładziemy kawałki łososia i całość posypujemy startym na grubych okach serem. Ponownie wkładamy do piekarnika na 20-30 minut (180 stopni). Na koniec dekorujemy plasterkami pomidora i ogórka. Smacznego!

eprasa.pl 2be2065cb0

Są dodatkowe pieniądze na kredyty preferencyjne

Rolnicy, którzy chcą ubiegać się o pomoc w formie preferencyjnych kredytów z dofinansowaniem ARiMR, mogą składać wnioski w bankach współpracujących z Agencją.

3 kwietnia Agencja udostępniła współpracującym bankom na 2020 r. dodatkowe limity akcji kredytowej oraz środki na dopłaty do oprocentowania kredytów. Jeżeli wyczerpie się pula środków, zostanie zwiększona w miarę zapotrzebowania. Pomoc ARiMR polega na płaceniu za kredytobiorcę części oprocentowania kredytu udzielanego przez bank. W efekcie rolnik ma tańszy kredyt niż w przypadku, gdyby korzystał z kredytu komercyjnego.

Łączna pula środków na kredyty wyniesie:
I. Kredyty na sfinansowanie części kosztów inwestycji (z linii PR, RR, Z)
- limit akcji kredytowej w wysokości **500 mln zł,**
- środki w kwocie **4 mln zł** na dopłaty do oprocentowania ww. kredytów.

II. Kredyty na wznowienie produkcji po klęskach żywiołowych (z linii K01, K02, DK01, DK02)
- limit akcji kredytowej w wysokości **1 mld zł,**
- środki w kwocie **21,8 mln zł** na dopłaty do oprocentowania ww. kredytów.

Kredyty na sfinansowanie części kosztów inwestycji (z linii PR, RR, Z)

Podmioty zajmujące się **produkcją rolną** mogą ubiegać się o udzielenie:
- kredytu na inwestycje w rolnictwie i w rybactwie śródlądowym – **linia RR;**
- kredytu na zakup użytków rolnych – **linia Z**.

Podmioty zainteresowane realizacją **inwestycji w przetwórstwie** produktów rolnych, ryb, skorupiaków i mięczaków mogą ubiegać się o kredyt z **linii PR.**

Kredyty inwestycyjne mogą być przeznaczone na zakup gruntów rolnych, budowę i modernizację budynków służących do produkcji rolnej oraz tworzenie infrastruktury gospodarstw, zakup maszyn i urządzeń rolniczych. Kwota kredytów inwestycyjnych dla jednego gospodarstwa rolnego wynosi 5 mln zł, natomiast działy specjalne produkcji rolnej mogą uzyskać kredyty do wysokości łącznie 8 mln zł.

W przypadku kredytów przeznaczonych na przedsięwzięcia w zakresie przetwórstwa kwota kredytu wynosi do 16 mln zł.

Kredyty na wznowienie produkcji po klęskach żywiołowych (z linii K01, K02, DK01, DK02)

Kredyty na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, stanowiące pomoc rolnikom poszkodowanym przez niektóre zjawiska atmosferyczne.
- **Kredyty „klęskowe", tzw. obrotowe, czyli na przywrócenie produkcyjności** – na zakup rzeczowych środków do produkcji rolnej, m.in. kwalifikowanego materiału siewnego i szkółkarskiego, nawozów mineralnych, środków ochrony roślin, paliwa na cele rolnicze, inwentarza żywego, pasz treściwych i koncentratów, pasz objętościowych.
- **Kredyty „klęskowe" inwestycyjne** – na przywrócenie funkcji użytkowych zniszczonych lub uszkodzonych budynków inwentarskich, uszkodzonych ciągników, maszyn i urządzeń rolniczych, elementów infrastruktury rolniczej oraz zakup kwalifikowanego materiału szkółkarskiego i stada podstawowego inwentarza żywego.

Rolnicy mogą ubiegać się o **kredyt na wznowienie produkcji po klęskach żywiołowych** (z linii K01, K02, DK01, DK02). W tym przypadku pula środków przeznaczonych na dopłaty do oprocentowania wynosi 21,8 mln zł, a limit akcji kredytowej – 1 mld zł. Do wniosku o udzielnie kredytu klęskowego trzeba dołączyć protokół oszacowania szkód. Kwota kredytu nie może przekroczyć wysokości szkód w uprawach rolnych lub zwierzętach gospodarskich oszacowanych przez komisję – 5 mln zł na gospodarstwo rolne lub 8 mln zł na dział specjalny produkcji rolnej. O taki kredyt można ubiegać się w ciągu 12 miesięcy od daty sporządzenia protokołu oszacowania szkód. Jego beneficjentami mogą być m.in. rolnicy indywidualni, mikro, małe, średnie przedsiębiorstwa. Do uzyskania kredytu nie jest konieczne wniesienie wkładu własnego. Rozliczenie 50% środków obrotowych odbywa się na podstawie dokumentów zakupu od dnia wystąpienia szkody.

Procedura udzielania kredytu

W przypadku kredytu inwestycyjnego wnioskodawca składa w banku plan przedsięwzięcia wraz z wnioskiem kredytowym. Bank analizuje dokumenty pod kątem spełnienia wymogów określonych przez zasady udzielania kredytów oraz wymogów stawianych przez bank. ARiMR dopłaca do oprocentowania kredytów.

Wnioski o kredyty preferencyjne przyjmują: Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. i SGB-Bank S.A., a także zrzeszone w nich Banki Spółdzielcze oraz BNP Paribas Bank Polska S.A., Krakowski Bank Spółdzielczy, PEKAO S.A., Santander Bank Polska S.A.

Szczegółowe informacje znajdują się na stronie www.arimr.gov.pl w zakładce „Pomoc krajowa" oraz w bankach. ■

Źródło: ARiMR, fot. Henryk Niestrój z Pixabay

eprasa.pl 2be2065cb0

INFORMACJA HANDLOWO-RYNKOWA

KAZIMIERZ NIEGOWSKI, ZODR Oddział w Koszalinie
EWA WENC, ZODR w Barzkowicach

Wybrane ceny w dniu 3.04.2020 r.

Produkty rolne - ceny skupu netto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Jęczmień konsumpcyjny	dt	59,50	63,50	-	60,00	52,00	62,00	59,40	52,00	63,50
Jęczmień paszowy	dt	55,50	62,50	61,00	58,00	60,00	68,00	60,83	55,50	68,00
Łubin słodki	dt	91,00	100,00	90,00	-	125,00	82,00	97,60	82,00	125,00
Owies konsumpcyjny	dt	61,50	58,00	55,00	-	50,00	-	56,13	50,00	61,50
Owies paszowy	dt	60,00	54,00	48,00	-	60,00	-	55,50	48,00	60,00
Peluszka	dt	80,00	-	-	-	105,00	-	92,50	80,00	105,00
Pszenica konsumpcyjna	dt	75,00	80,17	72,00	79,00	78,00	81,00	77,53	72,00	81,00
Pszenica paszowa	dt	61,50	75,00	65,00	70,00	69,00	77,33	69,64	61,50	77,33
Pszenżyto	dt	61,25	62,83	60,00	59,33	57,75	63,67	60,81	57,75	63,67
Rzepak	dt	158,00	154,33	162,00	153,50	160,00	148,00	155,97	148,00	162,00
Żyto konsumpcyjne	0	60,25	55,50	51,00	-	53,75	52,00	54,50	51,00	60,25
Żyto paszowe	dt	49,00	54,00	49,00	50,00	55,00	56,50	52,25	49,00	56,50
Jałówki opasane (kl. E)	kg	6,38	-	6,20	-	-	5,75	6,11	5,75	6,38
Maciory i braki	kg	3,79	3,60	2,90	-	3,33	2,80	3,28	2,80	3,79
Mleko	l	1,37	1,30	1,48	1,37	1,31	1,38	1,37	1,30	1,48
Młode bydło opasowe (kl. A)	kg	6,88	-	7,50	8,20	7,10	6,00	7,13	6,00	8,20
Tuczniki kl. I	kg	5,96	5,20	6,10	6,10	5,38	5,20	5,66	5,20	6,10

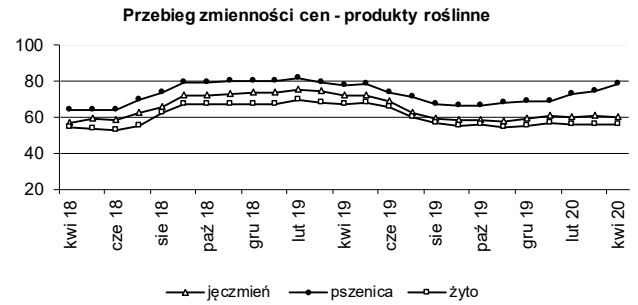
Pasze - ceny brutto

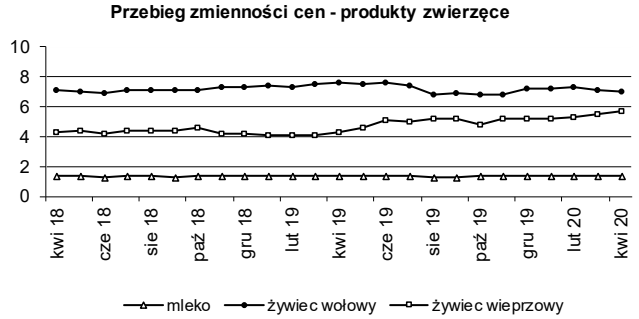
	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
dla bydła										
Koncentrat CJ	dt	227,00	194,00	226,60	200,00	246,00	-	218,72	194,00	246,00
Koncentrat KBO	dt	196,00	186,00	194,60	200,00	240,00	238,00	209,10	186,00	240,00
Koncentrat KBW	dt	222,00	-	183,20	162,50	228,00	196,00	198,34	162,50	228,00
Mieszanka B	dt	138,00	132,00	178,00	-	152,00	-	150,00	132,00	178,00
dla trzody										
Koncentrat L	dt	281,00	229,77	239,33	241,00	-	285,00	255,22	229,77	285,00
Koncentrat LP	dt	332,00	210,00	253,00	224,00	-	-	254,75	210,00	332,00
Koncentrat prosiak	dt	340,00	268,00	325,00	280,00	-	336,00	309,80	268,00	340,00
Koncentrat PW	dt	360,00	368,50	323,00	265,00	234,00	290,00	306,75	234,00	368,50
Koncentrat T	dt	290,00	224,40	258,50	237,50	262,00	271,00	257,23	224,40	290,00
Mieszanka L	dt	160,00	129,95	145,00	155,00	-	-	147,49	129,95	160,00
Mieszanka LK	dt	180,00	135,20	154,60	157,00	160,00	152,00	156,47	135,20	180,00
Mieszanka PP finiszer	dt	160,00	121,55	153,00	-	156,00	144,00	146,91	121,55	160,00
Mieszanka PP grower	dt	190,00	116,00	152,00	172,50	-	144,00	154,90	116,00	190,00
Mieszanka PP starter	dt	262,00	194,05	224,00	210,00	220,00	213,50	220,59	194,05	262,00
Mieszanka PW	dt	226,00	173,00	197,00	206,00	156,00	189,00	191,17	156,00	226,00
Prowit T	dt	247,00	216,00	-	240,00	260,00	-	240,75	216,00	260,00
inne										
Otręby pszenne	dt	72,00	104,00	85,40	93,50	84,00	-	87,78	72,00	104,00
Śruta kukurydziana	dt	-	-	106,00	-	110,67	-	108,33	106,00	110,67
Śruta sojowa	dt	203,50	264,00	-	-	208,00	-	225,17	203,50	264,00

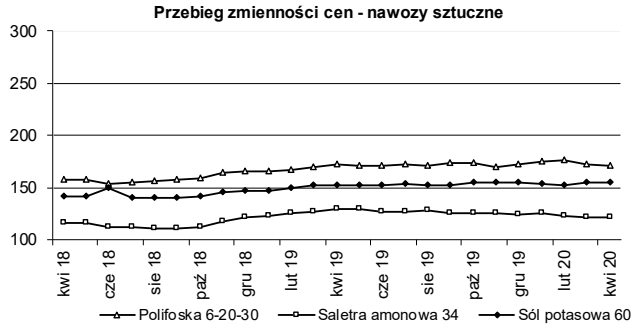
eprasa.pl 2be2065cb0

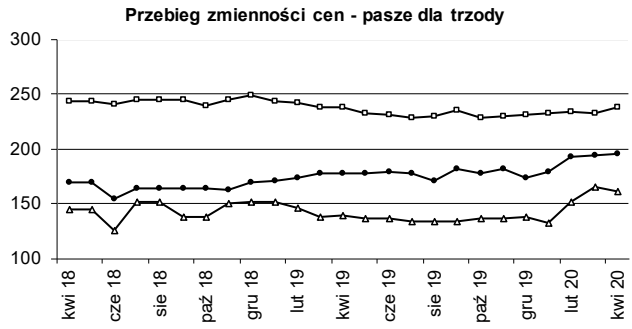
Nawozy i środki ochrony roślin - ceny brutto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek, Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Amofoska 4-16-18	dt	-	125,00	135,00	130,00	129,90	127,14	129,41	125,00	135,00
Fosforan amonu/Polidap 18-46	dt	165,75	181,00	-	192,75	180,30	177,98	179,56	165,75	192,75
Korn -Kali 40	dt	125,50	120,00	-	115,50	133,05	139,00	126,61	115,50	139,00
Mocznik 46	dt	143,33	141,13	150,41	145,18	151,87	140,61	145,42	140,61	151,87
Polifoska 4-12-32	dt	-	-	-	135,00	-	155,52	145,26	135,00	155,52
Polifoska 6-20-30	dt	169,25	167,17	172,54	169,10	174,24	167,81	170,02	167,17	174,24
Polifoska 8-24-24	dt	-	161,00	-	160,00	168,00	165,24	163,56	160,00	168,00
Saletra amonowa 34	dt	119,25	117,25	128,45	119,83	124,93	116,67	121,06	116,67	128,45
Saletra CAN 27	dt	110,10	110,00	-	109,40	98,28	104,89	106,53	98,28	110,10
Saletrzak/Salmag 28	dt	112,50	106,22	110,09	109,69	121,66	100,72	110,15	100,72	121,66
Siarczan potasu 50 granulowany	dt	273,00	299,00	-	-	255,30	298,00	281,33	255,30	299,00
Sól potasowa 60	dt	156,83	147,25	-	142,83	152,28	162,53	152,34	142,83	162,53
Superfosfat 19 granulowany	dt	89,00	-	-	81,50	83,61	99,00	88,28	81,50	99,00
Superfosfat 40 wzbogacony	dt	154,70	160,00	-	143,00	154,44	160,00	154,43	143,00	160,00
Suprofos 25 (5-10-25)	dt	148,00	-	-	127,00	129,60	128,00	133,15	127,00	148,00
Wapno magnezowe granulowane	t	562,50	552,50	-	502,50	562,00	518,00	539,50	502,50	562,50
Wapno węglanowe	t	113,50	85,00	125,00	127,50	145,00	149,04	124,17	85,00	149,04
Aminopielik Standard 600 SL	l	25,00	-	-	-	-	-	25,00	25,00	25,00
BI 58 Nowy 400 EC	l	53,00	50,00	-	-	55,39	60,24	54,66	50,00	60,24
Bulldock 025 EC	l	-	54,50	72,00	-	60,05	60,00	61,64	54,50	72,00
Butisan 400 SC	l	79,00	83,50	-	-	-	110,33	90,94	79,00	110,33
Caramba 60 SL	l	-	120,00	-	-	-	-	120,00	120,00	120,00
Decis 2,5 EC	l	140,00	123,00	134,00	-	132,02	147,88	135,38	123,00	147,88
Fastac 100 EC	l	136,50	171,50	-	-	171,56	143,28	155,71	136,50	171,56
Glean 75 WG	100 g	220,00	215,00	-	220,00	286,00	191,18	226,44	191,18	286,00
Huzar 05 WG	kg	129,00	128,00	142,00	149,00	132,35	141,12	136,91	128,00	149,00
Miedzian 50 WP	kg	42,00	50,00	48,00	-	45,00	52,18	47,44	42,00	52,18
Moddus 250 EC	l	169,50	154,50	-	179,00	178,87	170,00	170,37	154,50	179,00
Mospilan 20 SP	kg	450,00	485,00	-	531,25	455,39	480,59	480,45	450,00	531,25
Pyramin 65 WG	kg	-	86,00	-	-	84,00	88,32	86,11	84,00	88,32
Ridomil Gold MZ Pepite 67,8 WG	kg	85,50	81,00	-	82,45	84,50	83,47	83,38	81,00	85,50
Sarfun T 450 FS	l	-	-	-	-	58,50	-	58,50	58,50	58,50
Siarkol K 85 WP	kg	-	19,00	-	-	11,90	11,34	14,08	11,34	19,00
Zaprawa Nasienna T 75 DS/WS	kg	-	-	-	31,30	-	43,32	37,31	31,30	43,32

eprasa.pl 2be2065cb0

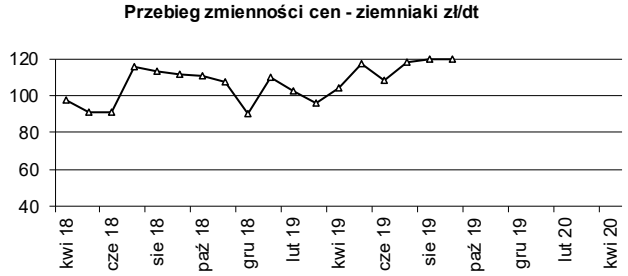
Produkty rolne - ceny sprzedaży u rolników i na targowiskach

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Cielę (40-45 kg)	szt.	700,00	675,00	750,00	635,00	700,00	800,00	710,00	635,00	800,00
Jaja kurze średnie (50-60 g)	szt.	0,82	0,90	0,67	0,83	0,82	0,95	0,83	0,67	0,95
Jałówka cielna powyżej 1,5 r.	szt.	5 700	4 400	-	4 625	5 500	4 200	4 885	4 200	5 700
Jęczmień	dt	80,00	75,00	-	67,50	85,00	75,00	76,50	67,50	85,00
Krowa mleczna 3-5 lat	szt.	5 000	4 250	4 728	4 525	5 000	3 800	4 550	3 800	5 000
Mieszanka zbożowa	dt	70,00	70,00	65,00	63,75	75,00	-	68,75	63,75	75,00
Miód	l	35,00	31,67	32,33	31,83	35,83	36,25	33,82	31,67	36,25
Mleko krowie	l	1,75	2,33	2,23	2,05	2,40	1,97	2,12	1,75	2,40
Obornik	t	110,00	110,00	100,00	75,00	80,00	-	95,00	75,00	110,00
Owies	dt	70,00	65,00	-	68,75	80,00	65,00	69,75	65,00	80,00
Prosię (15 - 20 kg)	szt.	140,00	150,00	150,00	132,50	150,00	-	144,50	132,50	150,00
Pszenica	dt	90,00	85,00	-	82,50	90,00	80,00	85,50	80,00	90,00
Pszenżyto	dt	80,00	75,00	65,00	63,75	90,00	-	74,75	63,75	90,00
Siano łąkowe prasowane	t	200,00	350,00	300,00	200,00	300,00	-	270,00	200,00	350,00
Słoma zbożowa prasowana	t	120,00	240,00	-	120,00	200,00	-	170,00	120,00	240,00
Ziemniaki jadalne min. 50 kg	dt	-	180,00	180,00	180,00	200,00	200,00	188,00	180,00	200,00

Usługi rolnicze i olej napędowy - ceny brutto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Bronowanie	ha	110,00	90,00	92,50	82,50	103,75	85,00	93,96	82,50	110,00
Koszenie traw	ha	170,00	150,00	161,00	150,00	200,00	147,00	163,00	147,00	200,00
Najem pracownika - prace dorywcze	h	19,17	15,00	16,00	15,75	18,17	15,33	16,57	15,00	19,17
Olej napędowy	l	4,88	4,65	4,47	4,46	4,66	4,45	4,60	4,45	4,88
Oprysk roślin	ha	66,67	76,67	72,50	73,33	66,67	73,33	71,53	66,67	76,67
Orka głęboka	ha	238,33	210,00	256,00	223,33	258,33	256,67	240,44	210,00	258,33
Orka średnia	ha	206,67	175,00	213,33	188,33	240,00	216,67	206,67	175,00	240,00
Prasa rolująca sł./siano (bele ok. Ø 1,2 m)	szt.	16,75	15,00	-	16,50	-	20,00	17,06	15,00	20,00
Rozsiew nawozów	ha	80,00	93,33	71,67	64,17	65,00	71,67	74,31	64,17	93,33
Siew punktowy	ha	130,00	-	-	145,00	-	-	137,50	130,00	145,00
Siew zbóż agregatem uprawowo siewnym	ha	173,33	190,00	196,67	205,00	265,00	183,33	202,22	173,33	265,00
Suszenie ziarna (za każdy %)	t	-	-	-	-	-	12,00	12,00	12,00	12,00
Talerzowanie	ha	156,67	150,00	153,00	165,00	161,67	154,00	156,72	150,00	165,00
Transport ciągnik z przyczepą do 12 t	h	111,67	93,33	115,00	127,50	130,00	117,50	115,83	93,33	130,00
Transport ciągnik z przyczepą powyżej 12 t	h	133,33	115,00	-	147,50	150,00	160,00	141,17	115,00	160,00
Uprawa agregatem podorywkowym	ha	130,00	150,00	135,00	150,00	170,00	158,33	148,89	130,00	170,00
Włókowanie	ha	-	80,00	125,00	97,50	-	125,00	106,88	80,00	125,00
Wynajem ciągnika do 80 KM	h	95,00	80,00	150,00	90,00	100,00	110,00	104,17	80,00	150,00
Wynajem ciągnika powyżej 80 KM	h	115,00	100,00	-	100,00	120,00	152,00	117,40	100,00	152,00
Zbiór buraków kombajnem	ha	-	-	-	850,00	-	800,00	825,00	800,00	850,00
Zbiór kombajnem z rozdrobn. słomy	ha	332,50	350,00	325,00	365,00	350,00	360,00	347,08	325,00	365,00
Zbiór kombajnem zbożowym	ha	320,00	300,00	290,00	335,00	367,50	320,00	322,08	290,00	367,50
Zbiór traw przyczepą samozbierającą	ha	-	150,00	-	-	-	-	150,00	150,00	150,00
Zbiór ziemniaków kombajnem	ha	-	-	-	800,00	-	-	800,00	800,00	800,00
Zwijanie słomy/siana	ha	202,50	150,00	180,00	150,00	-	165,00	169,50	150,00	202,50

Uwaga: Opracowano na podstwie informacji zebranych w PZDR, szersze informacje cenowo-rynkowe na naszej stronie internetowej www.zodr.pl

eprasa.pl 2be2065cb0

RYNKI ROLNE

Wszystkie przedstawione poniżej dane są zbierane i udostępniane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w ramach Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej, i udostępniane w formie tygodniowych biuletynów na stronie www.minrol.gov.pl

1. Średnie ceny w przedsiębiorstwach prowadzących zakupy zboża (zł/tonę, bez VAT)

Regiony: Centralno-wschodni - województwa: lubelskie, łódzkie, mazowieckie, podlaskie, warmińsko-mazurskie; Południowy: dolnośląskie, małopolskie, opolskie, podkarpackie, śląskie, świętokrzyskie; Północno-zachodni: kujawsko-pomorskie, lubuskie, pomorskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie. nld - niewystarczająca liczba danych do prezentacji

Towar		Polska			REGIONY								
					Centralno-Wschodni			Południowy			Północno-Zachodni		
		12.04	5.04	zmiana [%]	12.04	5.04	zmiana [%]	12.04	5.04	zmiana [%]	12.04	5.04	zmiana [%]
Pszenica	kons.	815	793	2,8	839	813	3,1	801	775	3,3	801	795	0,8
	pasz.	820	799	2,7	762	736	3,6	776	710	9,3	826	809	2,0
Żyto	kons.	553	564	-2,0	542	527	2,9	nld	--	--	557	587	-5,1
	pasz.	571	560	1,8	nld	nld	--	nld	nld	--	573	561	2,1
Jęczmień	kons.	678	681	-0,3	nld	nld	--	nld	--	--	660	652	1,2
	pasz.	646	671	-3,8	680	680	0,0	653	nld	--	642	673	-4,6
	browar.	740	768	-3,7	nld	--	--	--	--	--	nld	768	--
	pasz.	692	687	0,7	nld	671	--	668	678	-1,5	698	693	0,7
Owies	kons.	686	658	4,3	nld	nld	--	--	--	--	nld	nld	--
	pasz.	641	637	0,5	--	--	--	--	nld	--	641	nld	--
Pszenżyto	pasz.	671	665	0,9	640	641	-0,2	644	653	-1,3	678	669	1,3

2. Porównanie średnich cen ziarna w Polsce i niektórych krajach UE

(dane za okres 30 marca-5 kwietnia 2020 r. PLN; EUR/tonę) (kurs EUR = 4,5658 PLN)

Towar/ cena		Polska	Litwa	Austria	Czechy	Bułgaria	Finlandia	Niemcy	Hiszpania	UE
Pszenica kons.	PLN	793	863	723	719	747	-	918	892	839
	EUR	174	189	158	157	164	-	201	195	184
Pszenica pasz.	PLN	799	702	627	-	724	-	904	-	801
	EUR	175	154	137	-	159	-	198	-	175
Jęczmień pasz.	PLN	671	683	605	-	712	-	772	822	716
	EUR	147	150	133	-	156	-	169	180	157
Kukurydza pasz.	PLN	687	-	585	-	642	854	-	-	754
	EUR	150	-	128	-	141	187	-	-	165

na podstawie danych Komisji Europejskiej

3. Ceny zakupu tuczników wg EUROP w kraju i makroregionach (bez VAT)

(masa ciepła poubojowa zł/t)

Regiony: Północny - województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie, Środkowo-wschodni: łódzkie, mazowieckie, podlaskie, Południowo-wschodni: lubelskie, małopolskie, podkarpackie, śląskie, świętokrzyskie, Zachodni: dolnośląskie, lubelskie, opolskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie.

Klasa poł-tusz	Polska			REGIONY											
				Północny			Środkowo-Wsch.			Południowo-Wsch.			Zachodni		
	12.04	5.04	zmiana [%]	12.04	5.04	zmiana [%]	12.04	5.04	zmiana [%]	12.04	5.04	zmiana [%]	12.04	5.04	zmiana [%]
S	8 091	8 159	-0,83	8 065	8 142	-0,94	8 096	8 211	-1,39	8 047	8 131	-1,02	8 119	8 123	-0,04
E	7 982	8 055	-0,91	8 004	8 056	-0,64	7 967	8 127	-1,98	7 955	8 002	-0,58	7 995	8 016	-0,27
U	7 630	7 697	-0,87	7 666	7 689	-0,30	7 622	7 760	-1,78	7 587	7 621	-0,45	7 631	7 683	-0,68
R	7 250	7 305	-0,75	7 323	7 286	0,51	7 285	7 370	-1,16	7 083	7 169	-1,20	7 269	7 331	-0,84
O	6 507	6 491	0,25	*	*	*	6 841	6 985	-2,06	6 292	6 171	1,95	6 272	6 381	-1,71
P	6 039	6 263	-3,57	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
RAZEM	**7 964**	**8 033**	**-0,87**	**7 963**	**8 029**	**-0,83**	**7 966**	**8 109**	**-1,77**	**7 920**	**7 977**	**-0,72**	**7 983**	**7 990**	**-0,08**

4. Ceny zakupu bydła rzeźnego wg makroregionów

(waga żywca zł/t, tygodniowe zmiany cen oraz struktury zakupu w %)

Regiony: Północny - województwa: podlaskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie, zachodniopomorskie, Centralny: kujawsko-pomorskie, mazowieckie, łódzkie, wielkopolskie, lubuskie, Południowy: lubelskie, małopolskie, podkarpackie, świętokrzyskie, dolnośląskie, opolskie, śląskie.

Kategoria bydła	REGIONY											
	Centralny				Południowy				Północny			
	12.04. w.ż.	zmiana [%]	śr. masa tuszy ciepł. [kg]	strukt. zakupu [%]	12.04. w.ż.	zmiana [%]	śr. masa tuszy ciepł. [kg]	strukt. zakupu [%]	12.04. w.ż.	zmiana [%]	śr. masa tuszy ciepł. [kg]	strukt. zakupu [%]
Bydło ogółem	5,95	-2,3	323,8	100,0	5,76	-1,8	316,9	100,0	5,40	-3,2	319,4	100,0
bydło 8-12 m-cy (Z)	6,35	-1,5	146,9	0,2	5,94	0,7	246,0	0,1	--	--	--	--
byki 12-24 m-ce (A)	6,42	-1,5	351,7	42,4	6,24	-1,9	344,3	39,5	6,14	-2,1	364,5	24,0
byki > 24 m-cy (B)	6,29	-2,1	379,6	11,1	6,20	-2,2	372,1	9,0	6,05	-3,9	408,5	5,8
wolce > 12 m-cy (C)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
krowy (D)	4,73	-1,8	281,4	28,4	4,74	-2,9	285,6	32,6	4,65	-4,3	296,2	53,9
jałówki > 12 m-cy (E)	6,37	-1,2	292,2	17,9	6,06	-2,1	287,5	18,8	5,62	-0,7	298,1	16,3

* z uwagi na wymóg nieidentyfikowalności danych ceny nie podano

Opracował Andrzej Kamiński

eprasa.pl 2be2065cb0

OGŁOSZENIA ROLNIKÓW

SPRZEDAM

ROŚLINY

Owoce jagody kamczackiej, borówki amerykańskiej i maliny. Resko, tel. 518 558 924.

ZWIERZĘTA

Króliki, ule puste i z pszczołami, ryby kolorowe, drób. Resko, tel. 518 558 924.

MASZYNY I URZĄDZENIA

Beczkowóz Meprozet 4 tys. l, pług 3-skibowy zagonowy. Tel. 695 277 311.

Cyklop, rozrzutkik obornika 1-osiowy, opielacz do ziemniaków, przetrząsaczo-zgrabiarka do siana/słomy, rozdrabniacz do okopowych, śrutownik, wózek do przewozu zwierząt, kosiarka rotacyjna czeska. Tel. 666 395 108**.**

Kopaczka elewatorowa do ziemniaków i sadzarka dwurzędowa. Cena do uzgodnienia. Szczecin. Tel. 694 854 981.

Miazgownica do koszenia trawy (3-letnia), siewnik do zboża (4-letni). Tel. 667 784 064.

Pług 3-skibowy zagonowy. Tel. 695 277 311.

Tokarnia uniwersalna, wiertarka słupowa uniwersalna, szlifierka 350 dwustronna, szlifierka do docierania zaworów silnikowych i ciągnikowych, stół ślusarski jednostanowiskowy, spawarka wirowa. Tel. 501 437 274.

GRUNTY I NIERUCHOMOŚCI

Działki pod zabudowę położone w Łobzie (woj. Zachodniopomorskie) przy ul. Wojcelskiej. 1. Działka o areale 1370 m2 w cenie 40 zł/m². Tel. 501 437 274.

Grunt - 1,2 ha między chociwlem a Ińskiem, 2 km od Chociwla. Na nam 2 hale - 500 i 300 m². Działka uzbrojona (prąd, woda). Tel. 695 555 585

Duże hale, hodowla, stadnina, na działce 6200 m² lub 12400 m² w Suliszewie, Drawsko Pomorskie. Do remontu po byłym PGR. Cena od 50000 zł. Tel. 502 690 322.

KUPNO

Ciągnik Zetor Forterra, agregat uprawowy 3-metrowy, formownicę do redlin ziemniaków, przyczepę 6-12 ton. Tel. 795 807 728.

Kombajn Bizon BS, sortownik i kombajn do ziemniaków, siewnik zbożowy, ciągnik Zetor, przeczepę Pronar. Tel. 790 318 118.

Rozsiewacz Amazone, pług Kverneland, Famarol 4-skibowy, opryskiwacz Pilmet ciągany od 2-2,5 l, kosiarkę bijakową. Tel. 511 924 809.

KUPUJESZ?
SPRZEDAJESZ?
ZAMIENIASZ?

Skorzystaj z oferty
Zachodniopomorskiego
Magazynu Rolniczego

Ogłoś się na naszych łamach!
OGŁOSZENIA DROBNE OD ROLNIKÓW ZAMIESZCZAMY BEZPŁATNIE

Tel. 91 479 40 43, 91 479 40 73
e-mail: redakcja.barzkowice@home.pl
poczta: ZODR Barzkowice, Redakcja ZMR
73-134 Barzkowice 2

OGŁOSZENIA PRZYJMUJĄ TAKŻE WSZYSCY
DORADCY POWIATOWYCH ZESPOŁÓW
DORADZTWA ROLNICZEGO ZODR

RÓŻNE

Usługi transportowe/przeprowadzki do 3,5 t. Stargard i okolice. Tel. 696 449 143.

Naprawa pękniętych bloków i silników spalinowych, pęknięcia płaszczy wodnych, dziury. Tel. 601 859 884.

Zatrudnię kombajnistę na żniwa, z noclegiem. Tel. 790 318 118.

WARUNKI PRENUMERATY
Prenumerata jest prowadzona w 18 PZDR na terenie całego województwa. Roczna cena prenumeraty 1 egz. u doradcy - 30,00 zł, prenumerata pocztowa - 80,00 zł (w przypadku większej ilości egz. prosimy o kontakt z redakcją). Zamówienia na prenumeratę należy przesyłać na adres: redakcja.barzkowice@home.pl lub barzkowice@home.pl, fax 91 561 37 91, albo pocztą: ZODR w Barzkowicach, Redakcja 73-134 Barzkowice 2.
Wpłaty na prenumeratę przyjmujemy na konto: Bank Gospodarstwa Krajowego Oddział w Szczecinie 10 1130 1176 0022 2146 6320 0005

ZAMIESZCZENIE REKLAM (CENY BRUTTO)
Reklama w pełnym kolorze:
A4 - pierwsza emisja - 1 130 zł, kolejne - 910 zł
A5 - pierwsza emisja - 590 zł, kolejne - 480 zł
Artykuł reklamowy A4 - 550 zł
Moduły (1 moduł 45x62 mm) - 40 zł/moduł
Insert/wrzutka - 650 zł

Ogłoszenia drobne od rolników zamieszczamy bezpłatnie.

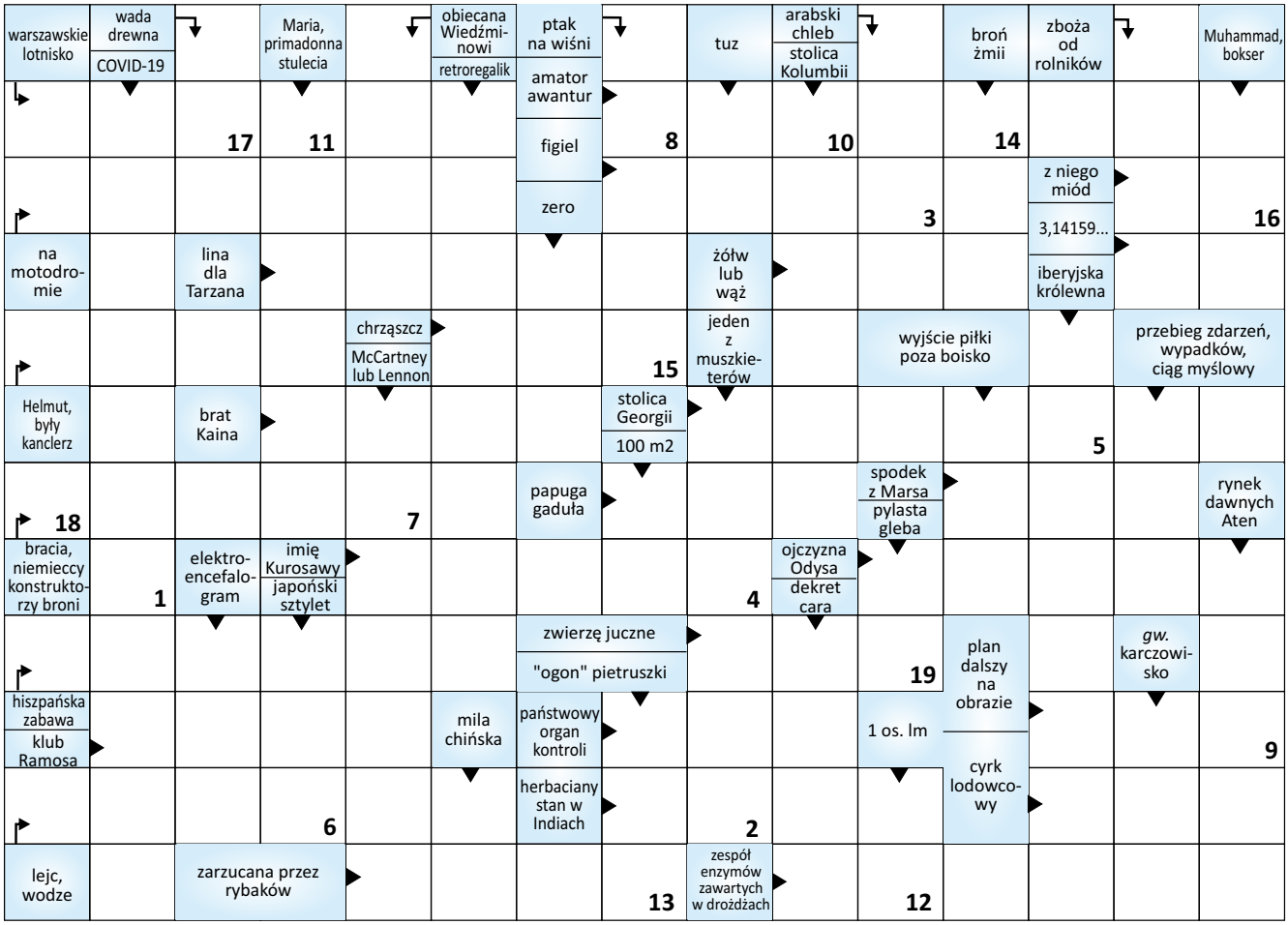
PRZYJMOWANIE REKLAM I OGŁOSZEŃ
Treść reklamy wraz ze zleceniem i oświadczeniem, że zleceniodawca zapoznał się z treścią Zasad ogólnych przyjmowania ogłoszeń i reklam... należy przesłać z miesięcznym wyprzedzeniem **(najpóźniej do 5. dnia w miesiącu poprzedzającym wydanie**, np. do 5 stycznia do nr lutowego) na adres redakcji. Formularz zlecenia, Zasady ogólne dot. reklamy oraz wymogi techniczne dostępne są na stronie www.zodr.pl/wydawnictwo.

Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych reklam i ogłoszeń, zastrzega sobie prawo redagowania i skracania nadesłanych tekstów.

Wydawca: ZODR w Barzkowicach, www.zodr.pl
Redakcja: ZODR w Barzkowicach
73-134 Barzkowice 2, tel. 91 479 40 73, 479 40 43
fax 91 561 37 91
facebook.com/zodr.barzkowice
e-mail: redakcja.barzkowice@home.pl
Zespół: Sylwia Lenard (redaktor naczelna), Roksana Dębiec (skład, projekt okładki),
Druk: TOP DRUK Sp. o.o. sp.k.,
ul. Nowogardzka 151a, 18-400 Łomża,
nakład 2000 egz.

eprasa.pl 2be2065cb0

Kwadrans na krzyżówkę

Dzień po dniu nie widzisz w życiu żadnych zmian, ale gdy spojrzysz wstecz, jesteś

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	4	11	8	12	13	14	4	15	1	6	7	16	7	2

6	17	8	18	6	7	5	6	19	9

Kontakt z nami

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach, 73-134 Barzkowice 2
tel. (91) 479 40 10; 15, (91) 561 37 00
fax (91) 561 37 91
e-mail: barzkowice@home.pl, www.zodr.pl

Oddział w Koszalinie, ul. Przemysłowa 8
75-216 Koszalin
tel. (94) 341 87 30, fax (94) 342 79 24
e-mail: zodr.koszalin@poczta.internetdsl.pl

POWIATOWE ZESPOŁY DORADZTWA ROLNICZEGO

PZDR w Białogardzie, ul. Kisielice Duże 28, 78-200 Białogard
tel. (94) 312 04 10, fax (94) 311 26 88, kom. 513 161 525
e-mail: bialogard.tzd@poczta.internetdsl.pl

PZDR w Choszcznie, ul. Jagiełły 17c/6, 73-200 Choszczno
tel./fax (95) 765 27 93, kom. 513 164 889
e-mail: choszczno.tzd@poczta.internetdsl.pl

PZDR w Drawsku Pomorskim
ul. Gdyńska 4, 78-500 Drawsko Pom.
tel./fax (94) 363 22 64, kom. 513 161 531
e-mail: tzd.drawsko@poczta.internetdsl.pl

PZDR w Gryficach, ul. Wojska Polskiego 57/5, 72-300 Gryfice
tel./fax (91) 384 71 52, kom. 513 161 417
e-mail: gryfice.tzd@poczta.internetdsl.pl

PZDR w Gryfinie zs. w Baniach, ul. Targowa 19
74-110 Banie, tel./fax (91) 416 80 62
kom. 513 161 505, e-mail: gryfino.tzd@poczta.internetdsl.pl

PZDR w Goleniowie zs. w Nowogardzie
ul. Wojska Polskiego 67, 72-200 Nowogard
tel./fax (91) 392 71 75, kom. 513 161 437
e-mail: nowogard.tzd@poczta.internetdsl.pl

PZDR w Kamieniu Pom. zs. w Golczewie
ul. Niepodległości 23, 72-410 Golczewo
tel./fax (91) 382 34 98, kom. 513 161 413
e-mail: kamien.tzd@poczta.internetdsl.pl

PZDR w Kołobrzegu
ul. 6 Dywizji Piechoty 60, 78-100 Kołobrzeg
tel./fax (94) 352 40 30, kom. 513 161 526
e-mail: kolobrzeg.tzd@poczta.internetdsl.pl

PZDR w Koszalinie, ul. Przemysłowa 8, 75-216 Koszalin
tel. (94) 342 79 29, kom. 513 164 897
e-mail: koszalin.tzd@poczta.internetdsl.pl

PZDR w Łobzie, ul. Północna 10, 73-150 Łobez
tel./fax (91) 397 09 21, kom. 513 161 440
e-mail: lobez.tzd@poczta.internetdsl.pl

PZDR w Myśliborzu, ul. Spokojna 13, 74-300 Myślibórz
tel./fax (95) 747 93 51, kom. 513 161 541
e-mail: mysliborz.tzd@poczta.internetdsl.pl

PZDR w Pyrzycach, ul. Kościuszki 26, 74-200 Pyrzyce
tel./fax (91) 570 48 75, kom. 513 161 508
e-mail: pyrzyce.tzd@poczta.internetdsl.pl

PZDR w Sławnie zs. w Darłowie
ul. Tynieckiego 2, 76-150 Darłowo
tel./fax (94) 314 00 00, kom. 513 164 891
e-mail: slawno.tzd@poczta.internetdsl.pl

PZDR w Stargardzie
ul. Wojska Polskiego 119, 73-110 Stargard
tel./fax (91) 573 46 03, kom. 513 161 509
e-mail: stargard.tzd@poczta.internetdsl.pl

PZDR w Szczecinku
ul. Witolda Pileckiego 8-9, 78-400 Szczecinek
tel./fax (94) 374 00 54, kom. 513 161 538
e-mail: szczecinek.tzd@poczta.internetdsl.pl

PZDR w Szczecinie
ul. Smolańska 4, 70-026 Szczecin
tel./fax (91) 484 51 55, kom. 513 161 507
e-mail: szczecin.tzd@poczta.internetdsl.pl

PZDR w Świdwinie, ul. Kołobrzeska 47, 78-300 Świdwin
tel. (94) 365 35 57, fax (94) 365 61 97, kom. 513 161 536
e-mail: swidwin.tzd@poczta.internetdsl.pl

PZDR w Wałczu, ul. Chopina 53, 78-600 Wałcz
tel./fax (67) 258 97 30, kom. 513 161 411
e-mail: walcz.tzd@poczta.internetdsl.pl

eprasa.pl 2be2065cb0

NOXy®

GWARANTOWANA JAKOŚĆ

AdBlue®

**ROZTWÓR MOCZNIKA 32,5%
DO POJAZDÓW ROLNICZYCH
Z KATALIZATOREM SCR**

Zbiornik 1000 l

NOXy AdBlue
roztwór mocznika 32,5%

Beczka 210 l

NOXy AdBlue
roztwór mocznika 32,5%

Luzem z cysterny od 2000 l

NOXy AdBlue
roztwór mocznika 32,5%

W ofercie również wysokiej jakości zestawy do tankowania NOXy AdBlue

AUTORYZOWANY DYSTRYBUTOR NOXY®/ADBLUE®

BlueTank®

BLUETANK sp. z o.o. sp.k.
ul. Madalińskiego 8, 70-101 Szczecin, www.blue-tank.pl, info@blue-tank.eu

Zadzwoń i zapytaj o szczegóły oferty:

☎ 91 831 52 60

AdBlue® jest marką zarejestrowaną i chronioną przez Verband der Automobilindustrie e.V. (VDA).

365FarmNet

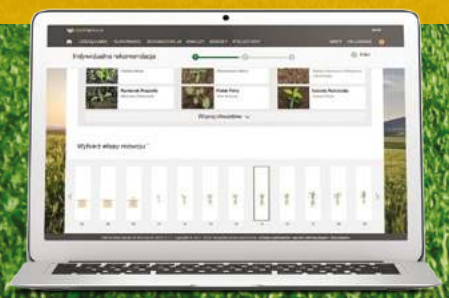
Twoje oprogramowanie do zarządzania gospodarstwem rolnym

365FarmNet

NOWOŚCI 2020

Nowy Moduł
BASF AgSolutions Finder

Prosta wyszukiwarka zaleceń środków ochrony roślin dopasowanych do Twoich upraw.

Nowa Funkcja
Moje mapy

Proste zarządzanie mapami. Tutaj szybko i łatwo zobaczysz i przeanalizujesz własne mapy zasobności gleby oraz mapy plonowania (pliki .shp).

BASF
We create chemistry

Zarejestruj się i korzystaj
z bezpłatnej wersji podstawowej **365Start**

- Karty pól
- Przegląd upraw, dane bieżące i archiwalne
- Pełna funkcja dokumentowania prac polowych
- Rejestr środków ochrony roślin
- Kalkulacja kosztów produkcji
- Analizy i raporty
- Własna wirtualna stacja pogodowa
- Aplikacje mobilne

Jeśli masz pytania,
skorzystaj z bezpłatnej infolinii: **00800 365 365 36**
lub napisz email: **support@365farmnet.pl**

365FarmNet.com

eprasa.pl 2be2065cb0